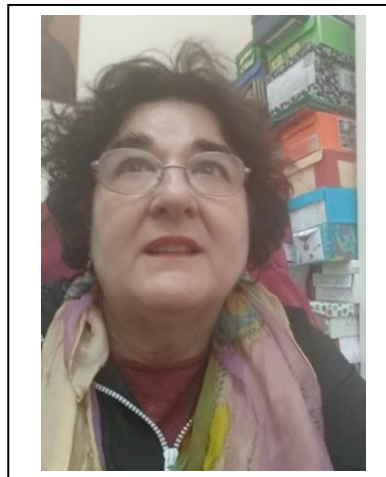

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ, τμήμα Φιλολογίας, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

και

Υπόμνημα δημοσιευμάτων

Μαρία Δροσινού Κορέα

Επίκουρη Καθηγήτρια στο Γνωστικό Αντικείμενο Ειδική Αγωγή και
Εκπαίδευση

(Αριθμός Φ.Ε.Κ. διορισμού Αρ. Φύλλου 820/ τ. Γ'/30-06-2014,
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Ανατολικό Κέντρο Καλαμάτας - Παλιό Στρατόπεδο, Τ.Κ. 24100, Καλαμάτα
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 27210-65115

e-mail: drossinou@hotmail.com, drossinou@uop.gr

Καλαμάτα, Νοέμβριος 2018

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ : Περίοδος 2018-2014

ΣΠΟΥΔΕΣ - ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

(2016)-Attestation de bien suivi la Programme de formation du Congres National d'Autisme France du 3 decembre 2016 con theme: "Autisme: il est urgent de sortir de l'ignorance Faisons confiance aux professionnels bien formes"

le formation

- Tendances actuelles dans l'epidemiologie de l'autisme
- De l'accompagnement au diagnostic a' l'intervention precoce
- Obesite et autisme
- Autisme et sport
- Former des intervenants scolaires : Pourquoi ? Comment ?
- Adapter le GEVASCO
- Une experience de logement accompagne
- ESAT adapte a l'autisme
- Vivre avec le syndrome d'Asperger
- La gestion des situations de crise dans les milieux de vie ordinaires au Quebec
- Synthese des travaux

(2015) Attestation de bien suivi la formation: Congres National d'Autisme France (Programme de la formation du 14 novembre 2015 reportee au 23 janvier 2016 en raison des attentats qui ont eu lieu a Paris en novembre dernier). Autisme : On ne lachera rien: (-Un service specialise a Etampes pour des soins somatiques adaptes,-Le reperege precoce : 18 mois, un age cle, -Guidance parentale pour les tout-petits et modele de Denver, - Qu'est-ce que l'evaluation fonctionnelle ? , -Adapter le GEVA : Qu'est-ce qu'un GEVA TED/TSA ? - Les CRP ont-ils vocation a accueillir les personnes avec autisme ? Pass P'As retour sur une "experience singuliere" , -Parcours de scolarisation d'enfants et adolescents avec autisme et dispositifs innovants au sein de la plateforme IME SESSAD Les Coteaux d'Azur, -Vivre avec le syndrome d'Asperger . Accompagner les adultes autistes en FAM/MAS : un DVD fait par Autisme France , - Synthese des travaux)

(2014)- Congres National d'Autisme France on: " Chercher, inventer, innover : c'est possible" Palais des Congres - Paris decembre, www.autisme-france.fr

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

1. Διδασκαλία μαθημάτων σύμφωνα με το Προπτυχιακό Σπουδών (βλ. <https://e-secretary.uop.gr/classweb/classes.asp?current=0>)

2018

- 13K43_11 Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση 2018 EAP
13E64_15 Διδακτική μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία) I 2018 XEIM
13E23_15 Κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρίες με έμφαση τον αυτισμό 2018 XEIM
13E65_14 Παιδαγωγική της σχολικής ένταξης.I 2018 XEIM
12I/ΠΔΓ-1_16 Παιδαγωγική της Σχολικής Ένταξης (με έμφαση στις Θεωρίες Μάθησης) 2018, EAP
12EI-30 Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ικανότητες 2018 EAP
12EA-29 Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ικανότητες 2018 EAP
12Α/ΠΓΔ-1_16-Παιδαγωγική της Σχολικής Ένταξης (με έμφαση στις Θεωρίες Μάθησης)-2018 EAP

2017

- 13K43_11 Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση 2017 EAP
13E64_15 Διδακτική μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία) I 2017 XEIM
13E65_14 Παιδαγωγική της σχολικής ένταξης.I 2017 XEIM
13E23_15 Κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρίες 2017 XEIM
12I/ΠΔΓ-1_16 Παιδαγωγική της Σχολικής Ένταξης (με έμφαση στις Θεωρίες Μάθησης) 2017, EAP
12EI-30 Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ικανότητες 2017 EAP
12EA-29 Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ικανότητες 2017 EAP
12Α/ΠΓΔ-1_16-Παιδαγωγική της Σχολικής Ένταξης (με έμφαση στις Θεωρίες Μάθησης)-2017 EAP

2016

- 13K46_8 Διδακτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες 2016 EAP
13K43_11 Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση 2016 EAP
13E65_14 Παιδαγωγική της σχολικής ένταξης.I 2016 XEIM
13E64_15 Διδακτική μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία) I 2016 XEIM
13E23_15 Κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρίες 2016 EAP
12K42_10 Εισαγωγή στην Παιδαγωγική-Θεωρίες Μάθησης 2016 EAP
12I/ΠΔΓ-1_16 Παιδαγωγική της Σχολικής Ένταξης (με έμφαση στις Θεωρίες Μάθησης) 2016 EAP
12I/ΠΔΓ-1 Εισαγωγή στην Παιδαγωγική-Θεωρίες Μάθησης 2016 EAP
12Α/ΠΔΓ-1 Εισαγωγή στην Παιδαγωγική-Θεωρίες μάθησης 2016 EAP
12Α/ΠΓΔ-1_16-Παιδαγωγική της Σχολικής Ένταξης (με έμφαση στις Θεωρίες Μάθησης)-2016 EAP

2015

- 13K43_11 Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση 2015 EAP
13E65_14 Παιδαγωγική της σχολικής ένταξης.I 2015 XEIM
13E64_15 Διδακτική μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία) I 2015 EAP
13E23_15 Κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρίες 2015 EAP
12K42_10 Εισαγωγή στην Παιδαγωγική-Θεωρίες Μάθησης 2015 EAP
12K41 Παιδαγωγική: Θεωρίες Μάθησης 2015 XEIM
12K39 Παιδαγωγική: Εισαγωγή στην Παιδαγωγική 2015 XEIM
12I/ΠΔΓ-1 Εισαγωγή στην Παιδαγωγική-Θεωρίες Μάθησης 2015 EAP
12Α/ΠΔΓ-1 Εισαγωγή στην Παιδαγωγική-Θεωρίες μάθησης 2015 EAP

2. Πτυχιακές εργασίες φοιτητών

Στην παρακάτω λίστα εμφανίζονται όλες οι εργασίες φοιτητών στις οποίες συμμετέχω ως εισηγήτρια της επιτροπής εξέτασης (Σύνολο:9)

Τμήμα φιλολογίας

1. Λειτουργική άτυπη παιδαγωγική Αξιολόγηση Και Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Δυσλεξία), , Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 17/02/2017
2. Διαφοροποιημένα παιδαγωγικά υλικά και εκπαιδευτικά μέσα σε μαθητές με αυτισμό, Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 09/11/2017.
3. Μελέτη οπτικών εννοιολογικών διευκολυντών και δημιουργία στοχευμένων διαφοροποιημένων γλωσσικών κειμένων σε μαθητή με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία), Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 23/11/2017.
4. Διερεύνηση παραγόντων που εμπλέκονται με την άτυπη παιδαγωγική αξιολόγηση μαθημών με ΔΕΠ-Υ, Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 23/11/2017
5. Περιγραφή γλωσσικών δεξιοτήτων σε μαθητές με δυσλεξία στη γενική εκπαίδευση, Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 17/02/2017.
6. Λειτουργικά επίπεδα κατανόησης και επικοινωνίας σε άτομα με αυτισμό με έμφαση σε ενταξιακά πλαίσια εκπαίδευσης: βιβλιογραφική ανασκόπηση, Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 17/02/2017.
7. Η Διδασκαλία των γλωσσικών μαθημάτων σε παιδιά με κώφωση, , Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 29/09/2016
8. Αξιοποίηση του τονικού συστήματος των αρχαίων ελληνικών σε μαθητές με δυσλεξία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 17/02/2017
9. Συγκριτική Μελέτη με έμφαση τις Ειδικές Μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία). Βιβλιογραφική επισκόπηση (1995-2014), Ημερομηνία ολοκλήρωσης: 03/10/2014

Τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών

10. Η μελέτη των σχολικών μαθησιακών δυσκολιών με έμφαση στις ειδικές μαθησιακές δυσκολίες με έμφαση το μάθημα της Ιστορίας, ημερομηνία ολοκλήρωσης: 8/06/2016
11. Κατανόηση Συναισθηματικών Δυσκολιών και Προβλημάτων Συμπεριφοράς με Έμφαση το Ντροπαλό Μαθητή, , ημερομηνία ολοκλήρωσης: 7/06/2016
12. Διαφοροποιημένη διδασκαλία στο μάθημα της ιστορίας σε μαθητή με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία), ημερομηνία ολοκλήρωσης: 6/11/2015.

3. Διακρατικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΙ.Π.Μ.Σ.)
«Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση για την διαχείριση προβλημάτων σε μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και στις οικογένειές τους» το οποίο πραγματοποιείται από κοινού από τα τμήματα Φιλολογίας και Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και την Σχολή Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Τορίνο.

Διδασκαλία μαθημάτων στο ακαδημαϊκό έτος 2014-2015

1. Θεωρία της διαχείρισης των ομάδων στο πλαίσιο της ένταξης, (ΕΑΕ09)
2. Ψυχολογία των Οργανισμών και των Θεσμών της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, (ΕΑΕ10)
3. Πρακτική Άσκηση (ΕΑΕ11) στην Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση σε Σχολικές (ΣΜΕΑΕ), ΚΕΔΔΥ, φορείς ΕΑΕ ή Ενταξιακά πλαίσια ΕΑΕ ή Κέντρα Ημέρας.

Εποπτεία σε 15 μεταπτυχιακές Διακρατικές Διπλωματικές Εργασίες στις Θεματικές:

- (1) "Η διαφοροποιημένη διδασκαλία των γλωσσικών δεξιοτήτων με έμφαση την κατανόηση σε μαθητή με αυτισμό
The differentiated teaching of language skills, with emphasis on understanding, in a student with autism
L' insegnamento differenziato delle capacita linguistiche con enfasi sulla comprensione dello studente con autism"
- (2) "Τεχνικές διδασκαλίας κοινωνικών δεξιοτήτων σε μαθητή με αυτισμό μέσω της μουσικής
Teaching techniques of social skills to a student with autism through music
Insegnamento tecnico abilita sociali per uno studente con autismo attraverso la musica"
- (3) "Στοχευμένες Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας με έμφαση την ανάπτυξη Συναισθηματικής Οργάνωσης και Κοινωνικών Δεξιοτήτων σε μαθητή με αυτισμό
Targeted Learning Readiness Activities focusing development Emotional Management and Social Skills in students with autism
Mirate attivita di apprendimento di preparazione concentrandosi sullo sviluppo di gestione emotiva e abilita sociali per uno studente con autismo"
- (4) "Μεθοδολογία Παρατήρησης και Παρέμβασης στο Γραπτό Λόγο, σε μαθητή με Μαθησιακές Δυσκολίες, με τη χρήση Νέων Τεχνολογιών
Methodology of Observation and Intervention in writing using New Technologies to a student with Learning Disabilities and Difficulties
Metodologia dell' osservazione e dell' intervento nella parola scritta, per uno studente con difficolta di apprendimento, utilizzando le nuove tecnologie"
- (5) "Μεθοδολογία Παρατήρησης και Παρέμβασης στον οπτικοκινητικό συντονισμό και τη λεπτή κινητικότητα σε μαθητή με μέτρια νοητική καθυστέρηση και κινητική αναπηρία μέσω πολυαισθητηριακής προσέγγισης
Methodology of Observation and Intervention for the development of visual motor coordination and fine motor skills to a student with moderate intellectual disability and physical disability with the use of multi-sensoral approach
Metodologia di Osservazione e di intervento per lo sviluppo della coordinazione visivo-motoria e capacita motorie a uno studente con moderata disabilita intellettiva e disabilita fisica con l'uso di un approccio multisensoriale"
- (6) "Διδακτικές διαφοροποίησης με έμφαση σε κοινωνικές δεξιότητες σε μαθητή με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού
Teaching diversification on social skills to students with Pervasive Developmental Disorders in Autism Spectrum
Insegnare la diversificazione sulla abilita sociali agli studenti con Pervasive Developmentali Disturbi dello Spettro Autistico"
- (7) "Μικροομαδική διδασκαλία Ακαδημαϊκών Δεξιοτήτων σε μαθητή με δυσλεξία και συναισθηματικές δυσκολίες σε τμήμα ένταξης
Small group teaching academic skills to student with dyslexia and emotional difficulties in integration class
Piccolo groupo insegnare le abilita accademiche per uno studente con dislessia ed emotive difficolta nella classe di integrazione"
- (8) "Ψυχοδυναμική βοήθεια σε μαθητή που έχει κακοποιηθεί και εγκαταλειφθεί στο ειδικό δημοτικό σχολείο
Psychodynamic help a student who has been abused and abandoned in a special primary school
Aiuto psicodinamica uno studente che e stato abusato e abbandonato in una speciale scuola elementare"
- (9) "Τεχνικές ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων, με έμφαση στη λεκτική επικοινωνία, σε μαθητή με μυϊκή δυστροφία Duchenne και ψυχοκινητική καθυστέρηση
Techniques of social skills development, with emphasis on verbal communication, in student with muscular dystrophy Duchenne and (psycho)motor retardation
Tecniche di sviluppo delle abilita sociali, con particolare attezione alle comunicazione verbale, per studente con la distrofia muscolare Duchenne e ritardo (psyco)motorio"
- (10) "Ειδικές Διδακτικές Διαφοροποιήσεις στα γλωσσικά μαθήματα γυμνασίου σε μαθητή με Διαταραχές στο φάσμα του Αυτισμού, σε ενταξιακή τάξη με παράλληλη στήριξη

Special Teaching Differentiations Differences in language high school courses to student with Autistic Spectrum Disorders (ASD) in inclusive classroom with Parallel Support

Differenze speciali di insegnamento in lingua corsi di scuola superior alunni con disturbi dello spettro autistico (ASD) in aula inclusiva sostenendo"

(11)"Ενεργοποίηση γονέων μέσω ΣΑΔΕΠΕΑΕ στην αριθμητική, σε μαθητή με Ήπια Νοητική Καθυστέρηση (HNK), (DSM-IV: 317)

Mobilizing parents through TISIPfPSEN in arithmetic, pupils with mild mental retardation (DSM-IV:317)

Mobilizzare I genitori attraverso MISIPISicBES in aritmetica, alunni con ritardo mentale lieve (DSM-IV:317)"

(12) "Ψυχοδυναμική ανάπτυξη σχέσεων βοήθειας σε άτομο με Αυτισμό με έμφαση την ανάπτυξη αυτονομίας

Psychodynamics of Relationship Help people with autism on the development of autonomy

Psicodinamica della Relazione d' Auito persone con autismo sviluppo di autonomia"

(13) "Ειδική Διδακτική και παιδαγωγική προσέγγιση θεμάτων σεξουαλικής συμπεριφοράς σε έφηβο με αυτισμό σε Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ)

Special education and teaching on sexual behavior in adolescent with autism in Special Vocational Education and Training School (SVE_TS)

Educazione speciale e l'insegnamento sul comportamento sessuale negli adolescenti con disturbi dello spettro autistico in Scuola di Istruzione e formazione professionale per Studenti con Bisogni Educativi Speciali (BES)"

(14) "Διαφοροποιημένη ειδική διδακτική υποστήριξη σε κωφή μαθήτρια με κοχλιακό εμφύτευμα σε γενικό δημοτικό σχολείο με έμφαση στην ανάπτυξη του προφορικού λόγου

Diversified special teaching support to deaf student with a cochlear implant in general elementary school with emphasis on development of oral language

Speciale supporto didattico diversificato a studenti sordi con un impianto cocleare in scuola elementare generale, con particolare attenzione sullo sviluppo del linguaggio orale"

(15)"Μελέτη μικροομαδικών αλληλεπιδραστικών σχέσεων στην εκπαίδευση παιδιού με Αυτισμό στο Κέντρο Ημέρας

The study of small-grouped interactive relations in the education children with autisms in the Day Center

Lo studio delle relazioni interattive dei piccoli gruppi nella educazione dei bambini con autismo in Centri Diurni"

Συνεποπτείες σε έντεκα (11) μεταπτυχιακές Διακρατικές Διπλωματικές Εργασίες

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Εποπτεία στην υπό εξέλιξη διδακτορική διατριβή με τίτλο «Η ειδική διδακτική μεθοδολογία γλωσσικών δεξιοτήτων σε παιδιά και νέους με νοητικές αναπηρίες με έμφαση την ένταξη τους στην κοινότητα», Ημερομηνία ανάθεσης: Σεπτέμβριος 2015.

Ερευνητικά θέματα:

- Αναγνωστικές δεξιότητες σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Διαφοροποιήσεις κειμένων -πολυμορφικότητα και μαθησιακή προσβασιμότητα
- Αναγνωστική κατανόηση σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες
- Οπτικοί εννοιολογικοί διευκολυντές σε μαθητές με νοητική αναπηρία.
- Ο πολιτισμός της οικογένειας στα προγράμματα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης
- Διδακτικές αλληλεπιδράσεις στην παιδαγωγική της σχολικής ένταξης με μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Διδασκαλία σε μαθητές με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.
- Η παράλληλη διδακτική υποστήριξη μαθητών με νοητικές αναπηρίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

- Διδασκαλία μνημονικών τεχνικών σε φοιτητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία)
- Ατομική μέθοδος μελέτης ενηλίκων με νευρολογικές διαταραχές
- Ατομική μέθοδος μελέτης ενηλίκων με νευροψυχιατρικές διαταραχές
- Η κοινωνική ένταξη των ατόμων με αυτισμό
- Εκπαιδευτική μετάβαση μαθητών από το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο στο Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
- Στοχευμένα Ατομικά Διδακτικά Δομημένα Ενιαία και Ενταξιακά Προγράμματα Παρέμβασης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

(2016) Αναπληρωτής Πρόεδρος Επιτροπής Παραλαβής Προμηθειών και Καλής Εκτέλεσης Υπηρεσιών (βλ. Απόφαση Συγκλήτου 7/ 22.11.2016 Συνεδρίαση 97^η με θέμα: Έγκριση συγκρότησης ετήσιων επιτροπών παραλαβής/ καλής εκτέλεσης και απόσυρσης υλικού για τις Σχολές, τα Τμήματα και τις Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για το έτος 2017 Αναρτητέα στο Διαδίκτυο

(2014) - Μέλος της Επιτροπής Καλής Εκτέλεσης Έργου και ορισμός Επιτροπής Ποσοτικής Παραλαβής στο *Διακρατικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΙ.Π.Μ.Σ.)*

(2014) - Μέλος της επιτροπής του Ελληνικού Συντονιστικού Οργάνου του ΔΙ.Π.Μ.Σ.

(2012-2014), Διδακτική συντονίστρια στο *Διακρατικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΙ.Π.Μ.Σ.)* «Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση για την διαχείριση προβλημάτων σε μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και στις οικογένειές τους» της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΟ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ.

Ακαδημαϊκά έτη 2018-2019, 2017-2018, 2016-2017, 2015-2016, 2014-2015

Εξατομικευμένη εκπαιδευτική συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών με αναπηρίες, ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μαθησιακές δυσκολίες και ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, δυσλεξία, δυσαναγνωσία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, σύνθετες γνωστικές συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, και αυτισμό (Ασπεργκερ).

Εισηγήτρια σε μικροομαδικά, βιωματικά και διαδραστικά εργαστήρια εκπαιδευτικής συμβουλευτικής σε θέματα μνημονικών τεχνικών που υποστηρίζουν την ατομική μέθοδο μελέτης και την αντιμετώπιση των ειδικών μαθησιακών δυσκολιών στην κατανόηση. Η θεματολογία εστιάζεται στις μνημονικές λειτουργίες και τις αυτόματες σκέψεις, το πρόγραμμα μαθημάτων εξαμήνου, τον εντοπισμό των γνωσιακών και διεργασιακών λαθών, τις μνημονικές τεχνικές μελέτης και τα συναισθήματα, την διαδρομή της σκέψης στο "ψάξιμο" των δεδομένων και μνημονικές ασκήσεις για επιτυχή επεξεργασία και χρήση των πληροφοριών, www.career.aua.gr). Προσφέρονται με συχνότητα ένα εργαστήριο το μήνα www.career.aua.gr.

Συμμέτοχες σε ημερίδες και σε συνέδρια με εισηγήσεις

Ημερίδα που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου 2016. «Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Δυσλεξία): Προοπτικές και Πρακτικές στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» και εισηγήτρια την κα Ε. Λιβανίου πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρίας Δυσλεξίας προσκεκλημένη του τμήματος φιλολογίας (βλ. το θέμα Γενικής Συνέλευσης, αρ. πρωτ. 186/18/11/2016)

Βιοματικό εργαστήριο «στην μνήμη της καθηγήτριας ψυχοπαθολογίας και ψυχανάλυσης Κλαίρης Συνοδινού, με θέμα «Το Κουκλοθέατρο ως Παιδαγωγικό Μέσο σε Παιδιά και Εφήβους με Μαθησιακές Δυσκολίες», (βλ. το θέμα συζητήθηκε στην Γενική Συνέλευση την Πέμπτη 26 Ιανουαρίου 2017 (αρ. πρωτ. /26/1/2017) Τα βιοματικά εργαστήρια πραγματοποιήθηκαν με την άμισθη συμμετοχή της κας Κουλουμπή – Πάλμου Βασιλική, διδάκτωρ ψυχολογίας, του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, συγγραφέας – εμπυσχωτρια σε τρεις τρίωρες συναντήσεις Τετάρτη 1,8,15 Μαρτίου 15.00-18.00 μμ.

Ημερίδα Κυριακή 21 Μαΐου 2017: Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση σε μαθητές με προβλήματα ακοής από την Πανελλήνια Αντικωφωτική και Λογοθεραπευτική Οργάνωση (Π.Α.Λ.Ο.) με θέμα «Σύγχρονη παιδαγωγική & λογοθεραπευτική παρέμβαση στη παιδική ηλικία» ξενοδοχείο REX Καλαμάτα

Εισηγήτρια σε συνέδρια

2017

Drossinou – Korea, M. Personal Narratives From Students Experiencing Emotional and Behavioural Problems: Consciousness and Cognition the Procrastination and Withdrawal. In *VI International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Speech and Language*. Belgrade, Serbia. 2017

Panopoulos, N. and Drossinou – Korea, M. Skills of word decoding: a case study of a student with intellectual disability (id) in the middle school. In *VI International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Speech and Language*. Belgrade, Serbia. 2017

Δροσινού Κορέα Μ. και Παπαλεωνίδα Π. Δημιουργικές δραστηριότητες στο Επαγγελματικό Λύκειο και μαθησιακές δυσκολίες: «Γνωρίζω τους συμμαθητές μου». Στο 3ο Διεθνές Συνέδριο για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, ΤΕΙ Λάρισας. 2017

Δροσινου-Κορέα, Μ. Υποστηριζόμενη διδασκαλία και συμπεριφορές μελέτης μαθημάτων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Στο 3ο Διεθνές Συνέδριο για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, ΤΕΙ Λάρισας. 2017

Δροσινού-Κορέα, Μ. Μικροομαδικά εργαστήρια μνημονικών τεχνικών και η ατομική μέθοδος μελέτης φοιτητών. Στο 3ο Διεθνές Συνέδριο για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, ΤΕΙ Λάρισας. 2017

Δροσινού –Κορέα, Μ. και Μπακογιάννη Μ. Κατανόηση του παιδικού αυτισμού και διαφοροποιημένα παιδαγωγικά υλικά και εκπαιδευτικά μέσα. Στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αυτισμού 2017, Δημοτικό Ωδείο Λάρισας. 2017

Δροσινού Κορέα, Μ. και Γαλάνη Γ. Δεξιότητες (ημι-) αυτόνομης διαβίωσης: Συμμετοχή τεσσάρων ενήλικων ατόμων με αυτισμό σε κατασκηνωτικό πρόγραμμα. Στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αυτισμού 2017, Δημοτικό Ωδείο Λάρισας. 2017

Δροσινου Κορέα, Μ. Σχέσεις βοήθειας και επίπεδα για «ανάγκη υποστήριξης» στον αυτισμό: Η περίπτωση του Θωμά. Στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αυτισμού 2017, Δημοτικό Ωδείο Λάρισας. 2017

Δροσινού-Κορέα Μ. Η αξιολόγηση των φοιτητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή αναπηρίες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στο 2ο Διεθνές Συνέδριο με κριτές με θέμα " Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Διαπολιτισμικότητα, Ιατρική και Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Διδακτική και Διδασκαλία, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα", Αλεξανδρούπολη. 2017

Δροσινού – Κορέα Μ. και Πανόπουλος Ν. Η υποστήριξη γλωσσικών και κοινωνικών δεξιοτήτων σε μαθητή με νοητική αναπηρία με έμφαση την κατανόηση της σεξουαλικότητας. Στο 2ο Διεθνές Συνέδριο με κριτές

με θέμα " *Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Διαπολιτισμικότητα, Ιατρική και Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Διδακτική και Διδασκαλία, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα*", Αλεξανδρούπολη. 2017

Δροσινού - Κορέα Μ., Καλαμάρη Άρτ., και Καλδή Π. Κοινωνική Ένταξη Αναπήρων Ατόμων με Σύνθετες Γνωστικές Συναισθηματικές και Κοινωνικές Δυσκολίες στην Τοπική Κοινωνία. Στο 2ο Διεθνές Συνέδριο με κριτές με θέμα " *Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Διαπολιτισμικότητα, Ιατρική και Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Διδακτική και Διδασκαλία, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα*", Αλεξανδρούπολη. 2017

Δροσινού-Κορέα Μ. και Παλένη Μ. Σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες, γενικευμένη αγχώδη διαταραχή κατά ICD 10 : Τι μπορεί να κάνει ο φιλόλογος με την κατ' οίκον διδασκαλία; Στο 2ο Διεθνές Συνέδριο με κριτές με θέμα " *Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Διαπολιτισμικότητα, Ιατρική και Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Διδακτική και Διδασκαλία, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα*", Αλεξανδρούπολη. 2017

Πανόπουλος, Ν, Δροσινού, Μ. Η παράλληλη διδακτική υποστήριξη μαθητών με νοητικές αναπηρίες στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. 2ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συνέδριο με τίτλο «*Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές στην εκπαίδευση*» Γύθειο, 31 Μαρτίου - 02 Απριλίου 2017

Δροσινού, Μ. Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες στο φάσμα των διαταραχών του αυτισμού. Προσπάθεια κατανόησης μέσα από τη Θεωρία του Νου. 2ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συνέδριο με τίτλο «*Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές στην εκπαίδευση*» Γύθειο, 31 Μαρτίου - 02 Απριλίου 2017

2016

Drossinou, M., Kalamari, A., Kaldi, P. and Romana, I. (2016, September 21-24), Factors to support students with dyslexia in tertiary education in Greece. 5th All European Dyslexia Conference 2016'', Modena (Italy), (<http://www.eda2016.unimore.it/>). Organising Secretary: α)Edunova - Centro E-learning di Ateneo, University of Modena and Reggio Emilia (Italy) b)Servizio accoglienza studenti disabili e con DSA, University of Modena and Reggio Emilia (Italy)

Δροσινού, Μ., Καλαμάρη, Α., Καλδή, Π. και Ρομάνα, Η (2016, 21- 23 Οκτωβρίου). Συμβουλευτική Υποστήριξη Φοιτητών με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες και Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση. Διεθνές Συνέδριο με θέμα Τύποι, Μορφές, Εφαρμογές και Αποτελεσματικότητα της Εκπαίδευσης - Κοινωνική Παιδαγωγική, Διά βίου Κατάρτιση και Επιμόρφωση, Διαπολιτισμικότητα, Συμβουλευτική και Ειδική Αγωγή, στην Βέροια, στο Ξενοδοχείο «Αιγές Μέλαθρον, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Πολιτών, veroia@inpatra.gr

Δροσινού, Μ. και Πανόπουλος, Ν. (2016, 21- 23 Οκτωβρίου). Αναγνωστική Ετοιμότητα σε Μαθητές με Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού: Δυο Περιπτώσεις Μελέτης Παράλληλης Στήριξης στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Διεθνές Συνέδριο με θέμα Τύποι, Μορφές, Εφαρμογές και Αποτελεσματικότητα της Εκπαίδευσης - Κοινωνική Παιδαγωγική, Διά βίου Κατάρτιση και Επιμόρφωση, Διαπολιτισμικότητα, Συμβουλευτική και Ειδική Αγωγή, στην Βέροια, στο Ξενοδοχείο «Αιγές Μέλαθρον, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Πολιτών, veroia@inpatra.gr

Δροσινού, Μ., Πανόπουλος, Ν. και Νικήτα, Χ. (2016, 21- 23 Οκτωβρίου). Πρακτικές σε μαθητές με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο, με Διεθνή Συμμετοχή, Επιστημονική ένωση για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, (ΕΕΠΕΚ). Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα.

Δροσινού, Μ., «Από την σιωπή της οικογένειας με κώφωση στην φωνή και το τραγούδι της κοινότητας των

ακουόντων. Μελέτη της εκπαιδευτικής μετάβασης και της διαχείρισης». Διεπιστημονική ημερίδα «*Ιατρική - Εκπαιδευτική και Κοινωνική Υποστήριξη των Κωφών και Βαρήκων Παιδιών στην Ελλάδα σήμερα*». Συλλόγου γονέων & κηδεμόνων κωφών & βαρήκων παιδιών Κεντρικής Μακεδονίας

Δροσινού, Μ. και Μιχαήλ, Μ Το «Τι» και το «Πως» στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση κωφής κοχλιοφυτευμένης μαθήτριας για τη διδασκαλία της πρώτης ανάγνωσης και γραφής και την ανάπτυξη του προφορικού λόγου. Το Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.) διοργανώνει το 8ο Πανελλήνιο Συνέδριό του με ΘΕΜΑ: «*Το «Τι» Και Το «Πως» στην Αγωγή, στη Διδασκαλία, στην Έρευνα, και στη Μάθηση : Ακούω και Ξεχνώ-Βλέπω και Θυμάμαι-Κάνω και Καταλαβαίνω*»: Στην Αθηνά:11-12-13 Νοεμβρίου 2016.

Δροσινού - Κορέα, Μ. και Πανόπουλος, Ν. Αναγνωστικές Δεξιότητες και Μετάβαση από το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Στο Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. 8ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο Ειδικής Αγωγής, του Πανελληνίου Επιστημονικού Συλλόγου Ειδικής Αγωγής - Π.Ε.Σ.Ε.Α.-με θέμα «*Προγράμματα Ειδικής Αγωγής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης για τα Άτομα με Αναπηρία (ΑμΑ) και τα Άτομα με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΑμΕΕΑ) στα Γενικά και τα Ειδικά Σχολεία*» ΤΕΙ Πειραιά, 3 & 4 Δεκεμβρίου 2016

Δροσινού – Κορέα Μαρία, Κυδωνιάτου Ευτέρπη, Ματούση Δήμητρα, Πανόπουλος Νικόλαος, Φραγκούλη Ασπασία, Παρασκευοπούλου Αικατερίνη «*Παιδαγωγικά Υποστηρικτικά Προγράμματα Παρεμβάσεων Ειδικής Αγωγής/Εκπαίδευσης και Ισότιμη Συμμετοχή στο Σχολείο (8ο Συνέδριο -ISEC2015, Λισαβόνα)*» Πρακτικά 8ου Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο Ειδικής Αγωγής, του Πανελληνίου Επιστημονικού Συλλόγου Ειδικής Αγωγής -Π.Ε.Σ.Ε.Α.-με θέμα «*Προγράμματα Ειδικής Αγωγής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης για τα Άτομα με Αναπηρία (ΑμΑ) και τα Άτομα με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΑμΕΕΑ) στα Γενικά και τα Ειδικά Σχολεία*» ΤΕΙ Πειραιά, 3 & 4 Δεκεμβρίου 2016

Σκρεπετού, Γ.,Βλαχοπούλου, Χρ. Και Δροσινού, Μ. Μοντεσοριανό εκπαιδευτικό υλικό προσαρμοσμένο σε δίδυμα προνήπια με διάγνωση στο σύνδρομο Angelman. 1ο επιστημονικό συνέδριο "*Έρευνα και καινοτομία στην παιδοψυχολογία και στην παιδοψυχιατρική. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις και προοπτικές*". Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Προγράμματα ψυχικής και κοινοτικής υγείας, Αθήνα (www.childpsychology8@webnode.gr

2015

Δροσινού, Μ . Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες και Ανάλυση έργου διδασκαλίας. Στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο *Γνωσιακών-Συμπεριφοριστικών Προσεγγίσεων σε Παιδιά και Εφήβους*, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα.2015.

Δροσινού, Μ. και Δραμουντάνη, Αλ Η υποστήριξη του γραπτού λόγου σε μαθητή με μαθησιακές δυσκολίες και ενδείξεις διαταραχής ελλειμματικής προσοχής. Στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο *Γνωσιακών-Συμπεριφοριστικών Προσεγγίσεων σε Παιδιά και Εφήβους*, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα.2015.

Δροσινού, Μ. και Νικήτα, Χρ. Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες σε μαθητή με Αυτισμό στο Γυμνάσιο σε παράλληλη ενταξιακή υποστήριξη. Στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο *Γνωσιακών-Συμπεριφοριστικών Προσεγγίσεων σε Παιδιά και Εφήβους*, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα.2015.

Δροσινού, Μ. και Σμέρλα Μ., Αντ. Ανάπτυξη σχέσεων ειδικής εκπαιδευτικής βοήθειας σε ενήλικο άτομο με αυτισμό σε Κέντρο Φυσικής και Ιατρικής Αποκατάστασης. Στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Αυτισμό με θέμα: «*Δουλεύοντας μαζί*», που διοργάνωσε το Ελληνικό Επιστημονικό Δίκτυο για τις Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (Ε.Ε.Δ.Δ.Α.Φ.) και η Ε.ΨΥ.ΜΕ. Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Πειραιά.

2014

Δροσινού, Μ., Δαμάλα Δ. Μ., Πλαγιανού Αν. και Παπαδόγιαννη Νικ. (2014). Συστηματική εμπειρική παρατήρηση, άτυπη παιδαγωγική και διδακτική αξιολόγηση (1η, 2η, 5η φάση) ΣΑΔΕΠΕΑΕ: Έντυπο καταγραφής συνεργασίας με το γονέα του κοχλιαμφυτευμένου μαθητή. 24ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο της Π.Α.Λ.Ο. με θέμα « *Ειδική Αγωγή και εκπαίδευση ως η κατ' εξοχήν περιοχή δοκιμασίας και ανάδειξης των ηθικών και κοινωνικών αξιών* » στο αμφιθέατρο της Σχολής Ε.Υ.Π. του Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ-Ιωάννινα, 29 Νοεμβρίου Σάββατο 10:00-18:00 και 30 Νοεμβρίου Κυριακή 09:30-12:30 totalcom@otenet.gr

Δροσινού- Κορέα, Μ., Γρηγοροπούλου Ελ. και Μινέτου Ευγ. (2014). Σχέδιο ειδικής διδακτικής παρέμβασης και υλοποίηση διαφοροποιημένης διδακτικής εργασίας (3η, 4η φάση) ΣΑΔΕΠΕΑΕ: έντυπο διδακτικής αλληλεπίδρασης σε κοχλιαμφυτευμένο μαθητή. 24ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο της Π.Α.Λ.Ο. με θέμα « *Ειδική Αγωγή και εκπαίδευση ως η κατ' εξοχήν περιοχή δοκιμασίας και ανάδειξης των ηθικών και κοινωνικών αξιών* » στο αμφιθέατρο της Σχολής Ε.Υ.Π. του Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ-Ιωάννινα, 29 Νοεμβρίου Σάββατο 10:00-18:00 και 30 Νοεμβρίου Κυριακή 09:30-12:30 totalcom@otenet.gr

Δροσινού, Μ.(2014). Αναπηρία, σχολική ένταξη, κλινικά χαρακτηριστικά και ηθικά ζητήματα. 24ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο της Π.Α.Λ.Ο. με θέμα « *Ειδική Αγωγή και εκπαίδευση ως η κατ' εξοχήν περιοχή δοκιμασίας και ανάδειξης των ηθικών και κοινωνικών αξιών* » στο αμφιθέατρο της Σχολής Ε.Υ.Π. του Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ-Ιωάννινα, 29 Νοεμβρίου Σάββατο 10:00-18:00 και 30 Νοεμβρίου Κυριακή 09:30-12:30 totalcom@otenet.gr

Δροσινού, Μ. και Πανόπουλος Ν. (2014). Η φυσιογνωμία του Δημοσθένη και το ανθρωποκεντρικό μοντέλο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, στο 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο του ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ. με θέμα: «*Μεγάλοι Έλληνες και Κύπριοι Παιδαγωγοί από την Αρχαιότητα Έως Σήμερα: Εκπαιδευτική Συμβολή και Παιδαγωγική Μνήμη*», Αθήνα (Οκτώβριος), 7synedrioelliepek2014@gmail.com

Maria Drossinou-Korea (2014). The Discipline Of Special Education And The Promotion Of The University Of Peloponnese. 4th International Congress on *Early Prevention in Children with Verbal Communication Disorders*. Varna, Bulgaria, (September)

Δροσινού, Μ. (2014). Η Παρουσία της Επιθυμίας και της Βίας στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση. Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Ψυχανάλυση και Σχολική Βία» Διοργάνωση Παρατηρητήριο Πρόληψης Σχολικής Βίας και Εκφοβισμού της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδος, Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας, το College International de l'adolescence (CILA) και το Κέντρο Ψυχαναλυτικών Ορροportuna, Πάτρα, (Μάιος),

Δροσινού, Μ. και Γεωργακοπούλου, Δ. (2014). Αποκλίσεις και γνωστική ανάπτυξη σε φοιτητή με διπλή διάγνωση. 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο *Εξελικτικής Ψυχολογίας της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας*, Πανεπιστήμιο Κρήτης, με τίτλο: «*Μορφές Ανάπτυξης σε Έναν Απρόοπτα Μεταβαλλόμενο Κόσμο*», Ρέθυμνο.

Μέλος επιτροπής κριτών περιοδικών

(2017-2010), Περιοδικό του Πανελλήνιου Επιστημονικού Συλλόγου Ειδικής Αγωγής -Π.Ε.Σ.Ε.Α «*Θέματα Ειδικής Αγωγής*», ΙΣΒΝ:1108-5509, <http://www.pesea.gr/Ekdoseis.htm>

(2017, 30 Ιαν) Διεθνής ηλεκτρονική περιοδική έκδοση "*Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής*", *Theory and Research in the Sciences of Education*, ΙΣΒΝ: [ISSN: 2407-9669](http://www.pesea.gr/Ekdoseis.htm)

Κρίση (τυφλή) άρθρων:

(2017, 11Φεβ) Η Ειδική Διδακτική Υποστήριξη σε Μαθητή με Αυτισμό στην Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Συναισθηματικής Οργάνωσης

(2017, 17 Μάη) Η υιοθέτηση και χρήση της υπολογιστικής τεχνολογίας (Η/Υ) ως συνεπικουρικού διδακτικού εργαλείου και μέσου εκπαίδευσης των ατόμων με ειδικές μαθησιακές ανεπάρκειες

(2017, Νοε) Ο πολυσήμαντος ρόλος του Θεάτρου στην ομαλή ένταξη παιδιών με Asperger, επιλεκτική βωβότητα και διαταραχή έκφρασης στα Σχολεία

(2018, Φεβρ), Συνεκπαίδευση μαθητών με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος: Εμπειρία, Γνώσεις

και Στάσεις εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Συμμετοχή ως μέλος επιστημονικής επιτροπής σε συνέδρια

(2016, Οκτ), 22ο διεθνές συνέδριο: "Τύποι, Μορφές, Εφαρμογές και Αποτελεσματικότητα της Εκπαίδευσης-Κοινωνική Παιδαγωγική, Διαπολιτισμικότητα, Συμβουλευτική και Ειδική Αγωγή", <http://20synedrio.inpatra.gr>, <http://www.elppo.gr>, ISBN- 978-618 -82477-5-8

(2017, Απρ), 2^ο πανελλήνιο εκπαιδευτικό συνέδριο "Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές στην εκπαίδευση", Σύλλογος Εκπαιδευτικών Π.Ε. Λακωνικής, ISBN: 978-618-82434-1-

Συμμετοχές σε δίκτυα/επιστημονικές οργανώσεις

Μέλος του "Ελληνικού επιστημονικού δικτύου για τις Διαταραχές του Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)" www.autismnet.gr

AUTISME FRANCE : www.autisme-france.fr, (Γαλλία)

BASPCAN Member : British Association for the Study and Prevention of Child Abuse and Neglect, www.baspcan.org.uk, (Μεγάλη Βρετανία)

BDA Member: British Dyslexia Association (Μεγάλη Βρετανία),

<http://www.bdadvslexia.org.uk/membership/join-us/individual.html>, (Μεγάλη Βρετανία)

Ε.Ε.Π.Ε. Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, <http://www.eepe.gr>, (Ελλάδα)

F.F.P.P. Member : Federation Fran9aise des Psychologues et de Psychologie, <http://www.psychologues-psychologie.net>, (Γαλλία)

NASEN Member: The National Association for Special Educational Needs with Membership no. 15255. (Supporting and developing good practice into 21st century), <http://www.nasenlive.org.uk/>(Μεγάλη Βρετανία)

S.E.B.D.A Member.: The Social Emotional and Behavioural Difficulties Association, <http://www.sebda.org/> (Μεγάλη Βρετανία)

Ε.Ε.Π.Α.Α., αρωγό μέλος: Ελληνική Εταιρία Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων, <http://www.autismgreece.gr>. (Ελλάδα)

I.A.A. P.: International Association of Applied Psychology. Founded 1920, www.iaapsy.org, (Η.Π.Α)

Π Ε Σ Ε Α: Πανελλήνιος Επιστημονικός Σύλλογος Ειδικής Αγωγής, <http://www.pesea.gr/>, (Ελλάδα)

Π.Α.Λ.Ο. : Πανελλήνια Αντικωφωτική και Λογοθεραπευτική Οργάνωση, www.palo-totalcom.org (Ελλάδα)

Ενδιαφέροντα

Ενδιαφέρομαι για τις διεπιστημονικές εξελίξεις στο χώρο της επιστήμης της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και την διδασκαλία γλωσσικών δεξιοτήτων (ελληνική γλώσσα) σε άτομα με μαθησιακές δυσκολίες, και γι αυτό τον λόγο συμμετέχω - όσο αυτό είναι δυνατό - σε συνέδρια και επιστημονικές οργανώσεις .

Τα ερευνητικά και επιστημονικά ενδιαφέροντα έχουν ανθρωποκεντρικό προσανατολισμό σύμφωνα με το κοινωνικό και εκπαιδευτικό μοντέλο της ΕΑΕ, με έμφαση την Στοχευμένη Ατομική Δομημένη Ενταξιακή Παρέμβαση σε άτομα με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Ειδικότερα επικεντρώνεται στις στρατηγικές διδασκαλίας σε μαθητές με : Νοητικές Αναπηρίες (νοητική καθυστέρηση), Παραβατική συμπεριφορά, Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (Δυσλεξία), διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού.

Ακόμη, τα τελευταία 18 χρόνια υποστηρίζω προγράμματα ατομικής και μικροομαδικής συμβουλευτικής φοιτητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Κατανοώ και επικοινωνώ με Αγγλικά (πολύ καλά), με Γαλλικά (πολύ καλά) και με Ιταλικά (πολύ καλά) .

Υπόμνημα δημοσιευμάτων

Περίοδος από 30.06-2014 έως σήμερα
(Ημερομηνία: 24-03-2018)

α. Μονογραφίες

[37¹] Δροσινού - Κορέα, Μ. (2017). *Ειδική αγωγή και εκπαίδευση, Η "δια" της ειδικής αγωγής πρόταση εκπαίδευσης των παιδιών και νέων με ιδιαιτερότητες*. Πάτρα: OPPORTUNA. [37]

Το βιβλίο εξετάζει την "δια" της ειδικής αγωγής πρόταση στην εκπαίδευση και επιδιώκει την κατανόηση των προβλημάτων τα οποία άπτονται της εκπαιδευτικής ενσωμάτωσης παιδιών και νέων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες. Οι μορφωτικοί και παιδαγωγικοί σκοποί εκτείνονται από την προσχολική, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια μέχρι και την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η μαθησιακή διαδικασία εξετάζεται στο πλαίσιο της τυπικής, της άτυπης και της δια βίου ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, εφαρμόζοντας σειρά παιδαγωγικών αρχών και θεωριών μάθησης. Οι μαθησιακές δυσκολίες και οι υποεπιδόσεις στην ανάγνωση, κατανόηση, γραφή, ορθογραφία, έκφραση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου, στην αριθμητική, στην συμπεριφορά προσεγγίζονται μέσω των νευροαναπτυξιακών περιοχών της μαθησιακής ετοιμότητας και των εφαρμογών του ΣΑΔΕΠΕΑΕ. Το στοχευμένο ατομικό δομημένο ενταξιακό διδακτικό πρόγραμμα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης αποτελεί εκπαιδευτικό εργαλείο το οποίο δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει διδακτικά τα βιώματα των παιδιών και νέων με ιδιαιτερότητες που δυσκολεύονται να μάθουν. Η ειδική παιδαγωγική αναδεικνύεται μέσα στην κοινότητα, προσδίδοντας ανθρωποκεντρικό νόημα στην πρόσβαση του ατόμου στην μάθηση και την ζωή. Στα περιεχόμενα εξετάζονται οι διαφορετικές οπτικές και νοήματα στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση (πρώτο μέρος), Σε αυτό προσεγγίζεται η εννοιολογική θεώρηση της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, το άτομο με αναπηρία και η προσβασιμότητα στην κοινότητα καθώς και η αναφορά στην νευροεκπαίδευση, τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και την η ετοιμότητα στην μαθησιακή διαδικασία. Επίσης εξετάζονται διαφοροποιημένες παιδαγωγικές μεθοδολογίες και εφαρμογές, εκπαιδευτικά εργαλεία και παιδαγωγικές μεθοδολογίες με έμφαση τα Στοχευμένα Ατομικά Δομημένα Διδακτικά Ενταξιακά Προγράμματα Παρεμβάσεων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Α.Δ.Ε.Π.Ε.Α.Ε.) και τις μεθοδολογίες παρατήρησης και παρέμβασης σε παιδιά και νέους με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (δεύτερο μέρος). Τέλος εξετάζονται διαχρονικά καλές διδακτικές πρακτικές και παιδαγωγικά προγράμματα στη σχολική και ακαδημαϊκή κοινότητα σε παιδιά και νέους: παιδαγωγικές πρακτικές στη σχολική, ακαδημαϊκή κοινότητα και στην οικογένεια με σύνθετες μαθησιακές δυσκολίες και ανικανότητες, με νευρολογικές διαταραχές και ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, με νευροψυχιατρικές διαταραχές και αυτισμό αλλά και με προβλήματα παραβατικής συμπεριφοράς (τρίτο μέρος).

β. Άρθρα σε ελληνόφωνα περιοδικά (με κριτές)

(38) Δροσινού, Μ. και Δραμουντάνη, Α. (2018, Μαρτ), *Η εξατομικευμένη ενίσχυση της επίδοσης στο γραπτό λόγο μαθητή με διαγνωσμένες γενικές μαθησιακές δυσκολίες και ενδείξεις διαταραχής ελλειμματικής προσοχής, Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής, τχ. 29/2018, σ.σ. 33-56. Στο: <http://periodiko.inpatra.gr>, [38]*

Ο σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας είναι η διερεύνηση των προβλημάτων της διδασκαλίας γλωσσικών δεξιοτήτων γραπτού λόγου, καθώς και η ενίσχυση της επίδοσης των δεξιοτήτων αυτών, σε εντεκάχρονο μαθητή σε απομακρυσμένο και δυσπρόσιτο ορεινό χωριό στην νότια Κρήτη. Ο μαθητής έχει διαγνωστεί από το ΚΕΔΔΥ με γενικές μαθησιακές δυσκολίες και ενδείξεις διάσπασης προσοχής και δεν υποστηρίζεται από προγράμματα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (παράλληλη στήριξη ή τμήμα ένταξης). Η μελέτη περίπτωσης εστιάζεται στην υποστήριξη

¹ Η αρίθμηση των δημοσιευμάτων αρχίζει από το 1998.

του γραπτού λόγου. Τα ερευνητικά εργαλεία περιγράφηκαν μέσω της μεθοδολογίας παρατήρησης μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες(1), της μεθοδολογίας παρέμβασης (2) με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (2α) και των ειδικών διδακτικών διαφοροποιήσεων, που εφαρμόστηκαν με το στοχευμένο, ατομικό, δομημένο, ενταξιακό πρόγραμμα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ) (2β). Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι υπήρξε θετική επίδραση και βελτίωση στο γραπτό λόγο του μαθητή με την διδακτική παρέμβαση και την εφαρμογή του ΣΑΔΕΠΕΑΕ.

[39] Δροσινού–Κορέα, Μ. και Νικήτα, Χ. (2018, Φεβρ). *Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες σε μαθητή με αυτισμό και παράλληλη ενταξιακή υποστήριξη στο γυμνάσιο. Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής*, 26, σσ. 33-50. Ανάκτηση από <http://periodiko.inpatra.gr/issue/issue26/>, [39]

Η παρούσα εργασία αναφέρεται σε μελέτη περίπτωσης μαθητή με διαταραχές αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ) που φοιτά σε γενικό γυμνάσιο της περιφέρειας Πελοποννήσου και υποστηρίζεται με ενταξιακά προγράμματα παράλληλης στήριξης. Σκοπός της είναι να εξετάσει την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής ενός στοχευμένου ατομικού δομημένου ενταξιακού προγράμματος ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ) και να διερευνήσει το βαθμό που οι ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (ΕΜΔ) στον αυτισμό μπορούν να αντιμετωπιστούν στην παράλληλη στήριξη. Στα αποτελέσματα διαπιστώθηκε πως οι ΕΜΔ που σχετίζονται με τον αυτισμό μπορούν υπό ορισμένες προϋποθέσεις να αντιμετωπιστούν μερικώς, μέσα από ενταξιακά προγράμματα παράλληλης υποστήριξης, ενισχύοντας τις γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δεξιότητες μαθητών με αυτισμό.

[40] Δροσινού–Κορέα, Μ. και Φραγκούλη, Α. (2018, Ιαν). *Συναισθηματικές δυσκολίες και ειδικές μουσικοπαιδαγωγικές παρεμβάσεις σε παιδιά με νοητικές αναπηρίες και σε παιδιά με αυτισμό. Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής*, 25, σσ. 85-106, ΙΣΣΝ: 2407-9669, Ανάκτηση από <http://periodiko.inpatra.gr/issue/issue25/>, [40]

Ο σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης είναι η ανάδειξη της σημασίας των μουσικο παιδαγωγικών παρεμβάσεων σε παιδιά με νοητικές αναπηρίες και σε παιδιά με αυτισμό. Η μέθοδος που εφαρμόστηκε εστιάζει στο ερευνητικό πεδίο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης(ΕΑΕ). Οι δραστηριότητες συναισθηματικής οργάνωσης που επιλέξαμε βασίστηκαν στο πλαίσιο αναλυτικού προγράμματος ειδικής αγωγής (ΠΑΠΕΑ) με έμφαση στο βιβλιοτετράδιο του μαθητή «συναισθηματική οργάνωση». Στις υποθέσεις εργασίας διερευνήσαμε τον τρόπο που οι μουσικοπαιδαγωγικές δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας είναι δυνατόν να κινητοποιήσουν παιδιά με ελλείμματα στην κοινωνικο-συναισθηματική συμπεριφορά. Στα αποτελέσματα βρήκαμε ότι μέσα από κατάλληλες για την περίπτωση κάθε μαθητή μουσικοπαιδαγωγικές δραστηριότητες μπορεί να προωθηθεί (α) η αντίληψη του ίδιου εαυτού, (β) η συναισθηματική ανάπτυξη, καθώς και (γ) η εκδήλωση αυθόρμητου ενδιαφέροντος του παιδιού προς τον άλλο

[41] Δροσινού – Κορέα Μ.και Πανόπουλος, Ν. (2017). *Αναγνωστική κατανόηση και οπτικοί εννοιολογικοί διευκολυντές σε μαθήτρια με νοητική αναπηρία. Πέλοπας*, 1(1), σσ. 32-48, [41]

Η αναγνωστική κατανόηση και οι οπτικοί εννοιολογικοί διευκολυντές εξετάζονται σε μαθήτρια με νοητική αναπηρία. Στην παρούσα εργασία διερευνάται εάν και κατά πόσο η δημιουργία στοχευμένων κειμένων κατανόησης με την αξιοποίηση οπτικών νοητικών διευκολυντών καθίσταται αποτελεσματική στην ανάγνωση και κατανόηση κοινωνικών νοημάτων από μαθήτρια με ΝΑ με στόχο την ένταξη στην ανώτερη εκπαιδευτική βαθμίδα σε Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ). Η έρευνα διεξήχθη στον τομέα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Εφαρμόστηκε η μεθοδολογία παρατήρησης και παρέμβασης με καταγραφές σε ορισμένη μελέτη περίπτωση μαθήτριας, 14 ετών, η οποία φοιτά στην τελευταία τάξη του ειδικού δημοτικού σχολείου στην περιφέρεια Πελοποννήσου. Η συγκεκριμένη μαθήτρια έχει διαγνωστεί από τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ) με νοητική καθυστέρηση. Στα ερευνητικά εργαλεία χρησιμοποιήθηκε το Στοχευμένο Ατομικό Διδακτικά Δομημένο Ενταξιακό Πρόγραμμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ).με την συμμετοχική παρατήρηση, την Άτυπη Παιδαγωγική Αξιολόγηση με τις λίστες ελέγχου βασικών δεξιοτήτων (ΛΕΒΔ) της μαθησιακής ετοιμότητας (1), των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών(2) σύμφωνα με το Πλαίσιο Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ), το έντυπο διδακτικής αλληλεπίδρασης και τις ειδικές διδακτικές παρεμβάσεις. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το ΣΑΔΕΠΕΑΕ συνέβαλε θετικά στην ενίσχυση των δεξιοτήτων της αναγνωστικής κατανόησης της μαθήτριας. Συγκεκριμένα, ενισχύθηκε η συναισθηματική της οργάνωση και βελτιώθηκαν οι επικοινωνιακές της ικανότητες και κοινωνικές δεξιότητες, των οποίων η εφαρμογή καθορίζει τη σχολική πορεία των μαθητών με ΕΕΑ.

[42] Δροσινού - Κορέα, Μ. και Γερογιώργη Στ. (2017, Μάιος). Διδακτική εργασία με μουσικές παρεμβάσεις σε μαθητή με αυτισμό σε ειδικό δημοτικό σχολείο. *Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής*, θεματικός τόμος: «Ειδική Αγωγή», 18, σσ. 55-70. Ανάκτηση από <http://periodiko.inpatra.gr/issue/issue18/>], [42]

Οι μαθητές με αυτισμό εμφανίζουν δυσκολίες στις κοινωνικές δεξιότητες, όπως η βλεμματική επαφή, η κοινή εστίαση προσοχής, η αλληλεπίδραση, η εναλλαγή σειράς και οι κοινωνικοί κανόνες, η μίμηση και η συνεργασία με τους άλλους. Η παρούσα μελέτη εστιάζει στην ειδική διδακτική εργασία με μουσικές παρεμβάσεις για την υποστήριξη των κοινωνικών δεξιοτήτων μαθητή με αυτισμό, σε ειδικό δημοτικό σχολείο. Η βασική ερευνητική υπόθεση εξετάζει την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων μέσω μουσικών δραστηριοτήτων μαθησιακής ετοιμότητας. Η μεθοδολογία βασίστηκε στην εφαρμογή ενός στοχευμένου ατομικού δομημένου ενταξιακού διδακτικού προγράμματος παρέμβασης ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ), στο πλαίσιο του οποίου αξιοποιήθηκαν σύγχρονες μουσικοπαιδαγωγικές και μουσικοθεραπευτικές προσεγγίσεις. Εφαρμόστηκαν 24 διδακτικές παρεμβάσεις και καταγράφηκαν σε ημερήσια πρωτόκολλα. Στα αποτελέσματα φάνηκε ότι η ειδική διδακτική εργασία με μουσικές παρεμβάσεις σε μαθητή με αυτισμό μπορεί να υποστηρίξει την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων.

[43] Δροσινού, Μ. και Γαλάνη, Γ. (2016). Προχωρώντας προς την ενηλικίωση, σε καιρούς οικονομικής κρίσης και σχέσεις μεταξύ αδελφών με αυτισμό}. *ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ*, 53 , σσ. 19-25 και σε ηλεκτρονική ανάρτηση <http://www.enkephalos.gr/pdf/53-1-03g.pdf> με 9 ημερομηνία ανάκλησης 2 Μαρτίου 2018), [43]

Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να διερευνηθούν α) η μετάβαση προς την ενηλικίωση ατόμων με αυτισμό (DCM-V, 2013), β) οι ψυχοδυναμικές σχέσεις μεταξύ αδελφών με αυτισμό και τυπικής ανάπτυξης και γ) η διαχείριση του προβλήματος σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Η έρευνα διεξάχθηκε στο χώρο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (Αβραμίδης-Καλύβα, 2006)[10]. Η μεθοδολογία είναι μεικτή και χρησιμοποίησε για τη συλλογή ποιοτικών δεδομένων εργαλεία όπως: α) τη Μεθοδολογία Παρατήρησης ατόμων με αυτισμό σε οκτώ οικογένειες, β) τη Μεθοδολογία Παρέμβασης ατόμων με αυτισμό μέσω των εννέα αδελφών τυπικής ανάπτυξης στο νομό Αχαΐας με ηχογραφημένες συνεντεύξεις και γ) την Ειδική Διδακτική με έμφαση δεξιότητες (ημι)-αυτόνομης διαβίωσης σε περιόδους οικονομικής κρίσης και όταν οι γονείς αδυνατούν να παρέχουν φροντίδα. Για τη συλλογή των ποσοτικών δεδομένων χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο με θέματα του οικογενειακού περιβάλλοντος του ατόμου με αυτισμό που προχωρεί προς την ενηλικίωση. Οι απαντήσεις κωδικοποιήθηκαν με αριθμητική περιγραφή (N1) τηρώντας την ερευνητική δεοντολογία. Στα αποτελέσματα αποδεικνύεται ότι η μετάβαση προς την ενηλικίωση έχει αρκετές δυσκολίες, για το ίδιο το άτομο με αυτισμό καθώς και για τους αδελφούς/-ές τυπικής ανάπτυξης. Οι ψυχοδυναμικές σχέσεις μεταξύ αδελφών με αυτισμό και τυπικής ανάπτυξης αποδείχθηκε ότι επηρεάζονται με αρνητικά και θετικά συναισθήματα στο πλαίσιο των σχέσεων βοήθειας μέσα στην οικογένεια.

[44] Δροσινού, Μ., και Πανόπουλος, Ν. (2014). Μικροομαδικές Παραβατικές δραστηριότητες και σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες. *Νέα Παιδεία*, 154, σσ. 19-30. [44]

Το άρθρο εξετάζει τις μικροομαδικές Παραβατικές δραστηριότητες και σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες με δεδομένο ότι οι μαθησιακές δυσκολίες, εν γένει, συνδέονται με την αποκλίνουσα συμπεριφορά των μαθητών. Η παραβατικότητα αποτελεί την αισθητοποίηση της αντικοινωνικής στάσης του ατόμου, γιατί ακριβώς την αντιλαμβανόμαστε πάντα υπό το πρίσμα της ισχύουσας νόρμας, το ρόλο, τις κοινωνικές αξίες ή τη στάση που κρατά η εκάστοτε κοινωνία και η αντίδρασή της απέναντι σε δράσεις παρεκκλίνουσες από μια κοινωνικά ορισμένη «κανονικότητα» (Μάτσα, 2006). Η εργασία έρχεται να καλύψει, μέσω της εφαρμογής ενός ΣΑΔΕΠΕΑΕ, ανάγκες ενός έφηβου που εκδηλώνει αποκλίνουσα/ παραβατική συμπεριφορά εντός και εκτός σχολικού χώρου. Ο στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η κοινωνική επανεκπαίδευση και ένταξη του μαθητή, όπως ακριβώς ορίζεται από το νόμο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (Ν. 3699/2008): Στους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες παρέχεται ΕΑΕ, η οποία ...επιδιώκει να αναπτύξει την προσωπικότητά τους και να τους καταστήσει κατά το δυνατόν ικανούς για αυτόνομη συμμετοχή στην οικογενειακή, επαγγελματική, κοινωνική και πολιτισμική ζωή». Στις υποθέσεις της παρούσας μελέτης εξετάζεται η αποτελεσματικότητα ή μη του ΣΑΔΕΠΕΑΕ για την άμβλυνση των γνωστικών, συναισθηματικών και κοινωνικών δυσκολιών μαθητή με παραβατική συμπεριφορά. Κατ' επέκταση, διερευνάται αν και κατά πόσο ο έλεγχος των μαθησιακών δυσκολιών συμβάλλει στη μείωση της εκδήλωσης παραβατικών μορφών συμπεριφοράς γεγονός που επιβεβαιώνεται από έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε οχτώ λύκεια ενός σχολικού συγκροτήματος στο νότιο Ontario του Καναδά, έδειξε πως μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες κατά την διάρκεια της φοίτησης τους στο λύκειο, είχαν μεγαλύτερη εμπλοκή σε επικίνδυνες πράξεις, όπως χρήση μαριχουάνας, κάπνισμα και επιθετικές συμπεριφορές απ' ότι οι συνομήλικοί τους χωρίς μαθησιακές δυσκολίες (McNamara & Willoughby, 2010). Πολλές φορές οι μη κοινωνικά αποδεκτές μορφές συμπεριφοράς αυτών των παιδιών οδηγούν στο φαινόμενο της παραβατικότητας.

γ. Άρθρα σε ελληνόφωνα περιοδικά (με συντακτική επιτροπή)

[45] Δροσινού, Μ. (2014). Η Σχολική Ένταξη στην Ιταλία. *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, 68, σσ. 3-19, [45]

Στην Ιταλία, η πολιτική της «ένταξης» που έχει τεθεί σε εφαρμογή από τη δεκαετία του 1970, βασίζεται σε μια φιλόξενη κουλτούρα στο κοινό σχολικό πλαίσιο, και αντιπροσωπεύει τόσο πολιτικά όσο και κοινωνικά την ιταλική ιστορία. Βασίζεται σε ένα σύστημα σχέσεων γύρω από το άτομο με αναπηρία, και την αμοιβαιότητα που επιτρέπει στους άλλους μαθητές να κατανοήσουν ένα διαφορετικό τρόπο εκμάθησης με βάση την καθημερινή συμβίωση. Η Σχολική ένταξη επιτρέπει στους μαθητές να μοιραστούν μια νέα αντίληψη της εκπαίδευσης που βασίζεται στην αρχή ότι το βίωμα στην σχολική κοινότητα μαζί με όλους τους μαθητές, μας εκπαιδεύει σε νέους τρόπους μάθησης και νέα είδη γνώσης. Ο σκοπός αυτού του άρθρου είναι να περιγράψει το μοντέλο και τη διαδικασία ένταξης στην Ιταλία διαχρονικά εστιάζοντας με σημεία αναφοράς σε ορισμένους συγγραφείς, οι οποίοι συζητούν τις αρχές, και τις πιο σημαντικές πτυχές της σχολικής ένταξης. Αφορμή για αυτό το κείμενο στάθηκε η μελέτη Ιταλικών ενταξιακών προσεγγίσεων τον Ιούλιο του 2013 στο Πανεπιστήμιο του Τορίνο, στο πλαίσιο του Διακρατικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Ο προβληματισμός μας ενισχύθηκε από τις δημοσιευμένες αναφορές στο Ευρωπαϊκό περιοδικό με έμφαση την έρευνα σε θέματα Αναπηρίας (2010) των καθηγητών Α. Canevago, L. και de Anna για σχολική ένταξη στην Ιταλία από τα Πανεπιστήμια της Μπολόνια και της Ρώμης αντίστοιχα.

[46] Δροσινού, Μ., Γκιάγκα Αν. και Χαριτάτου, Π. (2015). Εκμάθηση Αγγλικής γλώσσας και Μαθησιακές Δυσκολίες. *Ην λόγος: Μελέτη περίπτωσης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Θέματα Ειδικής Αγωγής*, 69, σσ. 78-96, [46]

Οι ξένες γλώσσες κατέχουν σπουδαία θέση στα σχολικά προγράμματα σπουδών όλης της Ευρώπης. Στη χώρα μας η διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας στο Δημοτικό σχολείο διδάσκεται στις τέσσερις τελευταίες τάξεις και στην Α΄ και Β΄ στα πιλοτικά σχολεία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εκμάθηση -στην περίπτωσή μας- της Αγγλικής γλώσσας παιδιών με διαγνωσμένες ειδικές ή μη μαθησιακές δυσκολίες δεδομένου ότι η Αγγλική γλώσσα είναι μη φωνητική. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να μελετήσει τους παράγοντες που εμπλέκονται με την εκμάθηση στην ξένη γλώσσα με έμφαση μαθητή με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες στο δημοτικό σχολείο. Η βασική υπόθεση διερευνά αν ο μαθητής με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (δυσλεξία) ΕΜΔ στη μητρική τους γλώσσα μπορεί να διδαχθεί αποτελεσματικά την αγγλική ως ξένη γλώσσα. Ειδικότερα εξετάζουμε τον ατομικό τρόπο με τον οποίο μαθαίνει να μελετά ο μαθητής με την υποστήριξη της διαφοροποιημένης παρέμβασης τα αγγλικά. Τέλος διερευνάται η συμβολή της Στοχευμένης Ατομικής Δομημένης, Ενταξιακής Παρέμβασης στην Αγγλική γλώσσα σύμφωνα με τις Αρχές της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Η έρευνα διεξάγεται στο πεδίο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και η μεθοδολογία μας βασίζεται στην μελέτη περίπτωσης μαθητή της Ε΄ Δημοτικού και στην διερεύνηση εφαρμογής Στοχευμένου Εξατομικευμένου Δομημένου Διδακτικού Προγράμματος Παρέμβασης με έμφαση το μάθημα της αγγλικής γλώσσας. Έχοντας ως βάση τον παραπάνω προβληματισμό στα αποτελέσματα σημειώσαμε ότι η διαφοροποιημένη διδασκαλία υποστηρίζει το μαθητή στην προσπάθειά του στην αγγλική γλώσσα στο δημοτικό σχολείο.

[47] Δροσινού, Μ, (2018). Η Ειδική Αγωγή Εκπαίδευση των Ατόμων με Αυτισμό: Μια σύντομη αναφορά στο γαλλικό σύστημα, *Θέματα ειδικής αγωγής*, τχ 80: 3-17, [47]

Το άρθρο αναφέρεται στη σχολική εκπαίδευση στην Γαλλία (AUTISME –FRANCE), όπου περίπου ένα στα 100 παιδιά στη Γαλλία επηρεάζεται από κάποια μορφή αυτισμού. Αυτή η δια βίου διάγνωση της αναπηρίας συνοδεύει συνολικά περίπου 650.000 άτομα. Αλλά μόνο το 20% των αυτιστικών παιδιών στη Γαλλία παρακολουθούν το γενικό σχολείο, σε σύγκριση με σχεδόν το 100% στην Ιταλία. Από αυτά δέχονται εξατομικευμένα ειδική αγωγή και εκπαίδευση μόλις το 6%. Σε μια εποχή που ο Ευρωπαϊός Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα υπογραμμίζει τις καθυστερήσεις στην αποϊδρυματοποίηση των ατόμων με αναπηρίες, εξετάζονται διεξοδικά τα θέματα της σχολικής ένταξης και εκπαίδευσης για τα άτομα με αυτισμό. Ακόμη συζητώνται οι επιτυχείς εμπειρίες εκπαίδευσης και στέγασης ή εργασίας στο συνηθισμένο περιβάλλον, η επιστημονική προοπτική από την γενετική έρευνα, οι παρεμβάσεις με προσαρμοσμένες φυσικές και αθλητικές δραστηριότητες. Τέλος παρουσιάζονται ζητήματα αναφορικά με τον εντοπισμό προβλημάτων συμπεριφοράς, την πρόληψη για σωματικές διαταραχές, που σπάνια εντοπίζονται και φροντίζονται όπως στις περιπτώσεις Asperger

δ) Άρθρα σε ξενόγλωσσα περιοδικά

[48] Drossinou -Koreas, M. and Panopoulos, N. (2018). Language skills for the sexual education in individuals with Intellectual disability}. *International Journal of Latest Research in Humanities and Social*

Science (IJLRHSS), 1(4), σσ.67-76, στο <http://www.ijlrhss.com/paper/volume-1-issue-4/9.HSS-093.pdf>, με ημερομηνία ανάκτησης 2 Μαρτίου 2018, [48]

Deficits in social skills is one of the criteria taken into account for the determination of intellectual disability (ID). Social skills associated with sexual behavior of individuals with ID affecting their integration into the school community. The work focuses on enhancing language and social skills to student with ID emphasis on language skills for the sexual education in individuals with ID. Methodology of special treatment and education that is used in this paper refers to the case study of a student with ID and is going to middle school. The tools we used is participatory observation with certain lists of Checklists of basic skills (CBS), the plan of educational intervention and the Form of the Teaching Interaction. The results reveal that the student controls via the supported language skills sexual and social behavior. The student comes in interpersonal contact with their peers by building appropriate interpersonal relationships with them.

[49] Drossinou -Koreas, M. and Periferakis, Th. (2018). Targeted, Individual, Structured, Inclusion programs of pre-vocational readiness for students with Special Education Needs (TISIPfSENS). *International Journal of Latest Research in Humanities and Social Science (IJLRHSS)*, 1(4), σσ. 28-35. Ανάκτηση από <http://www.ijlrhss.com/paper/volume-1-issue-4/4.HSS-087.pdf>, με ημερομηνία ανάκτησης 2 Μαρτίου 2018, [49]

This study aims to signify the importance of pedagogical support in students with disabilities and special educational needs in the special vocational schools. The methodology utilizes the study of three case studies of students with mental disabilities, autism, severe behavioral issues, aged between 14-22 years, focusing on the interactive experimental pedagogical intervention. The Targeted, Individual, Structured, nclusion programs of pre-vocational readiness for students with Special Education Needs (TISIPfSENS) have recording and have been discussed with educators the vast majority of whom were teachers in special vocational schools. In the initial conclusions there was a tendency among the teachers to support students in pre-vocational readiness under the philosophy and the condition of the Framework of Special Education Program (FSEP) in Greece. It is related to the special education services provided by teachers to students with SEN, aiming at their social inclusion, as it is prescribed by the FSEP (Ministry of Education-Pedagogical Institute, 2009). This framework, by the Presidential Decree 301/1996, captured the first official record of positive potential for providing prevocational education to people with SEN or and disabilities. Finally, the prevocational readiness skills could be taught with the TISIPfSENS and supported pedagogically by means of the Basic Skills Control Lists (B.S.C.L.)

[50] Drossinou- Korea, M and Bakogianni M. (2018). Methodology of observation and teaching priorities in students with autism. *Journal of Regional Socio-Economic Issues, ISSN 2049-1409*, 8(1), σσ. 51-58 (Print) ISSN 2049-1395 και (Online) ISSN 2049-1409 στο https://www.researchgate.net/profile/Thanasis_Kizos/publication/323244687_Public_Attitudes_Towards_Immigrants_in_Western_Greece_Region/links/5a887253458515b8af920c6d/Public-Attitudes-Towards-Immigrants-in-Western-Greece-Region.pdf, με ημερομηνία ανάκτησης 2 Μαρτίου 2018, [50]

The aim of this work is to examine and to analyze the differentiated teaching interactions in students with autism in the Centre of Day, with the help of differentiated pedagogic material and educational means, according to the planning that comes from Targeted, Individual, Structured, Inclusive Intervention Program of Special Education Needs (TISIPfSENS). The autism is reported as a neuropsychiatry disturbance, the symptoms of which are fixed according to official diagnostic criteria DSM-V and ICD-10. The tools of research are fixed according to the methodology of research of children with special educational needs (Caldwell, 2008). The teaching interactions concern the philologist's observations the autistic children's behavior (teacher-observations) and the teacher self-observations about how they feel towards this behavior. In the results it emerges that the teacher-observations facilitate the philologist to comprehend the children's autism and record the way of teaching differentiations, while the teacher self-observations can determine the differentiation of pedagogic materials and means that are described with targeted steps in the TISIPfSENS.

[51] Drossinou-Korea M, and Panopoulos N. (2017). Strengthening Social Skills in a Student With a Intellectual Disability in Secondary Education. *Sino-US English Teaching*, 14(6), σσ. 345-359. doi:10.17265/1539-8072/2017.06.001, και ηλεκτρονικά στο <https://www.davidpublisher.com/Public/uploads/Contribute/59ae20a7c80ed.pdf>, με ημερομηνία ανάκτησης 2 Μαρτίου 2018, [51]

During recent decades, one of education's most important issues is the idea of inclusion regarding the students' full participation to the mutual school environment. In addition, in the international scientific bibliography, it is stated that children with Intellectual Disability (ID) can integrate socially at school. However, the social benefits of

inclusive education cannot always be reached. Studies have shown that just putting students with ID in a common school is not always adequate, as their social abilities are insufficient and because of that interventions are required. In this paper, we will examine school inclusion of students with ID having in mind that it is connected firstly to the modification of educational techniques using a Targeted, Individual, Structured, Integrated Program for Students with Special Educational Needs (TISIPfSEnS). We will focus to the enhancement of their social skills facing school as one of their educational areas inside the community. The results showed that educational interventions that are focused on the enforcement of social skills are a basic priority for the inclusion of students with ID inside the school community.

[52] Drossinou–Korea, M. (2017). *Special Education of person with Autism in France. Theory and Research in the Sciences of Education*, Θεματικός τόμος: αγγλόφωνο τεύχος (21), σσ. 57-72 στο <http://periodiko.inpatra.gr/issue/issue21/mobile/index.html#p=56>, με ημερομηνία ανάκτησης 2 Μαρτίου 2018, [52]

The school integration in France is defined by the legislation regarding, on equal rights and opportunities, participation and citizenship of persons with disabilities sets out the principle of priority schooling for disabled pupils in ordinary schools has approved by law with act no. 2005-102 of 11 February 2005. The education code affirms the principle of inclusive education. It thus devotes a new approach: whatever the particular needs of the pupil, it is up to the school to ensure that the environment is adapted to its schooling, specify the procedures for implementing the training courses for pupils with disabilities. The educational pathways for them is defined in the context of school integration into vocational training require the co-ordinated intervention of different actors.

[53] Drossinou, Korea M. and Panopoulos Nik. (2017). *Improving reading difficulties in a student with mental retardation: a case study from the Peloponnese region. Journal of Regional Socio-Economic Issues* , 7(1), σσ. 34-48 και ηλεκτρονικά στο http://www.jrsei.yolasite.com/resources/Journal__Volume--VII__Issue--I__January__2017__OnLine.pdf, με ημερομηνία ανάκτησης 2 Μαρτίου 2018, [53]

Reading is one of the most basic academic skills of a school program in special education, as its acquisition is essential for the acceptance by the social network, the equivalent social development and the gradual educational process. The purpose of this research is to examine the factors that are involved in the special teaching of reading to students with mental retardation. The methodology is based on the case of a student that is 14 years old with mild mental retardation (MMR) and reading difficulties. She is attending the last grade of the Experimental Special Primary School, at the region of Peloponnese. The results are referred to the effectiveness of the teaching program that focused on the improvement of the student's reading skills.

[54] Drossinou, M. and Galani, G. (2015). *Moving to adulthood, in times of economic crisis and relationships between siblings with autism. encephalosj*, 53, σσ. 19-25 και ηλεκτρονικά στο <http://www.encephalos.gr/pdf/53-1-03e.pdf>, με ημερομηνία 2 Μαρτίου 2018, [54]

Purpose of this paper is to investigate a) the transition to adulthood for people with autism (DCM-V,2013), b) the psychodynamical relationships between siblings with autism and typical development and c) the management of the problem in times of economic crisis. The research conducted in the field of special education needs (Avramidis, Kalyva, 2006)[10]. The methodology is mixed and used for qualitative data collection tools such as: a) Methodology of Observation people with autism in eight families, b) Methodology Intervention people with autism through nine nonretarded brothers in Achaia prefecture with recorded interviews and c) Special Teaching focusing in skills named as (semi)-independent living in times of economic crisis and when parents are unable to provide care. For the collection of quantitative data was used a questionnaire with four level, scaled to the individual family environment with autism progresses towards adulthood. Responses were coded numerical description (N1) respecting research ethics. The results demonstrated that the transition to adulthood is quite difficult for the same person with autism and for their brothers / s formal development. The psychodynamic relationships between siblings with autism and typical development proved to be influenced by negative and positive emotions in the context of aid relationships within the family.

[55] Drossinou-Korea, M. and Fragkouli, Asp. (2016). *Emotional Readiness And Music Therapeutic Activities. 8th Inclusive and Supportive Education IV Congresso, Lisboa, Journal of Research in Special Educational Needs Vol.16, Number S1: 440–444*, στο <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1471-3802.12305/epdf>, με ημερομηνία 2 Μαρτίου 2018, [55]

The purpose of this study is to understand the children's expression with verbal and nonverbal communication in the Autistic spectrum. We study the emotional readiness and the music therapeutic activities which exploit the

elements of music. The method followed focused on the research field of special needs education. Assumptions on the parameters investigated in relation to communication: (a) the spontaneous interest to the other and (b) facilitating the access to music and games – cooperation activities with others in the classroom, in the school yard and with extension to family members. In the results, we found that communication in Accession elementary special education school can be significantly improved while the music therapeutic activities and the pedagogical practice recording high levels of interest in musical dance games. The conclusions showed that the content of personalised music therapist activities aimed Emotional Organisation can support communication techniques in children have little verbal communication.

[56] Drossinou-Korea, M., and Kydoniatou, Eft. (2016). **Pedagogical Evaluation and Kindergarten Inclusion. 8th Inclusive and Supportive Education IV Congresso, Lisboa, *Journal of Research in Special Educational Needs* Vol. 16, Number S1: 818–822, στο <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1471-3802.12338/epdf>, με ημερομηνία 2 Μαρτίου 2018, [56]**

This study aims to understand the difficulties and the problems which are shown up in usage of evaluation in persons with autism spectrum disorder (ASD). We focused on the Pedagogical Evaluation of all sectors of Kindergartens Curriculum by preschool early intervention programmes. The method used and the data collected are referred to a case study. The data were classified by multifactorial analysis. In results, we found that the pupil has presented significant progress in coexistence level with his classmates by setting more limits in his behaviour. He has been able to form sentences and to transfer information. In conclusion, we confirmed the usage of different basis for evaluation and intervention. We also combined the content of the Curriculum with the Check Lists of Basic Skills (CLBS) because CLBS help us to plan and apply a Targeted Personal Integrated Programme of Special Education in the Kindergarten.

[57] Drossinou–Korea, M., Matousi, D., Panopoulos N., and Paraskevopoulou, Aik. (2016). **School Inclusion Programmes (SIPs). . 8th Inclusive and Supportive Education IV Congresso, Lisboa, *Journal of Research in Special Educational Needs*, Vol. 16, Number S1: 967–971, στο <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1471-3802.12352/epdf>, με ημερομηνία 2 Μαρτίου 2018, [57]**

The purpose of this work was to understand the school inclusion programmes (SIPs) for students with special educational needs (SEN). The methodology was conducted in the field of special education (SE) and focuses on three case studies of students who was supported by SIPs. The Targeted, Individual, Structured, Inclusion Programme for students with Special Education Needs (TISIPfSEns) has been applied with emphasis the emotional organisation and the speaking skills. The first case study of student with Pervasive Developmental Disabilities-Autism Spectrum was integrated on a SIP of a general kindergarten class that was applying a programme of parallel support (PS). The second case study of student with mild mental retardation (MMR), a SIP was applied in an inclusion classroom (IC). The third case of student with MMR was similarly supported by a SIP in a special elementary school (SES). The evaluation of these SIPs was held with the usage of the corresponding teaching interaction form (TIF) according to the principles of TISIPfSEns. Among the results, it was found that SIPs can efficiently support and promote the inclusion of students with SENs.

[58] Drossinou- Korea, M., Kalamari, A., Kaldi, P., and Romana, I. (2017). **External factors in supporting of adult students with dyslexia in Greece. *Journal of Regional Socio-Economic Issues, JRSEI*, 7(3), σσ. 42-51, [58]**

The aim of this research is to examine the external factors which they have intervened to support adult students with neurological disorders emphasizing to the specific learning difficulties (dyslexia) in tertiary education in Greece. We study papers into the bibliographical retrospection of the external factors which are implicated in direct supporting of adult students with diagnosis "dys" and Attention Deficit Hyperactivity Disorder in the Agricultural University of Athens. Also, we have recorded the indirect supporting through individual teaching of Special Education and training in the University of Peloponnese in the Faculty of Humanities and Cultural Studies. The tool consists of the bibliographical sources and papers between 2002-2016 and the method of interview. Also, we have used the targeted, structured, inclusive program differentiating the instructions with learning readiness activities in reading and memory skills. The factors are written down as external and internal based on the study of interventions according to the frame of Analytic Program of Special Education (Christakis, 2013). We have also used the Experimental Analytic Program for Specific Learning difficulties (Drossinou, and Markakis, 2000) adapted to the adults' teaching methodology. The results show that the external factors which affect the support refer to the implementation of the legislation for the entrance and the facilitation of adult dyslexic students. Moreover, we noted the attitude of professors, the parents, the specialized counseling services, the external psychotherapies. In the internal factors we found that the support is affected by their so far lived experience in the school career, the awareness of the individual way of studying and their reading and mnemonic difficulties, as long as their selfesteem. In conclusion, the adult dyslexics students have and other needs "psychological" which cannot be included only in the external or in the internal factors

ε. Πρακτικά σε διεθνή συνέδρια

[59] Drossinou – Korea, M. (2017). **Personal narratives from students experiencing emotional and behavioural problems: consciousness and cognition the procrastination and withdrawal. 6th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Speech and Language**, (σσ. 293-301). Belgrade. **Ανάκτηση από http://www.iefpg.org.rs/Conference/2017/2017_proceedings_SandL.pdf**, [59]

The purpose of this study is to present narratives from students who have difficulty studying under academic obligations. The psychosomatic expression of the emotional state is considered as a behavioural problem under the light of understanding narrative. In the methodology we worked with recordings of spoken word. The study involved 50 students. Of these (N - 30) had an average age of 22.6 years, attended special education and training courses and had the role of coordinators or study groups at the School of Humanities and Cultural Studies at the University of Peloponnese. Also took part (N-20) students with an average age of 24.6 years attending the interactive memorial workshops at the Agricultural University of Athens. The results verified that the ability to relate narratives about their own experiences is unique and fundamental. Through such narratives the students managed to present themselves to others as they are a means of exchange with which common meanings are created. Finally, the way in which "experiential history" speaks, as well as the way in which the students choose and construct it, reveal and create themselves.

[60] Panopoulos, N. and Drossinou – Korea, M. (2017). **Skills of word decoding: a case study of a student with intellectual disability (ID) in the middle school. In the Fundamental and Applied Aspects of Speech and LanguageQ 6th International Conference**, (σσ. 449-457). Belgrade. **Ανάκτηση από http://www.iefpg.org.rs/Conference/2017/2017_proceedings_SandL.pdf**, [60]

The aim of this paper is to present teaching intervention to students with Intellectual disability (ID) to enhance reading skills. In recent years researches state that teaching reading skills to students with ID needs to follow the same direction with that of the students without special educational needs. However, this research needs further study. In this study we applied a Targeted, Individual, Structured, Inclusion Program (TISIPfSEnS) for student with Intellectual Disability (ID, focusing in skills of word decoding (phonological awareness and letter – sound correspondence). Research methodology was conducted in the field of Special Education. It focuses on the case study of a 18 years old student, who was studying at general middle school in Greece. The results showed that students with ID can acquire reading skills, such as word decoding, as long as teachers find the way to teach them.

[61] Δροσινού - Κορέα Μ. και Κουλουμπή-Πάλμου Β. (2017). **Το κουκλοθέατρο ως διαμεσολαβητής στην ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων σε παιδιά με σύνθετες μαθησιακές και συναισθηματικές δυσκολίες. Στο Γεωργογιάννης, Π. (επιμλ) Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, Ετερότητα, Προσφυγικές Δομές και τα Ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα: Πρακτικά, 3ο Διεθνές Συνέδριο, Πάτρα, σσ. 223-242, <http://23synedrio.inpatra.gr/>**, [61]

Η εργασία αποτελεί μέρος διδακτορικής διατριβής και αναδεικνύει την παιδαγωγική και θεραπευτική αξία του κουκλοθέατρου με έμφαση τη διαμεσολάβηση στην ανάπτυξη γλωσσικών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Η μεθοδολογία παιδαγωγικής παρέμβασης εφαρμόζεται μέσω του κουκλοθέατρου σε παιδιά με σύνθετες μαθησιακές και συναισθηματικές δυσκολίες. Στα εργαλεία της έρευνας αξιοποιήθηκαν κατάλληλα ο χώρος, ο χρόνος, και ο τρόπος οργάνωσης του εργαστηρίου του κουκλοθέατρου σύμφωνα με τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών, το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και το Πλαίσιο Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής. Στα αποτελέσματα δείξαμε ότι ο παιδαγωγός με τη φωνή, τα χέρια, την κίνηση της κούκλας, ζωντανεύει το μύθο και μαθαίνει το παιδί να κατανοεί κείμενα και να συμμετέχει σε μικροομαδικές βιωματικές δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας με τους συνομηλίκους.

[62] Δροσινού Κορέα, Μ. και Παπαλεωνίδα Π. (2017). **Δημιουργικές δραστηριότητες στο Επαγγελματικό Λύκειο και μαθησιακές δυσκολίες: «Γνωρίζω τους συμμαθητές μου» . Στο Πρακτικά Εργασιών 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, ISBN: 978-618-82197-6-2, Τόμος Α, σσ. 604-614 . Λάρισα, [https:// www.eepk.gr](https://www.eepk.gr)**, [62]

Η παρούσα μελέτη εστιάζει στο πρόβλημα της ενεργοποίησης των μαθητών των ΕΠΑΛ, με ή χωρίς διαγνωσμένες μαθησιακές δυσκολίες, μέσω δημιουργικών δραστηριοτήτων. Στόχος, της μικροομαδικής εκπαιδευτικής έρευνας πεδίου στην Α΄ τάξη ΕΠΑΛ με θέμα «Γνωρίζω τους συμμαθητές μου» ήταν η λειτουργική ένταξη των μαθητών στη σχολική κοινότητα. Παράλληλος στόχος, η επαφή με τις πραγματικές παραμέτρους μιας έρευνας, και η απόκτηση ακαδημαϊκών δεξιοτήτων και αναγκαίων γνώσεων από πολλούς επιστημονικούς τομείς για την ολοκλήρωσή της. Ως εργαλείο της έρευνας, δημιουργήθηκε ερωτηματολόγιο τριάντα ερωτήσεων που συμπληρώθηκε από όλους τους

μαθητές του σχολείου. Από αυτή την καινοτόμο δραστηριότητα προέκυψαν σημαντικά μορφωτικά οφέλη για τους μαθητές με τη μαθησιακή κινητοποίηση και την ενεργή εμπλοκή τους στην ενταξιακή εκπαιδευτική διαδικασία. Τέλος, οι παιδαγωγικές αρχές της αυτενέργειας, της συνεργασίας, καθώς και το ίδιο το αντικείμενο της έρευνας, συντέειναν στην ανάδειξη και αυτορρύθμιση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των μαθητών, όπως οι μαθησιακές δυσκολίες στις επιδόσεις και στη συμπεριφορά.

[63] Δροσινού- Κορέα, Μ. (2017). Υποστηριζόμενη διδασκαλία και συμπεριφορές μελέτης μαθημάτων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Στο Πρακτικά Εργασιών 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, ΙΣΒΝ: 978-618-82197-6-2, Τόμος Α, σσ. 1114-1124. Λάρισα, <https://www.eepek.gr>, [63]

Η μελέτη μας εστιάζεται στο πρόβλημα της υποστηριζόμενης διδασκαλίας αναφορικά με τις συμπεριφορές μελέτης με έμφαση στους χρόνους μελέτης των μαθημάτων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (ΕΑΕ), όπως αυτοί αποτυπώνονται στα στατιστικά στοιχεία της πλατφόρμας του e-class. Σκοπός της εργασίας είναι να διερευνηθούν οι σχέσεις της ατομικής μεθόδου μελέτης των φοιτητών με τα προσφερόμενα γνωστικά αντικείμενα στο πεδίο της ΕΑΕ και να αναδειχθούν οι ατομικές διαφορές στις συμπεριφορές μελέτης. Στην μεθοδολογία μας συγκρίναμε τις αυτόματες μετρήσεις στους αναγραφόμενους χρόνους μελέτης και τις επιδόσεις στις τελικές γραπτές εξετάσεις. Η μελέτη εξέτασε στοιχεία από δύο ακαδημαϊκές περιόδους 2015-2017, σε έξι μαθήματα ΕΑΕ, σε 576 φοιτητές της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών (ΣΑΕΠΣ), στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Στα αποτελέσματα βρήκαμε ότι οι συμπεριφορές στην μελέτη εγγράφων από το e-class προσδιορίζονται από τους χρόνους που δαπανούν οι φοιτητές για να μελετήσουν, από την ατομική μέθοδο μελέτης και τις επιδόσεις στα μαθήματα της ΕΑΕ.

[64] Δροσινού-Κορέα, Μ. (2017). Μικροομαδικά εργαστήρια μνημονικών τεχνικών και η ατομική μέθοδος μελέτης φοιτητών. Στο Πρακτικά Εργασιών 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, ΙΣΒΝ: 978-618-82197-6-2, Τόμος Α', σσ. 1131 -1141. Λάρισα, www.eepek.gr, [64]

Η μελέτη μας εστιάζεται στο πρόβλημα της ατομικής μελέτης των μαθημάτων και στις ακαδημαϊκές μαθησιακές δυσκολίες που προβάλλονται από τους φοιτητές και φοιτήτριες με ορισμένες συμπεριφορές αναβλητικότητας και απόσυρσης. Σκοπός της εργασίας είναι να διερευνηθούν οι παράγοντες που εμπλέκονται με την ατομική μέθοδο μελέτης φοιτητών με ή χωρίς διαγνωσμένες ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία). Ακόμη διερευνάται αν η συμμετοχή των φοιτητών στα μικροομαδικά εργαστήρια μνημονικών τεχνικών τους βοηθά να συνειδητοποιήσουν και να οργανώσουν την ατομική μέθοδο μελέτης. Το δείγμα έχει συγκεντρωθεί από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΓΠΑ) και από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (ΠΑΠΕΛ), τη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών (ΣΑΕΠΣ). Στα αποτελέσματα βρήκαμε ότι τα μικροομαδικά εργαστήρια μνημονικών τεχνικών υποστηρίζουν τους φοιτητές να κατανοήσουν την ατομική μέθοδο μελέτης των μαθημάτων όταν οι ίδιοι έχουν αίτημα για βοήθεια και το διατυπώνουν. Επίσης, τους βοηθούν να αντιμετωπίσουν τις μαθησιακές δυσκολίες, να συζητήσουν τους ατομικούς χρόνους που δαπανούν και να προσαρμόσουν την ατομική μέθοδο μελέτης στις πολυμορφικές ανάγκες των μαθημάτων.

[65] Δροσινού - Κορέα, Μ. και Πανόπουλος, Ν. (2016). Αναγνωστική ετοιμότητα σε μαθητές με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού: περιπτώσεις μελέτης παράλληλης στήριξης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Στο Τύποι, Μορφές, Εφαρμογές και Αποτελεσματικότητα της Εκπαίδευσης-Κοινωνική Παιδαγωγική, Διαπολιτισμικότητα, Συμβουλευτική και Ειδική Αγωγή: Πρακτικά 22ου διεθνούς συνεδρίου (σσ. 334-348). Βέροια. ΙΣΒΝ:978-618-82477-5-8, <http://veroia.inpatra.gr/wp-content/uploads/2017/01/praktika22o.pdf>, με ημερομηνία ανάκτησης 5 Μαρτίου 2018 [65]

Η αναγνωστική κατανόηση των μαθητών με διαταραχές αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ) είναι άμεσα συνδεδεμένη με την αναγνωστική ετοιμότητα. Το ζήτημα εγείρει ανησυχίες στην επιστημονική κοινότητα σχετικά με την κατάκτηση της από τη συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να αναδείξει την αποτελεσματικότητα του εξατομικευμένου διδακτικού προγράμματος και της διαφοροποίησης του εκπαιδευτικού υλικού μέσω της υλοποίησης ενός Στοχευμένου, Ατομικού, Δομημένου, Ενταξιακού Προγράμματος (ΣΑΔΕΠΕΑΕ). Το ΣΑΔΕΠΕΑΕ, εφαρμόστηκε σε δύο μελέτες περίπτωσης μαθητών με ΔΑΦ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε ενταξιακό πλαίσιο. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι μαθητές με ΔΑΦ κατέκτησαν τους διδακτικούς στόχους σχετικά με την κατανόηση γραπτού κειμένου.

[66] Δροσινού, Μ., Καλαμάρη, Α., Καλδή, Π., Κεραμέκης, Αχ., και Ρομάνο, Η. (2016). Συμβουλευτική Υποστήριξη Φοιτητών με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες και Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση. Στο Τύποι, Μορφές, Εφαρμογές και Αποτελεσματικότητα της Εκπαίδευσης-Κοινωνική Παιδαγωγική, Διαπολιτισμικότητα, Συμβουλευτική και Ειδική Αγωγή: Πρακτικά 22ου διεθνούς συνεδρίου (σσ. 349-368).

Βέροια, ΙΣΒΝ:978-618-82477-5-8, <http://veroia.inpatra.gr/wp-content/uploads/2017/01/praktika22o.pdf>, με ημερομηνία ανάκτησης 5 Μαρτίου 2018, [66]

Οι ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία) συνιστούν δυσχέρειες στην ανάγνωση, τη γραφή, την ορθογραφία και τα μαθηματικά και αποτελούν αντικείμενο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Η παρούσα μελέτη βιβλιογραφικής ανασκόπησης (2002-2016) αναζητά τους εξωτερικούς και τους ενδογενείς παράγοντες, που εμπλέκονται στην συμβουλευτική υποστήριξη των φοιτητών στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΓΠΑ) και στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (ΠΑ.ΠΕΑ), Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών (Σ.ΑΕ.ΠΣ). Οι ατομικές παρεμβάσεις υποστήριξης αναφέρονται σε διαγνωσμένους φοιτητές που έχουν καταθέσει στην φοιτητική μέριμνα και στις γραμματείες των τμημάτων πιστοποιητικά από Δημόσια Κέντρα Διάγνωσης αναφορικά με τη δυσλεξία, δυσαριθμησία, δυσγραφία, δυσορθογραφία και διαταραχή ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα.

[67] Δροσινού, Μ., Πανόπουλος, Ν. και Νικήτα, Χ. (2016). Πρακτικές σε μαθητές με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Στο Πανελλήνιο Συνέδριο, με Διεθνή Συμμετοχή, Επιστημονική ένωση για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, (ΕΕΠΕΚ), πρακτικά, Τόμος Α' (σσ. 285-294), Λάρισα, ISSN: 2529-1580 και στο <https://es.scribd.com/document/342324851> (με ημερομηνία ανάκτηση 5 Μαρτίου 2018), [67]

Η παρούσα εργασία αναφέρεται σε δύο μελέτες περίπτωσης μαθητών με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) που υποστηρίζονται με ενταξιακά προγράμματα Παράλληλης Στήριξης (ΠΣ). Σκοπός της είναι να εξετάσει τον βαθμό που η εφαρμογή ενός Στοχευμένου, Ατομικού, Δομημένου, Ενταξιακού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ) βελτιώνει τις γλωσσικές τους δεξιότητες στο Γυμνάσιο και το Λύκειο περιλαμβάνοντας δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας στους νομούς Αρκαδίας και Ηλείας αντίστοιχα. Ειδικότερα, διερευνήθηκαν οι διαφοροποιήσεις της διδασκαλίας με άξονα το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (ΑΠΣ), προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους όπως αυτές έχουν οριστεί από τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ). Ως μεθοδολογικά εργαλεία, αξιοποιήθηκαν η συμμετοχική παρατήρηση, με κλειδές παρατήρησης τις Λίστες Ελέγχου Βασικών Δεξιοτήτων (ΛΕΒΔ) σύμφωνα με τις αρχές του Πλαισίου Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ) και το Έντυπο Διδακτικής Αλληλεπίδρασης (ΕΔΑ). Στα αποτελέσματα, αναδείχθηκε η χρησιμότητα των ειδικών διδακτικών διαφοροποιήσεων, που εφαρμόζουν οι εκπαιδευτικοί της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ) σε μαθητές με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΕΕΑ), όπως αυτοί με ΔΑΦ.

[68] Δροσινού Κορέα, Μ. (2015). Ανάγνωση πράξεων παραβατικής συμπεριφοράς και οικογενειακή παιδαγωγική. Η περίπτωση εφήβου με Asperger από το Κονέκτικατ των ΗΠΑ Βιβλίο, Επμλ Κυπριανός, Π. και Pourtois, J.P. Οικογένεια σχολείο τοπικές κοινωνίες, Εκδ. Opportuna: Πάτρα, σελ.405-418, ΙΣΒΝ 978-960-553-029-7, και στο <https://www.politeianet.gr/.../9789605530297-sullogiko-opportuna-oikogeneia-schole>. [68]

Η εργασία αναφέρεται στην παραβατική συμπεριφορά με την χρήση όπλων εξετάζοντας την μελέτη περίπτωσης εφήβου με Asperger από το Κονέκτικατ των ΗΠΑ μονογονεϊκής οικογένειας. Οι παραβατικές συμπεριφορές και πράξεις είναι άμεσα συνδεδεμένες με την οικογενειακή παιδαγωγική και το σύστημα αξιών που πρεσβεύουν οι γονείς. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση (2008) οι μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας, ανήκουν στα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Στο άρθρο 6, του ίδιου νόμου, προβλέπεται η φοίτηση σε σχολεία ή τμήματα που λειτουργούν είτε ως αυτοτελή είτε ως παραρτήματα άλλων σχολείων σε νοσοκομεία, κέντρα αποκατάστασης, ιδρύματα αγωγής ανηλίκων, ιδρύματα χρονίως πασχόντων ή Υπηρεσίες εκπαίδευσης και αποκατάστασης των Μονάδων Ψυχικής Υγείας. Στη παρούσα μελέτη επιδιώκουμε να αναδείξουμε τη σχέση της οικογενειακής παιδαγωγικής ως κυρίαρχης στρατηγικής διαχείρισης προβλημάτων με τη δόμηση της παραβατικής συμπεριφοράς στο κυρίαρχο αξιακό σύστημα που διέπει και οριοθετεί τις ενδοοικογενειακές σχέσεις. Ειδικότερα επιχειρούμε μία "ειδική παιδαγωγική" ανάγνωση των όσων έχουν δει το φως της δημοσιότητας, μελετώντας την περίπτωση εφήβου με Asperger από το Κονέκτικατ των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. Με δεδομένο ότι η οικογενειακή παιδαγωγική διαπραγματεύεται την διάγνωση Asperger με τους δικούς της όρους και τα δικά της μέσα επιχειρούμε να αναδείξουμε στις υποθέσεις εργασίας, πιθανές συσχετίσεις με την Ειδική παιδαγωγική. Η ανάγνωση των παραβατικών πράξεων σχετίζεται άμεσα με τον πολιτισμό της οικογένειας και την οικογενειακή παιδαγωγική που ασκείται στην ανατροφή και εκπαίδευση του παιδιού με αυτισμό με ευθύνη της οικογένειας. Το αξιακό σύστημα της οικογένειας αναφορικά με την κατοχή όπλων από τα παιδιά συγκρούεται με το αξιακό σύστημα του σχολείου για την μη αποδεκτή χρήση των όπλων και αποτυπώνεται στις τοπικές κοινωνίες με θύματα μέλη της σχολικής κοινότητας.

[69] Drossinou- Korea, M. (2015). **Cognition, Behaviour, Learning, Speech And Language: The Study Of Students With Mnemonic Difficulties. 5th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Speech and Language, (σσ. 114-120). Belgrade, [69]**

In our study, we seek special educational significations identified with cognitive and biological deficits may be involved with specific learning difficulties (dyslexia). The object of this study focuses on the Cognition, Behavior, Learning, Speech and Language skills of students who have been diagnosed with specific learning difficulty in reading and mnemonic outside the University. The problem of reading was the main case and investigated in relation to the mnemonic skills and levels of difficulty in the study of the course. The primary objective seeks to provide an eclectic and updated material on the research field of special education, which took place during the last thirteen years at the Agricultural University of Athens. Data are derived from participatory observations in interactive workshops to mnemonic techniques, and special educational interventions on individual study plans of students with dyslexia. The theories of dyslexia are understood in a way that they describe, measure and interpret editing, memorization and cognitive organization of information. The differences and divergences identified the difficulties identified in the import, processing and production of reading meaning. Dyslexia can impact on all areas of learning at all educational levels despite compensatory teaching strategies used to control the special learning difficulties. The characteristics of dyslexia include more elements from the report on the mechanism and process of reading operation. The results found high correlations between the factors of reading proficiency, degree of difficulty to the mental processes with emphasis on Cognition, Behaviour, Learning, Speech and Language skills. With awareness of the limitations of research on dyslexia in Higher Education (Anderson, & Onens, 2012), the discussion focused exclusively on people with lower reading skills in this work

[70] Drossinou Korea M. (2015). **Adults Students with Dyslexia at Work: an Experience from Inclusion with Information Technology (IT). Conference Proceedings. New Perspectives in Science Education, (σσ. 165-168). Firenze. educationdocbox.com/Special_Education/66465259-Adult-students-with-dyslexia-at-work-an-experience-from-inclusion-with-information-technology-it.html, [70]**

Dyslexia support is likely to be in place for students within educational establishments in Greece. However, there are a significant number of adult students with dyslexia in the Agricultural University of Athens (AUA) who are no longer involved in education and for whom ongoing support is necessary to enable them to reach their potential in a world of increasing literacy demands. Legislation 3699/2008 has led to significant moves towards inclusion with Information Technology (IT) in the classroom lectures and laboratories. But the way of using IT has been a lack of public recognition of the concerns and needs articulated by adults with this invisible disability. The formation of voluntary group provides one model of support for adults students with dyslexia. This paper examines the setting up of one such group and highlights issues involved in this process as the IT. The nature of the group structure and the support offered is discussed, including its impact on the individuals concerned. Also this provides an account of the initiation of a support group for adults' students with dyslexia from AUA. The motivation behind this micro-research project was a perceived need in the university campus and in the historical centre of Athens where I have worked for a number of years (2001-2015) in various contexts: as a special teacher for pupils and for adult students with disabilities and dyslexia, as a dyslexia assessor and a Educational Study Support Tutor specially for the students with Dyslexia into AUA. Some of the adult students with dyslexia have supports from these university courses in the local and university workplace. I was involved in facilitating this and while the IT in the individual session and group course of the process wanted to record my experiences and findings. In Greece, national legislation clearly demonstrates commitment to the principle that inclusion for those with special educational needs, including dyslexia, transcends the world of education into the workplace. The very nature of the business model, where management is expected to make profits, is unlikely to provide the sort of support needed, as the students for AUA and in most businesses it may be that employers have no knowledge of dyslexia or other specific learning difficulties. It could be argued that employers want skilled staff and not staff who need supporting. Because they do not know that dyslexia is recognized as a learning difference caused by underlying difficulties at a neurological level. For those members of the population who are still in an educational environment such as AUA, support mechanisms with IT to help cope with the increasing demands on literacy in both education and work are becoming increasingly well developed. Finally, commitment to the inclusion of those with dyslexia is less developed in workplaces. These tend to be driven by market forces which often make them less well placed to accommodate adults with diverse needs, as the dyslexia.

[71] Δροσινού-Κορέα, Μ.,Καλαμάρη Αρτ., και Καλδή Παν. (2017). **Κοινωνική Ένταξη Αναπήρων Ατόμων με Σύνθετες Γνωστικές Συναισθηματικές και Κοινωνικές Δυσκολίες στην Τοπική Κοινωνία Στο 2ο Διεθνές Συνέδριο με κριτές "Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Ιατρική και Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Διαπολιτισμικότητα, Διδακτική και Διδασκαλία, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά**

Προγράμματα, (σς. 199-222), **Αλεξανδρούπολη**, http://thraki.inpatra.gr/wp-content/uploads/2018/03/thraki2_v2.pdf, **ανάσυρση 21-03-2018**, [71]

Οι σύνθετες ΓΝΩστικές ΣΥναισθηματικές και ΚΟΙνωικές (ΓΝΩΣΥΚΟΙ) δυσκολίες πέραν της διαγνωστικής αποτύπωσης δηλώνουν επιπλέον επιβαρύνσεις στην κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία σε γνωστικό, συναισθηματικό και κοινωνικό επίπεδο και αποτελούν αντικείμενο μελέτης της Ειδικής Αγωγής- Εκπαίδευσης. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η βιβλιογραφική και ερευνητική διερεύνηση της ύπαρξης ή μη κοινωνικής ένταξης στα άτομα με αναπηρία στην τοπική κοινωνία. Η μεθοδολογία αναπτύσσεται σύμφωνα με τις αρχές Ειδικής Αγωγής και βασικό εργαλείο αποτελούν οι στοχευμένες μικροομαδικές δομημένες ενταξιακές παρεμβάσεις διαφοροποιημένης διδασκαλίας στο πλαίσιο του μαθήματος Γεωγραφίας- Λαογραφίας σε κέντρο φυσικής ιατρικής αποκατάστασης περιοχής της νότιας Πελοποννήσου που αφορούν άτομα με αναπηρίες ηλικίας 21-40 χρόνων. Στα αποτελέσματα φάνηκε ότι οι φιλόλογοι, στο πλαίσιο της ειδικής αγωγής, ως εκπαιδευτικοί μπορούν να υποστηρίξουν τον άνθρωπο με αναπηρία (διαταραχές αυτιστικού φάσματος, νευροψυχιατρικές διαταραχές, νοητικές και αισθησιοκινητικές αναπηρίες) αλληλεπιδρώντας με ΓΝΩστικές ΣΥναισθηματικές και ΚΟΙνωικές δυσκολίες.

[72] Δροσινού – Κορέα Μ. και Παλένη Μ. (2017). **Σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες, γενικευμένη αγχώδης διαταραχή κατά ICD-10: Τι μπορεί να κάνει ο φιλόλογος στην κατ' οίκον διδακτική παρέμβαση; Στο 2ο Διεθνές Συνέδριο με κριτές 'Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Ιατρική και Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Διαπολιτισμικότητα, Διδακτική και Διδασκαλία, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα**, (σς. 223-241), **Αλεξανδρούπολη**, http://thraki.inpatra.gr/wp-content/uploads/2018/03/thraki2_v2.pdf, **ανάσυρση 21-03-2018**, [72]

Οι σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες συχνά συνυπάρχουν με κάποια διαταραχή συμπεριφοράς ή κάποια ψυχική διαταραχή, όπως είναι η αγχώδης διαταραχή κατά ICD-10. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να διερευνηθεί αν ο φιλόλογος έχει τη δυνατότητα να φέρει αποτελέσματα με κατ' οίκον διδακτική παρέμβαση σε μαθήτρια με γενικευμένη αγχώδη διαταραχή και συνοδές μαθησιακές δυσκολίες, βάσει των αρχών και της φιλοσοφίας του πλαισίου του αναλυτικού προγράμματος της ειδικής αγωγής (ΠΑΠΕΑ). Στη μεθοδολογία χρησιμοποιούμε τη μελέτη περίπτωσης σε κατ' οίκον παρέμβαση με έμφαση στις γλωσσικές δεξιότητες, με εργαλεία την παρατήρηση και τη διδακτική παρέμβαση με το στοχευμένο ατομικό δομημένο ενταξιακό παιδαγωγικό πρόγραμμα (ΣΑΔΕΠΕΑΕ). Τα αποτελέσματα υποδεικνύουν ότι ο φιλόλογος μπορεί να επιδράσει θετικά, να παραγάγει μαθησιακό αποτέλεσμα και να συνεισφέρει στη βελτίωση των προβλημάτων συμπεριφοράς.

[73] Δροσινού-Κορέα Μ. και Πανόπουλος, Ν. (2017). **Η υποστήριξη γλωσσικών και κοινωνικών δεξιοτήτων σε μαθητή με νοητική αναπηρία με έμφαση την κατανόηση της σεξουαλικότητας Στο 2ο Διεθνές Συνέδριο με κριτές 'Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Ιατρική και Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Διαπολιτισμικότητα, Διδακτική και Διδασκαλία, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα**, (σς. 242-258), **Αλεξανδρούπολη**, http://thraki.inpatra.gr/wp-content/uploads/2018/03/thraki2_v2.pdf, **ανάσυρση 21-03-2018**, [73]

Τα ελλείμματα στις γλωσσικές και κοινωνικές δεξιότητες ορίζονται με βάση τα διαγνωστικά κριτήρια της νοητικής αναπηρίας (ΝΑ). Σύμφωνα με τις αρχές Πλαισίου του Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ), οι κοινωνικές δεξιότητες συνδέονται με τη σεξουαλική συμπεριφορά των ατόμων με ΝΑ επειδή επηρεάζουν τη σχολική τους ένταξη. Η εργασία σκοπεύει να μελετήσει την υποστήριξη γλωσσικών και κοινωνικών δεξιοτήτων σε δεκαοκτάχρονο μαθητή με ΝΑ με έμφαση την κατανόηση της σεξουαλικότητας εφαρμόζοντας στοχευμένο ατομικό δομημένο ενταξιακό παιδαγωγικό πρόγραμμα (ΣΑΔΕΠΕΑΕ). Στα αποτελέσματα, φαίνεται ότι ο μαθητής με ΝΑ, που δέχεται παράλληλη υποστήριξη στα φιλολογικά μαθήματα, μαθαίνει να ελέγχει μέσω των υποστηριζόμενων γλωσσικών δεξιοτήτων τη σεξουαλική και κοινωνική του συμπεριφορά.

[74] Δροσινού – Κορέα, Μ.(2017) **Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Η αξιολόγηση των φοιτητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή αναπηρίες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στο 2ο Διεθνές Συνέδριο με κριτές 'Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Οργάνωση, Διοίκηση, Ιατρική και Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Διαπολιτισμικότητα, Διδακτική και Διδασκαλία, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα**, (σς. 259 -294), **Αλεξανδρούπολη**, http://thraki.inpatra.gr/wp-content/uploads/2018/03/thraki2_v2.pdf, **ανάσυρση 21-03-2018**, [74]

Τα ελλείμματα των φοιτητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή αναπηρίες στις ακαδημαϊκές και κοινωνικές δεξιότητες επηρεάζουν την αξιολόγηση των επιδόσεων τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η εργασία σκοπεύει να μελετήσει τους παράγοντες αναφορικά με την αξιολόγηση σε φοιτητές με πιστοποιήσεις από τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης Διάγνωσης και Αξιολόγησης, από τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας και σε φοιτητές που έχουν νοσήσει κατά την διάρκεια της φοίτησης και λαμβάνουν ορισμένη φαρμακευτική αγωγή η οποία αναγράφεται στο

βιβλιάριο υγείας. Στα αποτελέσματα, φαίνεται ότι η παραμετροποίηση της αξιολόγησης των φοιτητών συνδέεται με την κατανόηση των θεωρητικών μοντέλων περί της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Επίσης, η αξιολόγηση εξαρτάται από τις εφαρμογές των εκπαιδευτικών πολιτικών για ισότιμη συμμετοχή στην εκπαίδευση σύμφωνα με τις παγκόσμιες διακηρύξεις και την σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Τέλος, η αξιολόγηση επηρεάζεται από τον τρόπο διδασκαλίας και τις υποστηρικτικές παρεμβάσεις ειδικής αγωγής που οι φοιτητές έχουν δεχτεί στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια και συνεχίζουν να δέχονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

στ. Πρακτικά σε εθνικά συνέδρια

[75] Δροσινού - Κορέα, Μ. και Πανόπουλος, Ν. (2017). Αναγνωστικές Δεξιότητες και Μετάβαση από το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο στο Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Στο Θέματα Ειδικής Αγωγής, 76, 8ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο Ειδικής Αγωγής του ΠΕΣΕΑ, σ.σ. 52-63, <http://www.alfavita.gr/arhron/epimorfosi/8o-panellinio-epistimoniko-synedrio-eidikis-agogis-toy-pesea>, [75]

Η ανάγνωση αποτελεί μία από τις βασικότερες ακαδημαϊκές δεξιότητες καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής πορείας των μαθητών με ελαφριά νοητική καθυστέρηση (ΕΝΚ). Ωστόσο, παράγοντες όπως οι ανεπαρκείς αντιληπτικές και μνημονικές δεξιότητες και τα προβλήματα προσανατολισμού στο χώρο και το χρόνο, καθώς και στον οπτικοκινητικό συντονισμό δυσχαιρένουν την αναγνωστική συμπεριφορά των μαθητών με ΕΝΚ. Αυτή η εικόνα γίνεται ακόμα πιο έντονη κατά την μετάβασή τους από το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο (ΕΔΣ) στο Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΕΕΕΕΚ) αφού εμπλέκονται με μαθησιακές δεξιότητες που απαιτούν ανώτερες εννοιολογικές προσεγγίσεις. Συνεπώς, η εφαρμογή μιας διαφοροποιημένης διδακτικής αναγνωστικής μεθοδολογίας είναι χρήσιμη καθώς επισημαίνεται η αναποτελεσματικότητα των εξατομικευμένων προγραμμάτων σε μαθητές με ΕΝΚ. Στην παρούσα εργασία διερευνάται εάν η εφαρμογή ενός Στοχευμένου, Ατομικού, Δομημένου, Ενταξιακού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΕΔΕΠΕΑΕ) διευκολύνει μαθήτρια με ΕΝΚ στην άμβλυνση των αναγνωστικών της δυσκολιών και κατ' επέκταση αν η αναγνωστική ικανότητα διευκολύνει την μετάβαση της σε ανώτερη εκπαιδευτική βαθμίδα. Τα εργαλεία που αξιοποιήθηκαν προέρχονται από τη μεθοδολογία της παρατήρησης μέσω Λιστών Ελέγχου Βασικών Δεξιοτήτων (ΛΕΒΔ) (π.χ. ΛΕΒΔ Μαθησιακής ετοιμότητας και οι ΛΕΒΔ Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών), τη μεθοδολογία παρέμβασης και την μεθοδολογία της ειδικής διδακτικής στην ανάγνωση. Η μεθοδολογία της εργασίας βασίζεται σε μελέτη περίπτωσης μαθήτριας με ΕΝΚ στο ΕΔΣ. Τα αποτελέσματα επιβεβαιώνουν την πρώτη υπόθεση της εργασίας, σχετικά με την άμβλυνση των αναγνωστικών δυσκολιών στα πλαίσια εφαρμογής ενός ΣΑΔΕΠΕΑΕ. Η εκτίμηση των αδυναμιών στην ανάγνωση, η ενίσχυση τους στη διδακτική εργασία με δραστηριότητες βελτίωσης γλωσσικών δεξιοτήτων και μαθησιακής ετοιμότητας είναι μερικά από τα στοιχεία που χρειάζεται να διέπεται ένα διδακτικό πρόγραμμα για την βελτίωση της ανάγνωσης μαθητών με ΕΝΚ. Αναφορικά με την δεύτερη υπόθεση αποδεικνύεται πως η μαθήτρια ανταποκρίθηκε με επάρκεια στις δραστηριότητες του εκπαιδευτικού προγράμματος βελτιώνοντας τις αναγνωστικές δεξιότητες με προσανατολισμό στην ανάπτυξη των προεπαγγελματικών δεξιοτήτων για τη σχολική της μετάβαση στο ΕΕΕΕΚ.

[76] Δροσινού – Κορέα Μ., Σκρεπετού Γ. και Βλαχοπούλου Χρ. (2017). Μοντεσσοριανό εκπαιδευτικό υλικό προσαρμοσμένο σε δίδυμα προ νήπια με διάγνωση στο σύνδρομο Angelman. Στο Σύγχρονες Έρευνες Παιδοψυχολογίας, Τόμος Πρακτικών στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Ψυχικής και Κοινωνικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, (σ.σ. 371-380). Αθήνα, <http://docplayer.gr/57138955-Syghrones-ereynes-paidopsyhologias.html>, (ημερομηνία ανάκτησης 5 Μαρτίου 2018) [76]

Η παρούσα εργασία διεξάγεται στο πεδίο της ειδικής αγωγής (Χρηστάκης, 2013) και εκπαίδευσης (ΕΑΕ) είναι πειραματική (Αβραμίδης, και Καλύβα, 2006) σε μελέτη περίπτωσης δίδυμων κοριτσιών, ηλικίας τεσσάρων ετών που φοιτούν σε νηπιαγωγείο (ΥΠΕΠΘ, 1990) στην περιφέρεια Πελοποννήσου, με διάγνωση στο σύνδρομο Angelman. Πρόκειται για μια νευρο – αναπτυξιακή γενετική διαταραχή (Hodapp, 2012), με τυπικά κλινικά χαρακτηριστικά που αναφέρονται σε σοβαρή αναπτυξιακή και νοητική καθυστέρηση (Anstotz, 2012) απουσία προφορικού λόγου, κινητικά προβλήματα και προβλήματα ισορροπίας, αταξικό βάδισμα (Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων -Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2009), αναίτια ξεσπάσματα γέλιου και χαρακτηριστικές αταξικές κινήσεις χεριών. Η μεθοδολογία της παρούσας εργασίας συμπεριλαμβάνεται στο στοχευμένο, ατομικό, δομημένο, ενταξιακό, πρόγραμμα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (Σ.Α.Δ.Ε.Π.Ε.Α.Ε.), (Δροσινού, 2016) με έμφαση την νευροαναπτυξιακή περιοχή της μαθησιακής ετοιμότητας που αναφέρεται στην ψυχοκινητικότητα. Οι υποθέσεις εργασίας δευτερευόντως την αποτελεσματικότητα του προσαρμοσμένου μοντεσσοριανού εκπαιδευτικού υλικού σε δίδυμα προνήπια με σύνδρομο Angelman στην λεπτή κινητικότητα. Η πρώτη υπόθεση εξετάζει αν το μοντεσσοριανό με “χειροπιαστά” παιδαγωγικά υλικά μπορεί να προσαρμοστεί σε δίδυμα προνήπια. Η δεύτερη υπόθεση διερευνά αν το μοντεσσοριανό υλικό μπορεί να υποστηρίξει την λεπτή και αδρή κινητικότητα σε προνήπια με σύνδρομο Angelman. Τα αποτελέσματα επαληθεύουν τις ερευνητικές υποθέσεις πλήρως, τονίζοντας την αποτελεσματικότητα

των πολυαισθητηριακών και χειροπιαστών παιδαγωγικών υλικών που αξιοποιούνται κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας ΕΑΕ.

[77] Δροσινού – Κορέα, Μ. (2017). **Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες στο φάσμα των διαταραχών του αυτισμού. Μια προσπάθεια κατανόησης μέσα από τη Θεωρία του Νου. Στο Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές στην εκπαίδευση: Πρακτικά 2ο πανελλήνιο εκπαιδευτικό συνέδριο, (σσ. 374-383). Γύθειο. [77]**

Η παρούσα έρευνα αποσκοπεί στη μελέτη και κατανόηση μιας πτυχής των ειδικών μαθησιακών δυσκολιών που παρατηρούνται στο φάσμα των διαταραχών του αυτισμού. Η διεπιστημονική προσέγγιση της εκπαίδευσης των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες διαμορφώνει νέες αντιλήψεις περί της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (ΕΑΕ). Γνωστικά αντικείμενα όπως η ψυχολογία, οι νευροεπιστήμες, η φαινομενολογία, η αισθητική, η γλωσσολογία, η τέχνη, η παιδαγωγική επιδιώκουν να κατανοήσουν την ανθρώπινη συμπεριφορά. Οι ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (ΕΜΔ) στο φάσμα των διαταραχών του αυτισμού εξετάζονται σύμφωνα με τη Θεωρία του Νου(Theory of mind:TOM) επειδή η γλώσσα αποτελεί το κύριο μέσο μετάδοσης και διατήρησης της γνώσης. Έχοντας υπόψη ότι με το σώμα και το πνεύμα αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο θα επιχειρήσουμε να απαντήσουμε σε ερωτήματα όπως: -Ποια είναι η σχέση μεταξύ του αυτισμού και συνειδητότητας; Ακόμη -ποια είναι η σχέση της θεωρίας του νου με τον διδακτικό αυτοσχεδιασμό, την τυχαία ανακάλυψη και δομή της διδασκαλίας; Οι εκπαιδευτικοί προκειμένου να κατανοήσουν τις ΕΜΔ στον αυτισμό εστιάζουν μόνο στην κλινική εικόνα, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τους τα γνωσιακά ελλείμματα που σχετίζεται με τη Θεωρία του Νου και χαρακτηρίζουν την «κουλτούρα του Αυτισμού», αναφορικά με το ιδιαίτερο γνωσιακό στυλ και τη συμπεριφορά.

[78] Δροσινού – Κορέα Μ. και Πανόπουλος Ν. (2017). **Η παράλληλη διδακτική υποστήριξη μαθητών με νοητικές αναπηρίες στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Πρακτικά 2ο πανελλήνιο εκπαιδευτικό συνέδριο ‘σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές στην εκπαίδευση’, (σσ. 410-421). Γύθειο. [78]**

Στη παρούσα εργασία θίγεται η λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα της ΠΣ αναδεικνύοντας παραμέτρους που θα βελτιώσουν το συγκεκριμένο θεσμό προς όφελος των μαθητών με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Η εκπαίδευση έχει απώτερο σκοπό τη συμμετοχή και τη δράση κάθε μαθητή με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο κοινό σχολείο με κεντρικό σύνθημα «Ένα σχολείο για όλα τα παιδιά». Ως εκ τούτου, η σχολική ένταξη αποτέλεσε πρωτεύουσα προτεραιότητα σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, η ενταξιακή εκπαίδευση έλαβε πολλαπλές μορφές. Σε εθνικό επίπεδο, ο Νόμος 3699/2008 ορίζει ενταξιακά πλαίσια, όπως ο θεσμός της Παράλληλης Στήριξης (ΠΣ) – Συνεκπαίδευσης. Ο θεσμός της ΠΣ παρέχεται ως ενισχυτικός θεσμός της παιδαγωγικής πράξης με βασική επιδίωξη να καταστεί ο μαθητής με ΕΕΑ μέρος του συνόλου στη γενική τάξη. Η μεθοδολογία της εργασίας αναφέρεται σε τρεις μελέτες περίπτωσης μαθητών με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) και νοητική αναπηρία που φοιτούν σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με την υποστήριξη Παράλληλης Στήριξης. Μεθοδολογικά εργαλεία ορίστηκαν η άτυπη παιδαγωγική αξιολόγηση των συγκεκριμένων μαθητών εφαρμόζοντας συμμετοχική παρατήρηση με γνώμονα ορισμένες λίστες ελέγχου βασικών δεξιοτήτων και το ατομικό, οικογενειακό και σχολικό τους ιστορικό. Τα αποτελέσματα της εργασίας ανέδειξαν το ρόλο της παράλληλης στήριξης στη σχολική και μαθησιακή πορεία των μαθητών κατά το παρελθόν και την αναγκαιότητα για τροποποίηση του συγκεκριμένου θεσμού με ένα στοχευμένο, ατομικό, δομημένο, ενταξιακό πρόγραμμα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ).

[79] Κονιδιτσιώτη, Αν., Τραυλός, Α. και Δροσινού – Κορέα, Μ. (2017). **Εξατομικευμένη παρέμβαση σε μαθητή της Δ΄ δημοτικού με διαγνωσμένες Γενικές Μαθησιακές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς στο Τμήμα Ένταξης. Στο Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές στην εκπαίδευση: Πρακτικά 2ο πανελλήνιο εκπαιδευτικό συνέδριο, (σσ. 429-438). Γύθειο. [79]**

Η παρούσα έρευνα αποσκοπεί στη μελέτη των αποκλίσεων στην Άτυπη Παιδαγωγική Αξιολόγηση σε μαθητή Δ΄ τάξης Δημοτικού με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (με έμφαση στην ανάγνωση και στην ορθογραφία) και προβλήματα συμπεριφοράς, που φοιτά σε Γενικό Δημοτικό Σχολείο και υποστηρίζεται από Τμήμα Ένταξης. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι ο υπό μελέτη μαθητής, οι 19 συμμαθητές του, και ενήλικες κυρίως από το σχολικό περιβάλλον. Η μεθοδολογία είναι μεικτή και αποτελείται από ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα. Η συλλογή των δεδομένων βασίζεται στην εμπειρική παρατήρηση του μαθητή, τους πίνακες της Άτυπης Παιδαγωγικής Αξιολόγησης - Λίστες Ελέγχου Βασικών Δεξιοτήτων (ΛΕΒΔ), του Πλαισίου Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ), τις παρατηρήσεις για τις γενικές και τις ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, αλλά και τους διδακτικούς στόχους (ετήσιο, μηνιαίο, εβδομαδιαίο, ημερήσιο διδακτικό πρόγραμμα). Έγιναν 4 ημι-δομημένες συνεντεύξεις από εμπλεκόμενους ενήλικες με τον μαθητή μελέτης με διαγνωσμένες ΕΜΔ και Προβλήματα Συμπεριφοράς, με έμφαση στον εκπαιδευτικό ειδικής αγωγής που παρευρίσκεται δίπλα στον μαθητή. Η συλλογή των ποσοτικών δεδομένων έγινε μέσω ερωτηματολογίων με βάση τις 4 ερευνητικές υποθέσεις στις οποίες βασίστηκε η έρευνα. Ακόμη στους μαθητές που φοιτούν στην ίδια τάξη (και στην περίπτωση του υπό μελέτη μαθητή) δόθηκε ένα διαφοροποιημένο

κείμενο 20 σειρών με πέντε οπτικοποιημένες έννοιες και ερωτήματα πολλαπλών απαντήσεων για να επιλέγει ο μαθητής την απάντηση. Στα αποτελέσματα αναδεικνύεται η συνύπαρξη και αλληλεξάρτηση των αποκλίσεων στις ΕΜΔ με τα προβλήματα συμπεριφοράς, καθώς επίσης και η αντιμετώπισή τους με το Στοχευμένο Ατομικό Δομημένο Ενταξιακό Πρόγραμμα Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης.

[80] Σκρεπετού, Γ., Τραυλός, Α. Κ. και Δροσινού – Κορέα, Μ. (2017). Διδακτική παρέμβαση σε μαθητή με νοητική καθυστέρηση με στόχο την ανάπτυξη των αναγνωστικών δεξιοτήτων του, μέσω της στρατηγικής "λέξη – ανάλυση." Στο Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές στην εκπαίδευση: Πρακτικά 2ο πανελλήνιο εκπαιδευτικό συνέδριο, (σσ. 456-464). Γύθειο. [80]

Η παρούσα έρευνα αποτελεί μια μελέτη περίπτωσης ενός μαθητή που φοιτά σε Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ) στην περιφέρεια Πελοποννήσου με νοητική καθυστέρηση. Σκοπός αυτής της έρευνας ήταν η ανάδειξη των αποτελεσμάτων από την προσαρμογή εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία στον μαθητή αναγνωστικών δεξιοτήτων, μέσω της στρατηγικής «λέξη – ανάλυση», στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης Μεταπτυχιακού Προγράμματος σπουδών στην Ειδική Αγωγή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Βασιζόμενοι στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του μαθητή (δεξιότητες και αδύνατα σημεία), καθορίστηκαν οι διδακτικοί στόχοι, σχεδιάστηκε το διδακτικό πρόγραμμα παρέμβασης για τον μαθητή, υλοποιήθηκε και τελικά διερευνήθηκε κατά πόσο ο μαθητής βελτιώθηκε στην ανάγνωση και γραφή λέξεων με διπλά και τριπλά συμπλέγματα (σσφ/σσοφ) και με δίψηφα σύμφωνα και φωνήεντα. Τα αποτελέσματα της έρευνας απέδειξαν πως το Στοχευμένο, Ατομικό, Δομημένο, Ενταξιακό Πρόγραμμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ) οδήγησε στην κατάκτηση των διδακτικών στόχων από την πλευρά του μαθητή.

[81] Τζώρτζη, Ε., Τραυλός, Α. Κ. και Δροσινού – Κορέα, Μ. (2017). Πρόγραμμα παρέμβασης και αντιμετώπισης μαθητή με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές, κοινωνικές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς στο γενικό Δημοτικό σχολείο: Μελέτη περίπτωσης. Στο Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές στην εκπαίδευση: Πρακτικά 2ο πανελλήνιο εκπαιδευτικό συνέδριο, (σσ. 384-393). Γύθειο. [81]

Σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης περίπτωσης ήταν να αναδείξει την αποτελεσματικότητα εξατομικευμένου προγράμματος παρέμβασης σε μαθητή με ΓΝΩστικές, ΣΥναισθηματικές και ΚΟΙνωικές (ΓΝΩΣΥΚΟΙ) δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς που εφαρμόστηκε στη Β΄ τάξη γενικού Δημοτικού σχολείου. Ειδικότερα, εξετάστηκε η δυνατότητα ενσωμάτωσης της Λίστας Παρατήρησης Λειτουργικής Αξιολόγησης (ΛΠΛΑ) (Functional Assessment Observation Form) ως μέσο διασύνδεσης της άτυπης παιδαγωγικής αξιολόγησης στη γενική τάξη με τον σχεδιασμό διδακτικών παρεμβάσεων στη δομή του Στοχευμένου Ατομικού Δομημένου Ενταξιακού Διδακτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ). Το ατομικό πρόγραμμα πλαισιώθηκε από διαφοροποιημένες δραστηριότητες κοινωνικών δεξιοτήτων που αναπτύχθηκαν με τη συμμετοχή των συμμαθητών στη γενική τάξη. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι το παρεμβατικό πρόγραμμα συνέβαλε στη μείωση των συμπεριφορών που δημιουργούσαν αρνητικό κλίμα προσαρμογής του μαθητή στην τάξη και παρεμπόδιζαν τις διαδικασίες μάθησης του ίδιου και των συμμαθητών του.

[82] Δροσινού-Κορέα, Μ. και Σκληβάγκου, Αφ. (2016). Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και παραβατική συμπεριφορά: Βιβλιογραφική οριοθέτηση και αναζήτηση σχέσεων στον πολιτισμό του σχολείου και της οικογένειας. Πρακτικά στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής (σσ. 286-306). Αθήνα: <http://epublishing.ekt.gr> | e-Publisher: EKT | Downloaded at 04/01/2018 21:46:46 . <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/edusc/article/viewFile/955/1125> με ημερομηνία ανάκτησης 3 Μαρτίου 2018, [82]

Η εργασία επιδιώκει να εξετάσει βιβλιογραφικά τους όρους ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (ΕΜΔ) και παραβατική συμπεριφορά, να αναζητήσει με ποιον τρόπο συνδέονται ο πολιτισμός του σχολείου και της οικογένειας. Οι ΕΜΔ (δυσλεξία) εμφανίζονται μέσα στη σχολική τάξη κι αποτελούν δυσχέρειες στην ανάγνωση, τη γραφή, την ορθογραφία και τα μαθηματικά. Η φροντίδα ή η έλλειψη υποστήριξης, καταγράφεται τόσο στο περιεχόμενο του πολιτισμού του σχολείου όσο και της οικογένειας. Η σχολική αποτυχία εκλαμβάνεται από τον περίγυρο των παιδιών ως αδιαφορία και τα ίδια τα παιδιά σταδιακά οδηγούνται στον κοινωνικό αποκλεισμό. Μελέτες έχουν δείξει (Χρηστάκης, 2013) πως τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, είναι περισσότερο επιρρεπή στη χρήση ουσιών, στην απότομη και βίαιη συμπεριφορά σε σχέση με άλλους συνομηλίκους τους. Η αδυναμία κατανόησης των ορίων (προσωπικών και κοινωνικών), καθώς και η ελλιπής ενημέρωσή τους για τις αρνητικές επιπτώσεις των επιλογών τους, καταγράφεται σε μια σειρά παραβατικών συμπεριφορών

[83] Δροσινού, Μ. και Μιχαήλ, Μ. (2016). Το «Τι» και το «Πως» στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση κωφής κοχλιοφυτευμένης μαθήτριας για τη διδασκαλία της πρώτης ανάγνωσης και γραφής και την ανάπτυξη του προφορικού λόγου. Στα πρακτικά του 8ου Πανελληνίου Συνεδρίου, Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης

Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.), με θέμα «Το «Τι» και Το «Πως» στην Αγωγή,στη Διδασκαλία,στην Έρευνα, και στη Μαθηση : Ακουω και Ξεχνω-Βλεπω και Θυμαιμαι- Κανω και Καταλαβαινω» σελ. 1-17, ISSN 1790 8574, Στ0 [http://www.elliepek.gr/documents/8o_synedrio_eisigiseis/Drosinou Mixahl.pdf](http://www.elliepek.gr/documents/8o_synedrio_eisigiseis/Drosinou_Mixahl.pdf), (με ημερομηνία ανάκλησης 2 Μαρτίου 2018), [83]

Η μελέτη μας «τι» και «πώς» της ειδικής αγωγής αναφέρεται σε στρατηγικές διδασκαλίας (Χρηστάκης, 2013) από την πρώτη ανάγνωση και τη γραφή (Παππάς, 1987, 2002, Κουτσουβάνου, 2009), με έμφαση την ολική επικοινωνία σε κωφή μαθήτρια στην πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου, με κοχλιακό εμφύτευμα. Συγκεκριμένα διερευνήθηκε η σχέση ανάπτυξης του προφορικού λόγου με την πρακτική εφαρμογή διαφοροποιημένης ειδικής διδακτικής υποστήριξης σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ και το ΑΠΣ στην Α' τάξη. Στη μεθοδολογία χρησιμο ποιήσαμε το στοχευμένο ατομικό δομημένο διδακτικά ενταξιακό πρόγραμμα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ) (Δροσινού, 2016), με έμφαση τις δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας στον προφορικό λόγο σύμφωνα με τις αρχές και τη φιλοσοφία του Πλαισίου του αναλυτικού προγράμματος ειδικής αγωγής (ΠΑΠΕΑ, 1995). και τις αρχές της δίγλωσσης επικοινωνίας με την ελληνική νοηματική γλώσσα και την χειλεανάγνωση (Σκαναβής, 2009,2015,2016) . Τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν τις ειδικές παιδαγωγικές υποθέσεις σχετικά με τις διδακτικές διαφοροποιήσεις με τα αγαπημένα γλωσσικά παιχνίδια και την οικογενειακή υποστηρικτική επιρροή.

[84] Δροσινού - Κορέα, Μ. και Γρηγοροπούλου, Στ. (2015). Δημιουργία προγράμματος ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης με έμφαση στις συναισθηματικές δυσκολίες. Πρακτικά στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης (19-21 Ιουνίου 2015), σσ. 449-462. Αθήνα: ΕΚΠΑ-Τομέας Ειδικής Αγωγής και ψυχολογίας ΠΤΔΕ, Κέντρο μελέτης ψυχοφυσιολογίας της εκπαίδευσης.<http://dx.doi.org/10.12681/educ.218>, στο <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/educ/article/view/218>, με ημερομηνία ανάρτησης 3 Μαρτίου 2018, [84]

Οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς στο δημοτικό σχολείο δεν τυγχάνουν πάντα της υποστήριξης ειδικού παιδαγωγού πέραν του δασκάλου γενικής αγωγής. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η δημιουργία ενός προγράμματος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ) για την υποστήριξη μαθητών που φέρουν διάγνωση για μαθησιακές δυσκολίες. Η έρευνα διεξάγεται στο πεδίο της ΕΑΕ και αξιοποιεί καταγραφές που εστιάζονται σε μελέτη περίπτωσης μιας μαθήτριας 11 ετών (Ε' τάξη) με διαγνωσμένες μαθησιακές δυσκολίες στη φωνολογική ενημερότητα (Πόρποδας, 2002) και διαπιστωμένες συναισθηματικές δυσκολίες, η οποία φοιτά σε δυσπρόσιτο διθέσιο δημοτικό σχολείο της επαρχίας. Η μεθοδολογία είναι μεικτή και αποτελείται από ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα (Αβραμίδης & Καλύβα, 2006). Για την υποστήριξη της μαθήτριας σχεδιάζεται ένα Στοχευμένο Ατομικό Δομημένο Ενταξιακό Πρόγραμμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ). Στα αποτελέσματα βρέθηκε ότι το στοχευμένο πρόγραμμα κατάφερε να καλύψει συγκεκριμένες ιδιαίτερες ανάγκες αφού δημιουργήθηκε κατάλληλα, ώστε να βρίσκεται σε συμφωνία με τις ατομικές δυνατότητες, να καλύπτει τις αδυναμίες και να ανταποκρίνεται στα προσωπικά ενδιαφέροντα της μαθήτριας (Υπ.Ε.Π.Θ.-Π.Ι., 2009). Συμπερασματικά, φαίνεται ότι εξατομικευμένα προγράμματα όπως το ΣΑΔΕΠΕΑΕ μπορούν να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται για την υποστήριξη όλων των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες που φοιτούν στο γενικό σχολείο.

[85] Δροσινού, Μ. (2015). Αναπηρία, σχολική ένταξη, κλινικά χαρακτηριστικά και ηθικά ζητήματα. Στο Σκαναβής, Δ. (επιμλ) Ειδική Αγωγή και εκπαίδευση ως η κατ' εξοχήν περιοχή δοκιμασίας και ανάδειξης των ηθικών και κοινωνικών αξιών, 24ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο της Π.Α.Λ.Ο, Ιωάννινα. (2014), (σσ. 157-166), ISBN: 978-960-99573-4-2, [85]

Η εργασία έρχεται να συνδράμει την προσπάθεια για την ανάπτυξη καινοτόμων δράσεων στην διδασκαλία σε μαθητές με προβλήματα ακοής. Ο βασικός προβληματισμός μας απορρέει από το άρθρο της Alix Bernard «Handicap, intégration scolaire et dispositifs cliniques : questions éthiques», στο αφιέρωμα για τη φωνή "La voix", στο πεδίο της Ψυχοσωματικής έρευνας (2007). Η επιλογή του κειμένου έγινε από την ανάγκη για την θεωρητική θεμελίωση αυτού που περιγράφουμε στο έντυπο καταγραφής της συνεργασίας με το γονέα στο πλαίσιο του Στοχευμένου, Ατομικού, Δομημένου, Ενταξιακού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ) που συζητούμε τη σχέση μητέρας και κοχλιεμφυτευμένου παιδιού. Η Alix Bernard διατυπώνει ερωτήματα, σχόλια ή παρατηρήσεις που ακολουθούν την πρακτική της ως ψυχολόγος και ψυχοθεραπεύτρια με κωφούς, σε ιδρύματα και σε ιδιωτικές. Ένα άλλο μέρος των απόψεων που διατυπώνει προέρχεται από σε έρευνες και διδακτορικές διατριβές (Bernard, A., 1995) στην κλινική ψυχολογία, γύρω από την ακρόαση, το διάλογο και την προφορικότητα των κωφών. Η ερευνητική πρόθεση ήταν να εντοπιστούν δεδομένα από την κοινωνιογλωσσολογική διαμάχη στην οποία αγωνίστηκαν με πάθος υποστηρικτές και αντίπαλοι της νοηματικής γλώσσας, και να διευκρινιστούν τα βασικά ζητήματα στα οποία εμπεριέχονται οι παιδαγωγικές αρχές για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση των κωφών. Η ιδέα ήταν να κατανοηθεί αυτό που οι επαγγελματίες δηλώνουν ως ανησυχίες για τη φωνή και την προφορικότητα και ως ψυχολογικές άμυνες που «επηρεάζονται» από την αλληλεπίδραση με τους κωφούς, λιγότερο ή περισσότερο συνειδητά. Η φωνή στο

κοχλιοεμφυτευμένο μαθητή είναι παρούσα παρά τις διαφωνίες των επαγγελματιών στο χώρο της κώφωσης. Η «άφωνη φωνή» είναι η ενστικτώδης ανάγκη για επικοινωνία και είναι κυρίαρχη στην Αναπηρία της κώφωσης. Αυτή μελετάται στον αντίκτυπο των επαφών με τους επαγγελματίες, τους γονείς των κωφών παιδιών και των ίδιων των κωφών ως προς τα κλινικά χαρακτηριστικά και τα ηθικά ζητήματα που εγείρονται με έμφαση τη σχολική ένταξη.

[86] Δροσινού, Μ., Γρηγοροπούλου Ελ. και Μινέτου Ευγ. (2015). Σχέδιο ειδικής διδακτικής παρέμβασης και υλοποίηση διαφοροποιημένης διδακτικής εργασίας (3η, 4η φάση) ΣΑΔΕΠΕΑΕ: έντυπο διδακτικής αλληλεπίδρασης σε κοχλιοεμφυτευμένο μαθητή}. Στο Σκαναβής, Δ. (επιμλ) Ειδική Αγωγή και εκπαίδευση ως η κατ' εξοχήν περιοχή δοκιμασίας και ανάδειξης των ηθικών και κοινωνικών αξιών, 24ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο της Π.Α.Α.Ο, Ιωάννινα. (2014), (σσ. 167-177). ISBN: 978-960-99573-4-2, Καλαμάτα, [86]

Ο σκοπός της εργασίας μας είναι να μελετήσουμε την αναγκαιότητα καινοτόμων δράσεων και πρακτικών μέσω του Στοχευμένου, Ατομικού, Δομημένου, Ενταξιακού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ) σε κοχλιοεμφυτευμένο μαθητή και να παρακολουθήσουμε το τρόπο υλοποίησης των διαφοροποιημένων διδακτικών εργασιών που αναπτύξαμε στα γλωσσικά μαθήματα. Ειδικότερα να ανιχνεύσουμε ποιες δυσκολίες συναντά ο μαθητής μας (Δροσινού, Μ., 1993), και να κατανοήσουμε την αναγκαιότητα των διαφοροποιημένων γλωσσικών ασκήσεων για την υποστήριξη της γλώσσας έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των γλωσσικών μαθημάτων της τάξης φοίτησης. Στις ερευνητικές υποθέσεις μελετήσαμε: α) Αν η μεθοδολογία που εφαρμόζουμε στο ΣΑΔΕΠΕΑΕ βοηθά το μαθητή που έχει υποστεί κοχλιοεμφύτευση να βελτιώσει τις ακαδημαϊκές δεξιότητες στο σχολείο και β) Αν στο έντυπο διδακτικής αλληλεπίδρασης παρατηρούνται σημαντικές βελτιώσεις στη ανάγνωση, στη κατανόηση και τη γραφή.

[87] Δροσινού, Μ., Δαμάλα Δ. Μ., Πλαγιανού Αν. και Παπαδόγιαννη Νικ. (2015). Συστηματική εμπειρική παρατήρηση, άτυπη παιδαγωγική και διδακτική αξιολόγηση (1η, 2η, 5η φάση) ΣΑΔΕΠΕΑΕ: Έντυπο καταγραφής συνεργασίας με το γονέα κοχλιοεμφυτευμένου μαθητή. Στο Σκαναβής, Δ. (επιμλ) Ειδική Αγωγή και εκπαίδευση ως η κατ' εξοχήν περιοχή δοκιμασίας και ανάδειξης των ηθικών και κοινωνικών αξιών, 24ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο της Π.Α.Α.Ο, Ιωάννινα. (2014), (σσ. 178-190). ISBN: 978-960-99573-4-2, Καλαμάτα, [87]

Σκοπός της εργασίας είναι να παρατηρήσουμε την ειδική αγωγή και εκπαίδευση μαθητή με κοχλιοεμφύτευση που παρουσιάζει γενικές και ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και να κατανοήσουμε τον τρόπο που μαθαίνει. Στις ερευνητικές υποθέσεις μελετήσαμε: α) Αν η συστηματική εμπειρική παρατήρηση με το έντυπο καταγραφής της συνεργασίας με το γονέα βοηθά τον εκπαιδευτικό να κατανοήσει την έκταση και το βαθμό των γενικών μαθησιακών δυσκολιών που απορρέουν μετά τη κοχλιοεμφύτευση ενός μαθητή. β) Αν τα επίπεδα: - μαθησιακής ετοιμότητας, - ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών σύμφωνα με τη φιλοσοφία και τις αρχές του Πλαισίου Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ), -γενικών και ειδικών μαθησιακών δυσκολιών μπορούν να μεταβληθούν μετά την εφαρμογή του Στοχευμένου Ατομικού Δομημένου Ενταξιακού Προγράμματος Παρέμβασης στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (ΣΑΔΕΠΕΑΕ) με έμφαση τα γλωσσικά και φιλολογικά μαθήματα.

[88] Δροσινού, Μ. (2015). Διαδικασίες εκτίμησης και περιεχόμενο αξιολόγησης των σύνθετων γνωστικών συναισθηματικών και κοινωνικών δυσκολιών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η αποτίμηση των κινδύνων στο οικογενειακό περιβάλλον. Στο Σκαναβής, Δ.(επιμλ) Ειδική Αγωγή και Μαθησιακές δυσκολίες, αποτύπωση θεωρητικών τάσεων και καινοτόμων πρακτικών σε δύσκολες οικονομικές συνθήκες :Πρακτικά 23ο Επιστημονικό Πανελλήνιο Συνέδριο της Π.Α.Α.Ο. (2012), (σσ. 77-90), Πάτρα, ISBN 978-960-99573-3-5, [88]

Η εργασία αναφέρεται στις διαδικασίες εκτίμησης των σύνθετων γνωστικών συναισθηματικών και κοινωνικών δυσκολιών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στο περιεχόμενο αξιολόγησης συχνά εμπεριέχονται οι αντιλήψεις γονέων για το τι κατανοούν όταν αναφέρονται στις σύνθετες δυσκολίες, καθώς και το τρόπο που τις προσδιορίζουν. Με δεδομένο ότι η εφηβεία είναι μια σημαντική και κρίσιμη περίοδος προσεγγίζεται η συνθετότητα των μαθησιακών δυσκολιών. Η αποτίμηση των κινδύνων εξετάζει το κακοποιητικό οικογενειακό περιβάλλον που συνδράμει στην ανάπτυξη των συναισθηματικών και κοινωνικών δυσκολιών.

[89] Δροσινού, Μ. και Μπαρμπαγιάννη, Μ. (2015). Αντιλήψεις γονέων και εμπειρίες νηπιαγωγών για τη πρόωμη παρέμβαση και την ενταξιακή πρακτική της " Παράλληλης" υποστήριξης. Στο Σκαναβής, Δ.(επμλ) Ειδική Αγωγή και Μαθησιακές δυσκολίες, αποτύπωση θεωρητικών τάσεων και καινοτόμων πρακτικών σε δύσκολες οικονομικές συνθήκες :Πρακτικά 23ο Επιστημονικό Πανελλήνιο Συνέδριο της Π.Α.Λ.Ο. (2012), (σσ. 20-37), Πάτρα, ISBN 978-960-99573-3-5, [89]

Η εργασία αναφέρεται σε αντιλήψεις γονέων που διερευνήθηκαν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και εξέτασαν τις εμπειρίες δύο οικογενειών για αυτό που εννοούν και βιώνουν για τη πρόωμη παρέμβαση. Οι εμπειρίες καταγράφησαν με ημερολόγια, με ημιδομημένα ερωτηματολόγια, με συνεντεύξεις, με αυθόρμητες συζητήσεις στην ενταξιακή πρακτική της " Παράλληλης" υποστήριξης που επιχειρούσαν νηπιαγωγοί.

[90] Δροσινού -Κορέα, Μ. και Μπαρμπαγιάννη, Μ. (2015). Ενταξιακά παιχνίδια με στοχευμένες Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας (ΔΜΕ) και η πρακτική της " Παράλληλης" υποστήριξης. Εμπειρίες για τη Πρόωμη Παρέμβαση (ΠΠ) στο νηπιαγωγείο. Στο Μουταβελής, Α (επμλ), Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση, Πρακτικά, 3ο συνέδριο Εταιρείας Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος (2013), τόμοςΑ, σσ. 42-56. Αθήνα: Γρηγόρη, http://www.grigorisbooks.gr/datafiles/TOMOS_MOYTABELH_NEO_PRINT.pdf, [90]

Η εργασία αυτή διερευνά τις σχέσεις των ενταξιακών πρακτικών "παράλληλης" στήριξης και των διδακτικών εφαρμογών με στοχευμένα παιχνίδια - Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας (ΔΜΕ). Οι εμπειρίες των νηπιαγωγών για την πρόωμη παρέμβαση καταγράφονται στο σχέδιο της διδακτικής παρέμβασης εστιάζοντας στον παιδαγωγικό αναστοχασμό. Σκοπός της μελέτης είναι να κατανοηθεί η παράλληλη διδακτική υποστήριξη στο νηπιαγωγείο ως δυναμική και ισότιμη παιδαγωγική πράξη. Η κεντρική υπόθεση εδράζεται στην απουσία Στοχευμένων Ατομικών Διδακτικών Ενταξιακών Προγραμμάτων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΑΔΕΠΕΑΕ) από τις εκπαιδευτικές εφαρμογές. Η μεθοδολογία αξιοποιεί ημιδομημένα ερωτηματολόγια, ντοκουμέντα από εφαρμογές και ημερολόγια από την διδακτική εργασία. Η ανάλυση των δεδομένων ακολουθεί την πολλαπλή ανάλυση παραγόντων που αναφέρονται σε μια σειρά παραμέτρων και εμπλέκονται με την κατανόηση και το σχεδιασμό διαφοροποιήσεων και διδακτικών παρεμβάσεων. Στα αποτελέσματα σημειώσαμε ότι οι νηπιαγωγοί "παίζουν" με τα νήπια παιχνίδια τα οποία εμπεριέχουν ΔΜΕ χωρίς στόχο. Αυτό τεκμηριώνεται από το ότι η παράλληλη διδακτική υποστήριξη στο νηπιαγωγείο παρέχει δευτερογενείς ειδικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

[91] Δροσινού-Κορέα Μ., Δίπλα, Α., και Μωραϊτή, Ν. (2015). Η " Παράλληλη" Διδακτική Υποστήριξη στο γυμνάσιο και η υπόθεση των Ενταξιακών Πρακτικών Παρέμβασης. Καταγραφή αντιλήψεων γονιών και εκπαιδευτικών. Στο Μουταβελής, Α (επμλ), Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση, Πρακτικά, 3ο συνέδριο Εταιρείας Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος (2013), τόμοςΑ, σσ. 56-66, Αθήνα: Γρηγόρη, http://www.grigorisbooks.gr/datafiles/TOMOS_MOYTABELH_NEO_PRINT.pdf, [91]

Η παρούσα μελέτη στο πεδίο της έρευνας της Ειδικής Αγωγής επικεντρώθηκε στις επιπτώσεις επί των ακαδημαϊκών και κοινωνικών δεξιοτήτων μαθητών με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού (ΔΑΔ-ΦΑ) που φοιτούν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση με έμφαση στη σκοπιμότητα της "Παράλληλης" Διδακτικής Υποστήριξης, με καταγραφές αντιλήψεων γονιών και εκπαιδευτικών. Στη μεθοδολογία μας επιλέξαμε την ατομική μελέτη περίπτωσης τριών (3) μαθητών του Γενικού Γυμνασίου με ΔΑΔ-ΦΑ με βαρύνουσα τις καταγραφές αντιλήψεων γονιών και εκπαιδευτικών. Στα αποτελέσματα μεταξύ άλλων βρέθηκε ότι η μη στοχευμένη διδακτική υποστήριξη η οποία περιορίζεται απλά στο επίθετο " παράλληλη" δεν εξυπηρετήσε τις ανάγκες των μαθητών σε σχέση με τη φύση και την οργανικότητα του προβλήματος αλλά και με τις απαιτήσεις στη μελέτη των μαθημάτων της τάξης. Στις σοβαρότερες δε περιπτώσεις μαθητών με αυτισμό συγκριτικά με τη μελέτη περίπτωσης, η Παράλληλη Στήριξη περιορίστηκε κατά κύριο λόγο "στη φύλαξη" του μαθητή μέσα στην αίθουσα, στην παραμονή του στο θρανίο ή στην αυλή.

[92] Δροσινού-Κορέα,, Μ. (2015). Αναγνωστικές δεξιότητες και μνημονικές τεχνικές. Στοιχεία από τις παρεμβάσεις στα σχέδια μελέτης φοιτητών με Ειδικές Μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία). Στο Κρόκου, Ζ (επμλ), Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση, Πρακτικά, 3ο συνέδριο Εταιρείας Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος (2013), τόμοςΒ, σσ. 97-111, Αθήνα: Γρηγόρη, ISBN 978- 960-333-899-4. <http://www.grigorisbooks.gr/datafiles/TOMOS 2/KPOKOY.pdf>, [92]

Στην μελέτη μας, αναζητούμε ειδικές παιδαγωγικές νοηματοδοτήσεις που προσδιορίζονται με γνωστικά και βιολογικά ελλείμματα και ενδέχεται να εμπλέκονται με τις ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία). Το αντικείμενο της παρούσας εργασίας επικεντρώνεται σε φοιτητές που έχουν διαγνωστεί με ειδική μαθησιακή δυσκολία στην ανάγνωση εκτός του Πανεπιστημίου. Η προβληματική ανάγνωση αποτέλεσε τη βασική υπόθεση και διερευνήθηκε σε σχέση με τις μνημονικές δεξιότητες και τα επίπεδα δυσκολίας στη μελέτη του μαθήματος. Ο πρωταρχικός σκοπός

επιδιώκει να παρέχει ένα εκλεκτικό και σχετικά επικαιροποιημένο υλικό στο ερευνητικό πεδίο της ειδικής αγωγής, η οποία πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια των τελευταίων δέκα χρόνων στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Τα δεδομένα προέρχονται από τις συμμετοχικές παρατηρήσεις στα διαδραστικά μικροομαδικά εργαστήρια μνημονικών τεχνικών, και τις ειδικές παιδαγωγικές παρεμβάσεις στα ατομικά σχέδια μελέτης φοιτητών με δυσλεξία. Στα αποτελέσματα βρέθηκαν υψηλές συσχετίσεις μεταξύ των παραγόντων της αναγνωστικής επάρκειας, του βαθμού δυσκολίας στη μελέτη του μαθήματος, της ατομικής μεθόδου μελέτης και των τεχνικών μνήμης.

[93] Δροσινού-Κορέα, Μ., και Βαγγελάτου, Φ. (2015). Στοιχεία παραβατικής συμπεριφοράς και μαθησιακές δυσκολίες: Μια μελέτη με έμφαση τα συναισθηματικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα. Στο Κρόκου, Ζ (επιμ), Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση, Πρακτικά, 3ο συνέδριο Εταιρείας Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος (2013), τόμος Β, σσ. 111-124, Αθήνα: Γρηγόρη, ISBN 978- 960-333-899-4. http://www.grigorisbooks.gr/datafiles/TOMOS_2/KPOKOY.pdf, [93]

Η έρευνα μελετά τη σχέση των Μαθησιακών Δυσκολιών στον πληθυσμό ατόμων, που εμπλέκονται στο ελληνικό σωφρονιστικό σύστημα. Μια ευρεία επισκόπηση της βιβλιογραφίας παρουσιάζεται σε τρεις κατηγορίες, προκειμένου να γίνει η σύνδεση μεταξύ Μαθησιακών Δυσκολιών με τα στοιχεία παραβατικής συμπεριφοράς και την εκπαίδευση. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων υποστηρίζονται από το μεθοδολογικό πλαίσιο της έρευνας της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης με έμφαση τα συναισθηματικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα. Σε αυτήν ζητήθηκε από δύο πρώην παραβάτες και τέσσερις επαγγελματίες που έχουν εργαστεί με τον πληθυσμό των φυλακών να απαντήσουν σε ένα ερωτηματολόγιο. Όλες οι ερωτήσεις διερευνούσαν το υπόβαθρο των δραστών σε πτυχές που θεωρούνται ότι επηρεάζουν τις σχολικές επιδόσεις. Στα αποτελέσματα παρουσιάζονται ορισμένα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων σύμφωνα με τους κανόνες δεοντολογίας. Τα στοιχεία κατηγοριοποιούνται σε μια βάση που συνδέει τα ευρήματα της παρούσας εργασίας με τις προηγούμενες γνώσεις και περιγράφουν έναν πρωταρχικό ρόλο της εκπαίδευσης στην πρόληψη του εγκλήματος μέσω της έγκαιρης αξιολόγησης και παρέμβασης.

[94] Δροσινού-Κορέα,, Μ., Σαμαρτζή, Κ. και Παπαχριστόπουλος, Ν. (2015). Ειδικός Παιδαγωγός και Ψυχολόγος:διεπιστημονική σύμπραξη στο πλαίσιο του ειδικού δημοτικού σχολείου. Στο Ορφανός, Π (επιμ), Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση, Πρακτικά, 3ο συνέδριο Εταιρείας Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος (2013), τόμος Δ, σσ. 261-273. Αθήνα: Γρηγόρη, http://www.grigorisbooks.gr/datafiles/PERIEXOMENA%20TOMOS_4_ORFANOS.pdf, [94] .

Η είσοδος του ατόμου με ειδικές ανάγκες στην εκπαιδευτική διαδικασία μορφοποιείται και σηματοδοτείται με την ένταξή του στη σχολική κοινότητα, ένα πεδίο στο οποίο συναντώνται το παιδί, η οικογένεια και οι λειτουργοί του εκπαιδευτικού συστήματος με αποκλειστικό σχεδόν στόχο την ψυχοκοινωνική και γνωσιο-μαθησιακή προαγωγή του παιδιού. Η καθιέρωση του θεσμού των ψυχολόγων στα ειδικά σχολεία αποκάλυψε μια «αερή συμμαχία» ανάμεσα στις δύο ειδικότητες τους ψυχολόγους και τους ειδικούς παιδαγωγούς. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση της αποτελεσματικότητας σχεσιοδυναμικής της «συμμαχίας» στο χώρο του ειδικού δημοτικού σχολείου. Ειδικότερα η βασική μας υπόθεση εστιάζεται στην ειδική εκπαίδευση και στην ψυχολογία οι οποίες επιχειρούν να συνυπάρξουν συχνά προσκρούοντας σε αντικειμενικές δυσχέρειες, σε πρακτική δυσπραγία και αδιέξοδα σε επίπεδο συνεργασίας. Στη μεθοδολογία μας αξιοποιούμε τη βιβλιογραφική επισκόπηση καθώς και ημερολόγια καταγραφών. Στα αποτελέσματα βρήκαμε ότι ο βαθμός συνεργασίας των δύο αλληλοεπικουρούμενων ειδικοτήτων επιτρέπει μια παράλληλη ανάγνωση των προβλημάτων και μια πολυδιάστατη επίλυσή τους.

[95] Δροσινού, Μ. και Πανόπουλος Ν. (2014). Η φυσιογνωμία του Δημοσθένη και το ανθρωποκεντρικό μοντέλο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Στα πρακτικά του 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου του Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.), με θέμα «Μεγάλοι Έλληνες και Κύπριοι Παιδαγωγοί από την Αρχαιότητα Έως Σήμερα: Εκπαιδευτική συμβολή και Παιδαγωγική Μνήμη», σελ.1-15 σε ηλεκτρονική ανάρτηση, στο http://www.elliepek.gr/gr_html/gr_proceedings/7th_Conference.html (Ανάκτηση με ημερομηνία 2 Μαρτίου 2018), [95]

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η ανάδειξη της φυσιογνωμίας του Δημοσθένη, που θεωρείται άξια ενδιαφέροντος και μελέτης στο χώρο της ειδικής αγωγής. Οι υποθέσεις της μελέτης διερευνούν αν η αποφασιστικότητα, ο τρόπος και η δυναμική της ανθρώπινης θέλησης μπορεί να παρέμβει και να τροποποιήσει την ειδική ανάγκη όπως η διαταραχή της ροής της ομιλίας και του λόγου. Η μεθοδολογία μας εστιάζεται στη μελέτη κειμένων που αναφέρονται στο τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων του λόγου, όσο και σε κείμενα σχετικά με την ειδική αγωγή και εκπαίδευση. Η συζήτηση επί των ευρημάτων εστιάζεται στις ειδικές παιδαγωγικές στρατηγικές τις οποίες ανέπτυξε ο Δημοσθένης επιδεικνύοντας θέληση, υπομονή και εσωτερική ψυχική δύναμη, για να βελτιώσει τον προφορικό του λόγο, έτσι ώστε, όταν αγόρευε στο δικαστήριο, να έχει εύληπτο και τεκμηριωμένο λόγο. Το γεγονός αυτό συνδέεται άμεσα με το ανθρωποκεντρικό μοντέλο που πρεσβεύει η ειδική αγωγή και εκπαίδευση.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ:
Περίοδος 2014-1978 (πριν το ΦΕΚ διορισμού στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου)

Σ Π Ο Υ Δ Ε Σ - Δ Ι Α Β Ι Ο Υ Ε Π Ι Μ Ο Ρ Φ Ω Σ Η

(2013)- Congres National d'Autisme France με θέμα: "Le changement des pratiques en autisme, c'est maintenant" Palais des Congres - Παρίσι novembre, www.autisme-france.fr

(2010)-Γαλλική Εταιρία Ψυχολόγων και Ψυχολογίας Federation Francophone - Psychologie et Psychopathologie de L'Enfant (FFPP) - στο Παρίσι με θέμα: "l' Examen psychologique et l' utilisation des mesures en Psychologie de l' Enfant". Ιούνιος

(2008)-Πιστοποιητικό από Key-CERT IT Specialist στο Σχεδιασμό και Ανάπτυξη Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου, το οποίο εκδίδεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του φορέα πιστοποίησης KeyCERT, SP01 0002333

(2008)-Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών, πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης, Grundtvig Interservice Training, στη Λεμεσό της Κύπρου με θέμα: «Reading and Writing Difficulties among Adults». Μετακίνηση με την υπ. Αριθμ.6492/6-10-2008, Απόφαση έγκρισης του Γενικού Γραμματέα του ΥΠΕΠΘ.

(2007)-Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού - διεύθυνση οικογενειακών σχέσεων. Κατάρτιση στην «προαγωγή της υγείας και της ποιότητας ζωής του μέλλοντος: Εκπαίδευση και αγωγή υγείας για τον έλεγχο και την πρόληψη της παιδικής κακοποίησης - παραμέλησης».

(2005)-Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής Προσχολικής Ηλικίας (Τ.Ε.Α.Π.Η.).

(2005)-Chapel Hill N.C. - 'TEACCH- Βασικά Στοιχεία Δομημένης Εκπαίδευσης', Treatment Education of Autistic and Related Communication Handicapped Children.

(2003)-Μονάδα Θεραπεία συμπεριφοράς του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής Αθηνών εκπαίδευση στην " Εισαγωγή στην συμπεριφορολογική - γνωσιακή ψυχοθεραπεία " και Πρακτική άσκηση στην συμπεριφορολογική - γνωσιακή ψυχοθεραπεία για διαταραχές παθολογικού άγχους.

(2001)-Πιστοποιητικό Επάρκειας στο πρόγραμμα εκπαίδευσης στην ψυχοπαιδαγωγική χρήση του Αθηνά Τεστ Διάγνωσης Δυσκολιών Μάθησης. Εκδοτικός Οίκος «Ελληνικά Γράμματα».

(2001)-Βρυξέλλες, στο πολυδύναμο κέντρο ειδικής αγωγής στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση «Le Treffle» στο Chievre, με διοικητική αρμοδιότητα στην Francophone Communaute του Υπουργείου Παιδείας του Βελγίου. Το πρόγραμμα περιελάμβανε «Εκπαίδευση παιδιών με βαρύ αυτισμό και άλλες πολυαναπηρίες, ηλικίας 13-22 χρόνων με δομημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην μέθοδο TEACCH» (Μάιος).

(2000)-Πίτσμπεργκ Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. The Pressley Ridge Schools, Inc. The Pittsburgh International Children & Families Institute & The Bayer Center for Non-profit Management at Robert Morris College με θέμα «Η Εκπαίδευση των Ατόμων σε παιδιά με σοβαρές συναισθηματικές διαταραχές και αυτισμό και το βασικό κοινωνικό σύστημα υποστήριξης στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής». Το πρόγραμμα διοργανώθηκε από την Πολιτεία της Πενσυλβάνιας την Ελληνική Πρεσβεία στην Ουάσιγκτον και το Διεθνές Ινστιτούτο για την Προστασία του Παιδιού και της Οικογένειας στο Πίτσμπεργκ της Αμερικής (Οκτώβριος).

(1999-2000)-Ελληνική Εταιρία Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων. (Ε.Ε.Π.Α.Α.). Εξειδίκευση εκπαιδευτικού και ειδικού προσωπικού στον Αυτισμό.

(1999)-Πανεπιστήμιο Αθηνών, τμήμα Φιλοσοφία, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, τομέας Παιδαγωγικής, εξειδίκευση εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής στα θέματα: α)Σχολική και κοινωνική ένταξη μαθητών με ειδικές ανάγκες, β)Παιδαγωγική και Διδακτική των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, γ)Προοπτική και εξέλιξη της Ειδικής Αγωγής στην Ελλάδα και την Ενωμένη Ευρώπη.

(1999)-Διδακτορικό δίπλωμα στην κλινική ψυχολογία, στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών Επιστημών, στο τμήμα ψυχολογίας με θέμα «Οργάνωση και μηχανισμοί της Παιδικής Παραβατικότητας μέσα από Ψυχολογικές και Κοινωνικές Δομές». Υποστήριξη με διάκριση Άριστα.

(1997)-Linden Bridge, Μεγάλης Βρετανίας, Surrey Λονδίνο, εξειδίκευση στην εκπαίδευση Αυτιστικών παιδιών ηλικίας 4,6-16 χρόνων με διδακτική παρέμβαση βασισμένη σε εναλλακτικές παιδαγωγικές μεθοδολογίες - «The Makaton Vocabulary Development Project».

(1996)-Βασική εκπαιδύτρια στα επίπεδα 1-4, της γλώσσας ΜΑΚΑΤΟΝ στα workshops (No 1, 2, 3, 4- The Makaton Vocabulary Development).

(1995)-HELIOS II, με το ΥΠΕΠΘ και τη Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής με θέμα “legislation on Educational integration in Europe : trends and changes” στον Αστέρα της Βουλιαγμένης”. (Αθήνα).

(1992)-Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, με την διαδικασία των κατατακτήριων εξετάσεων και βαθμό πτυχίου Λίαν Καλώς, (7,65).

(1987)-Μαράσλειο Διδασκαλείο - «Μετεκπαίδευση δασκάλων Ειδικής Αγωγής», με βαθμό πτυχίου Άριστα (9,65).

(1981)- Σχολή Νηπιαγωγών στην Εκάλη με βαθμό πτυχίου Λίαν Καλώς, (8, 40).

(1979)-Εθνικό Ίδρυμα Προστασίας Κωφολάλων Ε.Ι.Π.Κ, ειδίκευση στην Αγωγή κωφών και Βαρηκόων μαθητών με τη Μέθοδο Γλώσσας, (Ιδεοοπτική, χειλειανάγνωση νοημάτων). Αθήνα).

(1978)-Αρσάκειος Παιδαγωγική Ακαδημία Ψυχικού με βαθμό πτυχίου Λίαν Καλώς (8,68).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

1.1. Διδασκαλία μαθημάτων σύμφωνα με το Προπτυχιακό Σπουδών (βλ. <https://e-secretary.uop.gr/classweb/classes.asp?current=0>)

2013

13K46_8 Διδακτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες 2013 EAP

13K43_11 Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση 2013 EAP

13E23_8 Κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες 2013 EAP

2012

13K46_8 Διδακτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες 2012 EAP

13K43_11 Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση 2012 EAP

13E23_8 Κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες 2012 EAP

2011

13K46_8 Διδακτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες 2011 EAP

13K43_11 Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση 2011 EAP

13E23_8 Κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες 2011 EAP

Ακαδημαϊκό έτος 2010-11(Π.Δ.407/80).

1. Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση- 13K43_II : Η' Εξαμήνου - Μάθημα Κορμού.

2. Κοινωνική Ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες- 13 E 23: Η' Εξαμήνου - Μάθημα Επιλογής.

3. Διδακτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες- 13K46: Η' Εξαμήνου - Μάθημα Κορμού.

4.Θέματα Ειδικής Αγωγής - Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ικανότητες - 13E52: Η' Εξαμήνου - Μάθημα Επιλογής.

Ακαδημαϊκό έτος 2009-10(Π.Δ.407/80).

1. Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση- 13Κ43_ II : Η' Εξαμήνου - Μάθημα Κορμού.
2. Κοινωνική Ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες- 13 Ε 23: Η' Εξαμήνου - Μάθημα Επιλογής.
3. Διδακτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες- 13Κ46: Η' Εξαμήνου - Μάθημα Κορμού.
4. Θέματα Ειδικής Αγωγής - Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ικανότητες - 13Ε52: Η' Εξαμήνου - Μάθημα Επιλογής.

Ακαδημαϊκό έτος 2008-2009(Π.Δ.407/80).

1. Διδακτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες- 13Κ46: Η' Εξαμήνου - Μάθημα Κορμού.
2. Κοινωνική Ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες- 13 Ε 23: Η' Εξαμήνου - Μάθημα Επιλογής.
3. Ένταξη Ατόμων με Ειδικές Ικανότητες - Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών

1.2. Διακρατικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΙ.Π.Μ.Σ.)

«Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση για την διαχείριση προβλημάτων σε μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και στις οικογένειές τους» το οποίο πραγματοποιείται από κοινού από τα τμήματα Φιλολογίας και Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και την Σχολή Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Τορίνο.

Διδασκαλία μαθημάτων ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

1. Ειδική Διδακτική, (ΕΑΕ01)
2. Ειδική Παιδαγωγική, (ΕΑΕ02)
3. Μεθοδολογία της Παρατήρησης σε μαθητές με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, (ΕΑΕ03)
4. Μεθοδολογία της Παρέμβασης. Ένταξη και Ειδική Αγωγή, (ΕΑΕ04)
5. Ψυχολογία των Αναπηριών και των Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και Αναπηρίες, (ΕΑΕ05)
6. Ψυχοδυναμική της Ανάπτυξης και των Οικογενειακών Σχέσεων, (ΕΑΕ06)
7. Ψυχοδυναμική των Σχέσεων Βοήθειας σε μαθητές και οικογένειες με σύνθετες δυσκολίες, (ΕΑΕ07)
8. Τεχνικές σωματικής έκφρασης σε μαθητές με προβλήματα λεκτικής επικοινωνίας, (ΕΑΕ08)
9. Θεωρία της διαχείρισης των ομάδων στο πλαίσιο της ένταξης, (ΕΑΕ09)
10. Ψυχολογία των Οργανισμών και των Θεσμών της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, (ΕΑΕ10)
11. Πρακτική Άσκηση, (ΕΑΕ11), στην Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση σε Σχολικές (ΣΜΕΑΕ), ΚΕΔΔΥ, φορείς ΕΑΕ ή Ενταξιακά πλαίσια ΕΑΕ ή Κέντρα Ημέρας, ή Σχολεία Δεύτερης ευκαιρίας,, ή Σχολεία σε φυλακές,, ΚΕΘΕΑ κλπ), (ΕΑΕ11)

Διδασκαλία μαθημάτων ακαδημαϊκό έτος 2012-2013

1. Ειδική Διδακτική (ΕΑΕ01)
2. Ειδική Παιδαγωγική (ΕΑΕ02)
3. Μεθοδολογία της Παρατήρησης σε μαθητές με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΕΑΕ03)
4. Μεθοδολογία της Παρέμβασης. Ένταξη και Ειδική Αγωγή (ΕΑΕ04)

Εποπτείες σε 12 Μεταπτυχιακές Διακρατικές Διπλωματικές Εργασίες

(1)"Η διαφοροποιημένη διδασκαλία στα γλωσσικά μαθήματα με έμφαση την ανάπτυξη στρατηγικών κατανόησης κειμένου σε μαθητή με δυσλεξία, Α.Π.: 224/23.12.2013

"L' Insegnamento Differenziato in Corsi Linguistici allo Studente con Dislessia con enfasi lo Sviluppo di Strategie di Comprensione del testo. Nr di Prot.: 224/23.12.2013

" The differentiated teaching in language courses to students with dyslexia with emphasis on reading comprehension strategies "

(2) "Ψυχοδυναμικές σχέσεις βοήθειας αδερφών τυπικής ανάπτυξης σε οικογένειες με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές στο φάσμα του Αυτισμού (ΔΑΔ-ΦΑ), Α.Π.: 295/30.1.2014"

Relazioni Psicodinamiche dell' aiuto dei fratelli di sviluppo normale nelle famiglie con Disturbi nello spettro Autistico. Nr di Prot.: 295/30.01.2014

The Psychodynamic aid of non nonretarded brothers in families with autistic child".

(3) "Διερεύνηση παραμέτρων που εμπλέκονται με τη διδασκαλία παιδιών με ψυχοκινητική καθυστέρηση, Α.Π.: 252/7.1.2014"

L' indagine sui parametri coinvolti nell' insegnamento dei bambini con ritardo psicomotorio. Nr di Prot.: 252/07.01.2014

Investigation of parameters involved in teaching children with psychomotor retardation".

(4) "Διαφοροποιημένη διδασκαλία στο μάθημα της Φυσικής με την υποστήριξη των Νέων Τεχνολογιών (EAE01) σε μαθητή με Δυσλεξία. Α.Π.: 258/10.1.2014"

L' insegnamento differenziato nel corso di Fisica con il sostegno delle Nuove Tecnologie in studente con Dislessia. Nr di Prot.: 258/10.01.2014

Differentiated teaching a student with dyslexia on the course of physics with the new technologies"

(5)"Διδασκαλία προσαρμοστικών κοινωνικών δεξιοτήτων στο ειδικό σχολείο. Μελέτη περίπτωσης μαθητή με σύνδρομο DOWN,Α.Π.: 240/30.12.2013"

L' insegnamento di abilità sociali adattive in una scuola speciale. Studio del caso di alunno con il sindrome DOWN. Nr di Prot.: 240/30.12.2013

Teaching adaptive social skills in a special school. Case study of a student with Down syndrome"

(6) "Διερεύνηση παραγόντων που επηρεάζουν την ποιότητα της επικοινωνίας εκπαιδευτικών με γονείς παιδιών με νοητικές αναπηρίες, Α.Π.: 242/30.12.2013"

L' indagine dei fattori che influenzano la qualità della comunicazione degli educatori con i genitori di bambini con disabilità intellettive. Nr di Prot.: 242/30.12.2013

Exploring factors for quality communication between teachers and parents of children with mental disabilities"

(7) "Η διδασκαλία κοινωνικών δεξιοτήτων με έμφαση την κατανόηση των βιωμένων κανόνων στη σχολική κοινότητα, σε μαθητή με Μαθησιακές Δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς,Α.Π.: 233/27.12.2013"

L' insegnamento delle competenze sociali con enfasi delle regole di vita nella comunità scolastica, in alunno con Difficoltà di Apprendimento e Problemi di Comportamento. Nr di Prot.: 233/27.12.2013

Teaching social skills with emphasis on understanding the rules in the school community to students with learning difficulties and behavioral problems"

(8) "Δυσκολίες και περιορισμοί στη διδασκαλία γλωσσικών μαθημάτων σε μαθητές με Διαταραχές του Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Μελέτη περίπτωσης, Α.Π.: 228/23.12.2013"

Difficoltà e limitazioni all' insegnamento dei corsi linguistici agli studenti con Disturbi dello Spettro Autistico nell' istruzione secondaria. Studio del caso. Nr di Prot.: 228/23.12.2013

Difficulties and limitations in teaching language courses to students with Autism Spectrum Disorders in Secondary Education. A case study"

(9) "Διαφοροποιημένη διδασκαλία μαθηματικών σε μαθητή με Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσαριθμησία), Α.Π.: 238/30.12.2013"

L' insegnamento differenziato di Matematica in alunno con Difficoltà Specifiche di Apprendimento (dyscalculia). Nr di Prot.: 238/30.12.2013

Diversified teaching to students with specific learning difficulties (dyscalculia)"

(10) "Προσαρμοσμένη διδακτική της ανάγνωσης σε μαθητές με νοητική καθυστέρηση με έμφαση την μετάβασή τους σε ανώτερη εκπαιδευτική βαθμίδα, Α.Π.: 226/23.12.2013"

Didattica di lettura adattata in alunni con ritardo mentale con enfasi sulla transizione a un livello di istruzione superiore. Nr di Prot.: 226/23.12.2013

Personalized teaching program of reading skills for a student with mental retardation. Placing emphasis on transition to a higher educational level"

(11) "Η διαφοροποιημένη διδασκαλία γλωσσικών δεξιοτήτων σε μαθητές με Διαταραχές Ελλειμματικής Προσοχής στην Ειδική Τεχνική Εκπαίδευση, Α.Π.: 259/10.1.2014"

L' insegnamento differenziato delle competenze linguistiche in alunni con Disturbi da Deficit di Attenzione nella scuola Speciale Educazione Tecnica, Nr di Prot.: 259/10.01.2014

The differentiated teaching language skills to students with Attention Deficit Disorders in Special Vocational and Technical Education"

(12) "Διερεύνηση των θεσμικών ρυθμίσεων που διευκολύνουν την ένταξη των ατόμων με νοητικές αναπηρίες, Α.Π.: 272/20.1.2014"

L' indagine sugli Accordi Istituzionali che facilitano l' Integrazione delle Persone con Ritardo Mentale. Nr di Prot.: 272/20.01.2014

Investigation of institutional arrangements for facilitating the inclusion of people with intellectual disabilities"

2. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών- Μετεκπαίδευση Δασκάλων στο Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης- (ΜΔΔΕ), στο τμήμα Ειδικής Αγωγής.

Διδασκαλία μαθημάτων

Ακαδημαϊκό έτος 2000-1999

Διδακτική παρέμβαση και αντιμετώπιση παιδιών με προβλήματα συμπεριφοράς σε μικρές ηλικίες (4,6-10 χρόνων) με έμφαση σε εφαρμογές εξατομικευμένων υποστηρικτικών προγραμμάτων στην περιοχή της συναισθηματικής οργάνωσης.

Ακαδημαϊκό έτος 2002-2001.

Διδακτικά Προγράμματα και βιβλία Ειδικής Αγωγής. Φιλοσοφία- Δομή-Περιεχόμενο και τεχνικές χρησιμοποίησης, εαρινό εξάμηνο.

Ακαδημαϊκό έτος 2005-2002.

Ειδική Παιδαγωγική ΕΠ29, Ε30, ΕΠ31). Υποχρεωτικά μαθήματα και πρακτικές εφαρμογές στα τμήματα ένταξης, με έμφαση: «την εκπαίδευση παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μέσα στο κοινό σχολείο μέσα από: α)τον ορισμό περιοχής στην μαθησιακή ετοιμότητα, από την οποία επιλέγονται οι διδακτικές προτεραιότητες, β)κατανόηση των φάσεων του δομημένου διδακτικού προγράμματος ειδικής αγωγής».

Ακαδημαϊκό έτος 2005-2004.

Αντισταθμιστική Αγωγή (Παιδαγωγική της Μετανάστευσης)και Παιδαγωγική αντιμετώπιση παιδιών που προέρχονται από βεβαρημένο κοινωνικοπολιτιστικό περιβάλλον. (ΕΨ16 & ΕΠ16). Κύκλος 2ος. Ειδική Παιδαγωγική και Ψυχολογία, Οδηγός Σπουδών, σελ. 56-57.

Ακαδημαϊκό έτος 2006-2005.

Παιδαγωγική και Διδακτική των ατόμων με μαθησιακές και με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες - δυσλεξία (ΕΨ 24), (ΕΕ01), χειμερινό εξάμηνο. Επιλεγόμενο μάθημα, Οδηγός Σπουδών, σελ. 51.

Ακαδημαϊκό έτος 2007-1006, 2006-2005.

Παιδαγωγική και Διδακτική των ατόμων με μαθησιακές και με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες - δυσλεξία (ΕΕ01), χειμερινό εξάμηνο.

Ακαδημαϊκό έτος 2010-2009, 2009-2008, 2008-2007.

Παιδαγωγική και Διδακτική των ατόμων με μαθησιακά προβλήματα. Υποχρεωτικά μαθήματα Ειδικής Αγωγής ΥΕΑ05, ΥΕΑ06,ΥΕΑ07, στο χειμερινό και εαρινό εξάμηνο.

3. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΟΥ ΤΟΡΙΝΟ ΣΤΟ ΠΜΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (επιλογή με ανοιχτό διαγωνισμό). Διδασκαλία μεταπτυχιακών μαθημάτων

Ακαδημαϊκό έτος 2010-2011

- 1) Psicopatologia e didattica dei disturbi di lettura e scrittura,
- 2) Psicopatologia e didattica dei disturbi Del calcolo e Della soluzione dei problem,

4. New York College- European & American Education.

Διδασκαλία μαθημάτων τα ακαδημαϊκά έτη 2010-2011, 2011-2012

- 1) Διαχείριση μαθητών με "Αυτισμό-σύνδρομο Asperger", (Managing Students with Autistic Spectrum Disorders :Etiology and Symptoms).
- 2) Διαχείριση Μαθητών με Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές δυσκολίες (Managing Students with Emotional & Behavioural Disorders in Children).
- 3) Διαχείριση μαθητών με "Ιδιαίτερες Εκπαιδευτικές Ανάγκες " (Managing Students with Different Educational Needs in an Inclusive Environment. Educational, Social & Psychological).
- 4) Διαχείριση Μαθητών με Ιδιαίτερες Εκπαιδευτικές Ανάγκες. (Managing Students with Different Educational Needs in an Inclusive Environment. Educational, Social & Psychological).

Επόπτρια μεταπτυχιακών ερευνητικών διατριβών στο Bolton University, του Ηνωμένου Βασιλείου (UK) της Μεγάλης Βρετανίας στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα με τίτλο : MPhil/Innovation in Special Needs με διάρκεια 1.5 έτους. Ειδικότερα στις έρευνες:

- 1) Study of the parameters that affect the orthography of students, with Dyslexia.
- 2) Inclusive behaviors to people Autism through swimming with emphasis placed on energetic rehabilitation.
- 3) Facilitating Greek young learners with Asperger syndrome into the mainstream English Language Teaching (EAL) classroom through the use of new technologies.
- 4) Managing Linguistic problems in students with syndrome with the support of cell-phone text, writing.

5. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ (ΠΕΚ)

Διδασκαλία σε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

(2006)-Διδασκαλία στα ταχύρρυθμο επιμορφωτικό πρόγραμμα «Διαχείριση Προβλημάτων σχολικής τάξης» στο οποίο, δίδαξα σε εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο 3 ο ΠΕΚ Αθηνών - Περιστερί (42 ώρες)και στο ΠΕΚ Πειραιά- Ρόδος (10 ώρες), στα Θεματικά πεδία: 1) Διαχείριση ιδιαιτεροτήτων μαθητών. 1.2. Τρόποι στήριξης των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες και 1.4. Μελέτη περίπτωσης. Εφαρμογές σε διάφορες περιπτώσεις σχολείων (π.χ. ολόημερο /ολιγοθέσιο σχολείο, Τ.Ε.Ε. κ.λ π.).2) Προβλήματα συμπεριφοράς- 2.6. Μελέτη περίπτωσης με βίαιη και επιθετική συμπεριφορά, φοβίες κ.τ.λ. Εφαρμογές σε διάφορες περιπτώσεις σχολείων.

(2004)- Εισαγωγική επιμόρφωση στις «Μαθησιακές Δυσκολίες-Προβλήματα Συμπεριφοράς» σε πρωτοδιόριστους δασκάλους και καθηγητές δευτεροβάθμιας Μαθηματικοί- ΠΕ03, φιλόλογοι- ΠΕ02, στο ΠΕΚ Πειραιά, και στα παραρτήματα της Κω και της Αίγινας, (20 ώρες).

(2004) - Εισαγωγική επιμόρφωση στην «Ευαισθητοποίηση για τη διαχείριση πολυμορφίας ιδιοπροσώπων του μαθητικού πληθυσμού (πολιτισμικών, μαθησιακών, κοινωνικών, ψυχοκοινωνικών προβλημάτων) παιδιών και εφήβων» στο 3ο ΠΕΚ Αθηνών, (8 ώρες). 2004.

(2003) - Εισαγωγική επιμόρφωση στις «Μαθησιακές Δυσκολίες» σε πρωτοδιόριστους καθηγητές δευτεροβάθμιας Μαθηματικοί-ΠΕ03, στο ΠΕΚ Πειραιά, και στα παραρτήματα της Κω και της Ρόδου (12 ώρες).

(2002) - Εισαγωγική επιμόρφωση στις «Μαθησιακές Δυσκολίες» σε πρωτοδιόριστους καθηγητές δευτεροβάθμιας ΠΕ17, ΠΕ 11, με θέμα στο ΠΕΚ Τρίπολης (8 ώρες) και σε πρωτοδιόριστους καθηγητές δευτεροβάθμιας ΠΕ01, ΠΕ02, ΠΕ03, ΠΕ04, στο ΠΕΚ Πειραιά (17 ώρες).

(2001)- Εισαγωγική επιμόρφωση στις «Μαθησιακές Δυσκολίες» σε πρωτοδιόριστους καθηγητές δευτεροβάθμιας ΠΕ2, ΠΕ 16, ΠΕ3, ΠΕ 11, στο ΠΕΚ Πειραιά (10 ώρες).

(2000) - Πρόγραμμα επιμόρφωσης στις «Μαθησιακές δυσκολίες - Δυσλεξίας: Τάσεις και προοπτική» σε εκπαιδευτικούς Α/βάμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης, στο 2ο ΠΕΚ Κηφισιάς.

(2000) - Εισαγωγική επιμόρφωση στις «Μαθησιακές Δυσκολίες» σε πρωτοδιόριστους καθηγητές δευτεροβάθμιας ΠΕ2, ΠΕ 16, ΠΕ3, ΠΕ 11, στο ΠΕΚ Πειραιά (10 ώρες).

6. ΣΧΟΛΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ - ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

(2005-2004) - Διδασκαλία στο Μάθημα Σωφρονιστικής στους σπουδαστές Δ'έτος στην επιστήμη της Σωφρονιστικής. Θεματικές ενότητες:- Σκοποί και λειτουργία της ποινής, Η εξατομίκευση των ποινικών κυρώσεων, Στάδια εξέλιξης των ποινικών κυρώσεων, Ειδικότεροι προσδιοριστικοί παράγοντες των ποινικών μέσων και μεθόδων, Ποινές και μέτρα ασφαλείας στον Ελληνικό Ποινικό Κώδικα, Μέτρα για ανήλικους εγκληματίες (παραβάτες).

(2005) - Επόπτρια τριμελούς επιτροπής μελέτης, αξιολόγησης και βαθμολόγησης Ατομικών Πτυχιικών Εργασιών των Δοκίμων Υπαστυνόμων του 4ου Εκπαιδευτικού Τμήματος Δοκίμων Υπαστυνόμων με θέματα: α)24η. Παράνομη Διακίνηση και Εμπορία Παιδιών και Γυναικών και β)25η. Στρες και μετατραυματική εμπειρία του στρες (PTSD)ως αποτέλεσμα των εργασιακών σχέσεων του αστυνομικού.

(2004-2003) -Διδασκαλία στο Μάθημα Σωφρονιστικής στους σπουδαστές Δ'έτος στην επιστήμη της Σωφρονιστικής. Θεματικές ενότητες:- "Εξωιδρυματικοί", σωφρονιστικοί δεσμοί και ποινικό μητρώο, Η διεθνής κίνηση για τα δικαιώματα του ανθρώπου και του κρατουμένου, Ο Ελληνικός Σωφρονιστικός Κώδικας, Η ειδικότερη οργάνωση των Ελληνικών φυλακών, Η μεταχείριση των κρατουμένων, Τάσεις και προοπτικές της ποινικής καταστολής, Η τάση για ορθολογική αντιμετώπιση του εγκληματία, Νέες μορφές μεταχείρισης του εγκληματία (προσφορά εργασίας σε αγροτικές φυλακές, εκμάθηση τέχνης από ανήλικους), Συγκριτικές παρατηρήσεις για αλλοδαπά σωφρονιστικά συστήματα, Το σουηδικό πρότυπο. Η γένεση της φυλακής κατά τον 16ο αιώνα, Ο εκφυλισμός του θεσμού των σωφρονιστηρίων κατά τον 17-18 αιώνα, Οι επιδράσεις του Διαφωτισμού στην ποινική καταστολή, Τα Σωφρονιστικά συστήματα, Το προοδευτικό σύστημα, Η πρώτη νεοελληνική ποινική κωδικοποίηση

7. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Διδασκαλία σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ), ειδικά δημοτικά σχολεία και ειδικές τάξεις, σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Σχολικά έτη (5), πέντε: 1994-1993, 1993-1992, 1992-1991, 1991-1990, 1990-1989

Διδασκαλία στις Ειδικές τάξεις (Ε.Τ.) με αντικείμενο τις μαθησιακές δυσκολίες στο 57ο και στο 61ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών, 1ο γραφείο Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, στο Λόφο του Κολωνού (Ίδρυση και λειτουργία).

Σχολικό έτος 1988-1989

Διδασκαλία στην Ειδική τάξη (Ε.Τ.) με αντικείμενο τις μαθησιακές δυσκολίες στο 56ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών, αρμοδιότητας 1ου γραφείου Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, στην Ακαδημία Πλάτωνος (Ίδρυση και λειτουργία).

Σχολικό έτος 1988-1987

Διδασκαλία στην Ειδική τάξη (Ε.Τ.) με αντικείμενο τις μαθησιακές δυσκολίες στο 14ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών, αρμοδιότητας 3ου γραφείου Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, στον Λυκαβηττό (Ίδρυση και λειτουργία).

Σχολικά έτη (3) τρία: 1983-1984, 1984-1985, 1985-1986

Διδασκαλία στο Ειδικό δημοτικό σχολείο πλήρους φοίτησης για Εκπαιδεύσιμα Νοητικά Καθυστερημένα παιδιά στο Αιγάλεω, με χρέη διευθύντριας (Ίδρυση και λειτουργία).

Σχολικό έτος 1982-1983

Διδασκαλία στο Ειδικό δημοτικό σχολείο, ειδικό νηπιαγωγείο πλήρους φοίτησης για κωφά και βαρήκοα παιδιά στην Εκάλη με χρέη διευθύντριας και ευθύνη την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας σχολικής μονάδας ειδικής αγωγής μετά από την δημοσιοποίηση - του " Ίδρύματος Σταρόγιαννη".

Σχολικό έτος 1981-1982

Διδασκαλία στα Δημοτικά Σχολεία: α) Λιβαδειά Βοιωτίας (διορισμός με την επετηρίδα της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης), β) Δροσιά Ανατολικής Αττικής.

Ε Π Α Γ Γ Ε Λ Μ Α Τ Ι Κ Η Σ Τ Α Δ Ι Ο Δ Ρ Ο Μ Ι Α Σ Τ Ο Π Α Ι Δ Α Γ Ω Γ Ι Κ Ο Ι Ν Σ Τ Ι Τ Ο Υ Τ Ο

(2010 - 2011) - Μόνιμη Πάρεδρος στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) με αντικείμενο τα θέματα παραβατικής συμπεριφοράς.

(2009-2011) - Μέλος των Τμημάτων Ειδικής Αγωγής, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Ερευνών, Τεκμηρίωσης και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και εισηγήτρια επί συναφών εκπαιδευτικών θεμάτων αρμοδιότητας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.).

(2009-2011) - Μέλος του Τομέα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ), αρμόδια για θέματα ειδικής αγωγής στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) και εκπρόσωπος στο Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ).

(2009-2011) - Μέλος στο "Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Βίας στο Σχολείο", ως εκπρόσωπος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στην Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου (ΕΨΥΠΕ).

(2007-2010) - Πάρεδρος με πενταετή θητεία στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) με αντικείμενο Ειδική Αγωγή- Μαθησιακές Δυσκολίες.

(2000) - Πάρεδρος με πενταετή θητεία στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) με αντικείμενο την Ειδική Αγωγή (Υπ. Απ. 364/4-2-2000, ΦΕΚ 28, τ. Γ'/15-2-2000).

Δ Ι Ο Ι Κ Η Τ Ι Κ Ο Ε Ρ Γ Ο

(2012-2014) - Διδακτική συντονίστρια στο Διακρατικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΙ.Π.Μ.Σ.)

«Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση για την διαχείριση προβλημάτων σε μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και στις οικογένειές τους» της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

(2011) - Μέλος της επιτροπής αποτίμησης συγγραφικού και ερευνητικού έργου των υποψηφίων Σχολικών Συμβούλων, με Υπουργική Απόφαση αρ.πρωτ.Φ.351.1/38/70396/Δ1, 22-06-2011, (Νόμος, 3848/2010, αρθρ.13, πργ. ια'), www.minedu.gov.gr.

(2009) - Μέλος της επιτροπής με αντικείμενο εργασίας την μελέτη αιτημάτων πτυχιούχων ΑΕΙ-ΤΕΙ για ένταξη ως εκπαιδευτικών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. (Πράξη 18/08-072009 του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ι.).

(2008) - Μέλος της Ομάδας σύνταξης του προγράμματος σπουδών και δημιουργός του επιμορφωτικού υλικού για τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μαθητών με Αυτισμό- Βαριά Νοητική υστέρηση- Ελαφρά νοητική υστέρηση για την επιμόρφωση των Συμβούλων και Εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής με τις υπ. αριθμ. Πράξεις του Συντονιστικού Συμβουλίου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου 31/2008, 40/2008 και υπ. αριθμ. Υπουργική Απόφαση 7390/31-10-2008, στο πλαίσιο του προγράμματος με τίτλο «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για τη βέλτιστη αξιοποίηση των ειδικών και προσβάσιμων λογισμικών», το οποίο υλοποίησε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για τη Πράξη "Δράσεις Υποστήριξης μαθητών ΑμεΑ" του Ε.Π. «Κοινωνία Πληροφορίας».

(2005), (2003), (2001) -Βαθμολογήτρια στο Βαθμολογικό κέντρο Αθηνών του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.)των γραπτών του Κλάδου ΠΕ60 Νηπιαγωγών α)στη πρώτη θεματική ενότητα - Γνωστικό αντικείμενο και β)στη δεύτερη θεματική ενότητα - του διαγωνισμού εκπαιδευτικών .

(2005) - Μέλος της Ομάδας Εργασίας για την μελέτη του θέματος "Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και του Ωρολογίου προγράμματος των ΤΕΛ και των Γενικών Λυκείων, Απόφαση Συντονιστικού Συμβουλίου" με αρ. Πρωτ. 3893/27-5-05.

(2003) - Υπεύθυνη από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο - κριτής στο βιβλίο με τίτλο "Στοιχεία Ειδικής Αγωγής και Φροντίδας" στην Ειδικότητα Κοινωνικών Φροντιστών, κύκλος 2ος του Τομέα Υγείας και Πρόνοιας της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΤΕΕ: πράξη 8/2205-2003).

(2002-2004) - Συντονίστρια στην ομάδα σύνταξης οδηγού για τα Τ.Ε.Ε. Α' και Β' βαθμίδας ειδικής αγωγής στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου έργου από την Ευρωπαϊκή Ένωση: "Χαρτογράφηση - Αναλυτικά Προγράμματα Ειδικής αγωγής". 2002-2004.

(2001) - Απόσπαση και ανάθεση καθηκόντων Προϊστάμενης της Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής στην Κεντρική Υπηρεσία ΥΠΕΠΘ, με ευθύνη την υλοποίηση του νόμου 2817/2000, σχετικά με την «εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», από 22-1-2001 (Υ.Α. Φ.908/Η/490/22-1-2001 μέχρι 12-11-2001 (Υ.Α. 1464/15-2-2005, ΦΕΚ 39 τ. Γ'/25-2- 2005).

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΟ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ.

Ακαδημαϊκά έτη: 2001-2002, 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005, 2005-2006, 2007, 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013, 2014.

Ατομικές συνεδρίες με φοιτητές και εξατομικευμένη εκπαιδευτική συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών με αναπηρίες, ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μαθησιακές δυσκολίες και ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, δυσλεξία, δυσαναγνωσία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, σύνθετες γνωστικές συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, και αυτισμό (Ασπεργκερ).

Εισηγήτρια σε μικροομαδικά, βιωματικά και διαδραστικά εργαστήρια εκπαιδευτικής συμβουλευτικής σε θέματα μνημονικών τεχνικών με συχνότητα ένα εργαστήριο το μήνα.

1. Μνημονικές λειτουργίες και αυτόματες σκέψεις. Το πρόγραμμα μαθημάτων εξαμήνου.
2. Μνημονικές τεχνικές μελέτης και συναισθήματα.
3. Μνημονικές λειτουργίες και εντοπισμός των γνωσιακών και διεργασιακών λαθών.
4. Μνημονικές τεχνικές και η διαδρομή της σκέψης στο "ψάξιμο" των δεδομένων.
5. Μνημονικές τεχνικές μελέτης και πεποιθήσεις μελέτης "η λογική του παρά πέντε".
6. Μνημονικές λειτουργίες και "πράγματα που θέλουμε πολύ να κάνουμε".
7. Μνημονικές τεχνικές, αμφισβήτηση του γνωστικού περιεχομένου και "αρκτικόλεξα".
8. Μνημονικές λειτουργίες και συγκέντρωση προσοχής "λίγο πριν" τις εξετάσεις.
9. Μνημονικές τεχνικές και ενοχλητικές συνήθειες μελέτης.
10. Μνημονικές τεχνικές - ασκήσεις για επιτυχή επεξεργασία και χρήση των πληροφοριών.

www.career.aua.gr.

Ακαδημαϊκά έτη: 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012.

Σεμινάρια Γενικής Συμβουλευτικής στα ακόλουθα θέματα:

Από το Λύκειο στο Πανεπιστήμιο. Τί αλλάζει? Η μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Γνωριμία με τη νέα πραγματικότητα. www.career.aua.gr.

Η Φοιτητική ζωή δεν είναι μόνο εξετάσεις! .Η «έξυπνη» παρουσίαση των προσωπικών αναγκών και η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.

Η ανάπτυξη δεξιοτήτων, η διαμόρφωση στάσεων, αξιών και η σύνταξη βιογραφικού σημειώματος. Πόσο σημαντική είναι η επίγνωση των ικανοτήτων και των επιθυμιών του ατόμου κατά την αναζήτηση εργασίας.

Πτυχίο γεωπόνου και τώρα τι; Η λήψη αποφάσεων στην επαγγελματική σταδιοδρομία. Οι προβληματισμοί για το μέλλον, το σχέδιο για την υλοποίηση των φιλοδοξιών και την πραγματοποίηση των ονείρων.

Η Αυτοαξιολόγηση των επαγγελματικών προτιμήσεων. Οι εργαζόμενοι συχνά απαιτείται να είναι ευέλικτοι, να προσαρμόζονται στις συνεχείς μεταβολές που συμβαίνουν στους σύγχρονους εργασιακούς χώρους

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ - ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

2009-2010, 2010-2011

Συμμετοχή στην ερευνητική ομάδα στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο ως εκπαιδευτικός με αντικείμενο τις διδακτικές εργασίες που αναφέρονται στον προσδιορισμό και στην ανάλυση απαιτήσεων για τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό παιχνιδιών διαμάχης, για μαθητές Γυμνασίου - (WP2:User and Technology requirements/game scenario design and users, Task 2.1 Development of a set of user requirements for teachers and users). Τα σενάρια διαμαχών βασίζονται στα βιώματα των μαθητών στο σχολείο και τη καθημερινότητα. Αυτά εντάσσονται στο πλαίσιο του έργου "SIREN: Social games for conflict REsolution based on natural Interaction" στο οποίο συμμετέχουν η Μεγάλη Βρετανία, η Πορτογαλία, η Δανία, οι ΗΠΑ και η Ελλάδα.

2009-2010

Μέλος της ερευνητικής ομάδας για την διεξαγωγή έρευνας με την υπ. αριθμ.12/27-05-2009 πράξη Συντονιστικού συμβουλίου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου με αντικείμενο εργασίας: "Κατ' οίκον εργασίες των μαθητών της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης".

2009-2010

Μέλος της διατμηματικής επιτροπής του Π.Ι. την υπ. αριθμ.12/27-05-2009 πράξη Συντονιστικού συμβουλίου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου με αντικείμενο εργασίας: με αριθ. Πρωτ. 1672/6-5-09) με θέμα: "Αξιολόγηση μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα Γενικά Λύκεια (ΓΕΛ),

Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ), Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑΣ) στα μαθήματα Σχεδίων και Τεχνολογίας". (τα πορίσματα έχουν κατατεθεί στο Συντονιστικό Συμβούλιο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου).

2006- 2009

1. Επιστημονική υπεύθυνη της έρευνας με θέμα την «Ειδική αγωγή και εκπαίδευση (ΕΑΕ) ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ) και σε Τμήματα Ένταξης (ΤΕ) στην δευτεροβάθμια».

2. Επιστημονική υπεύθυνη της έρευνας με θέμα την «Ειδική αγωγή και εκπαίδευση (ΕΑΕ) Με απόφαση των τμημάτων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου: α) Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και β) Ερευνών Τεκμηρίωσης και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας στα πλαίσια των εργασιών των τμημάτων (Πράξεις 6/7-05-2009 και 4/14-5-2009) και με έγκριση του ΥΠΕΠΘ.

2006-2005

Μέλος υποομάδας σε υποέργο του προγράμματος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Τμήματος Ειδικής Αγωγής "Αναλυτικά Προγράμματα Μαθησιακών Δυσκολιών- ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση".

2004-2003, 2003-2002, 2002-2001, 2001-2000

Επιστημονική υπεύθυνη της έρευνας στην Ειδική αγωγή ως μέλος των Τμημάτων α)Ειδικής Αγωγής β)Πρωτοβάθμιας, γ)Δευτεροβάθμιας δ)Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, ε)Έρευνας και Τεκμηρίωσης στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

2007- 2008, 2003-2002, 2002-2001, 2001-2000

Επιστημονική και Παιδαγωγική εποπτεία των εκδόσεων και επανεκδόσεων των βιβλίων ειδικής αγωγής "Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας" σύμφωνα με το Πλαίσιο του Αναλυτικού Προγράμματος της Ειδικής Αγωγής (Π.ΑΠ.Ε.Α.), από τον Ο.Ε.Δ.Β.

2002- 2001, 2001-2000

Μέλος Επιτροπής με έργο της τη κατάθεση εισήγησης για το πρόβλημα της "Δυσλεξίας", υπ. Αριθμ. 11/02, συνεδρίαση (Πράξη 11/24-4-2002).Κατάθεση του Πειραματικού Αναλυτικού προγράμματος για τις ειδικές μαθησιακές δυσκολίες. (Δυσλεξία). Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα (βλ. Βιβλίο Κ. Χρηστάκη. (2000). *Ιδιαίτερες δυσκολίες και ανάγκες στο δημοτικό σχολείο. Θεωρητική και πρακτική προσέγγιση*, σς 321-350, Αθήνα:Εκδ. Ατραπός).

2000

Καταγραφή υλικού με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή σε δομημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, για το φάκελο του α)δασκάλου β)μαθητή, γ)βιντεοσκόπηση και παραγωγή slides των διδακτικών εφαρμογών στις ενότητες: 1)Σωματογνωσία - Ψυχοκινητικότητα- Αυτοεξυπηρέτηση 2)Καθαριότητα, 3)Υγιεινή διατροφή, 4)Προφύλαξη από ατυχήματα, 5) Πρώτες βοήθειες- Ενσωμάτωση στο Πρόγραμμα "Αγωγή υγείας σε παιδιά με νοητική στέρηση" στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου έργου από την Ευρωπαϊκή Ένωση: ΣΕΠΠΕ.

1996

Μέλος της συγγραφικής ομάδας για τα Πρακτικά του Ευρωπαϊκού συνεδρίου HELIOS στη θεματική ομάδα

1, με αντικείμενο εργασίας «Αλλαγές και Τάσεις στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση», με αναφορές α)η νομοθεσία του Λουξεμβούργου, J. Pull, και β)η εμπειρία του Βελγίου στη Φλαμανδική κοινότητα, Aug. Dens. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Τμήμα Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, τομέας Ειδικής Αγωγής ΥΠΕΠΘ. Αθήνα.

1995

Επισημάνσεις της προέρευνας για την Ειδική αγωγή στη χώρα μας με αναφορά την ενσωμάτωση και τις ειδικές τάξεις. ΟΕΔΒ.

. ΣΥΜΕΤΟΧΕΣ & ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

2013

Δροσινού, Μ., Δίπλα, Α., & Μωραΐτη, Ν. (2013). Η " Παράλληλη" Διδακτική Υποστήριξη στο γυμνάσιο και η υπόθεση των Ενταξιακών Πρακτικών Παρέμβασης. Καταγραφή αντιλήψεων γονιών και εκπαιδευτικών. Στο 3 ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Εκπαίδευσης με Διεθνή Συμμετοχή, με τίτλο: "Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση" που διοργάνωσε το Ε.Κ.Π.Α., Φ.Π.Ψ., Τομέας Ψυχολογίας, με την Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, Πανεπιστημιόπολη, Ιλίσια, (Απρίλιος), <http://www.eepe.gr/>

Δροσινού, Μ., & Βαγγελάτου, Φ. (2013). Στοιχεία παραβατικής συμπεριφοράς και μαθησιακές δυσκολίες: Μια μελέτη με έμφαση τα συναισθηματικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα. Στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Εκπαίδευσης με Διεθνή Συμμετοχή, με τίτλο: "Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση" που διοργάνωσε το Ε.Κ.Π.Α., Φ.Π.Ψ., Τομέας Ψυχολογίας, με την Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, Πανεπιστημιόπολη, Ιλίσια, (Απρίλιος), [://www.eepe.gr/](http://www.eepe.gr/)

Δροσινού, Μ. (2013). Αναγνωστικές δεξιότητες και μνημονικές τεχνικές. Στοιχεία από τις παρεμβάσεις στα σχέδια μελέτης φοιτητών με Ειδικές Μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία). Στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Εκπαίδευσης με Διεθνή Συμμετοχή, με τίτλο: "Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση" που διοργάνωσε το Ε.Κ.Π.Α., Φ.Π.Ψ., Τομέας Ψυχολογίας, με την Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, Πανεπιστημιόπολη, Ιλίσια(Απρίλιος), <http://www.eepe.gr/>,

Δροσινού, Μ. & Μπαρμπαγιάννη, Μ. (2013). Ενταξιακά παιχνίδια με στοχευμένες Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας (ΔΜΕ) και η πρακτική της " Παράλληλης" υποστήριξης. Εμπειρίες για τη Πρώιμη Παρέμβαση (ΠΠ) στο νηπιαγωγείο. Στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Εκπαίδευσης με Διεθνή Συμμετοχή, με τίτλο: "Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση" που διοργάνωσε το Ε.Κ.Π.Α., Φ.Π.Ψ., Τομέας Ψυχολογίας, με την Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, Πανεπιστημιόπολη, Ιλίσια, (Απρίλιος), <http://www.eepe.gr/>,

Δροσινού, Μ., Σαμαρτζή, Κ. & Παπαχριστόπουλος, Ν. (2013). Ειδικός Παιδαγωγός και Ψυχολόγος: διεπιστημονική σύμπραξη στο πλαίσιο του ειδικού δημοτικού σχολείου. Στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Εκπαίδευσης με Διεθνή Συμμετοχή, με τίτλο: "Διλήμματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση" που διοργάνωσε το Ε.Κ.Π.Α., Φ.Π.Ψ., Τομέας Ψυχολογίας, με την Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, Πανεπιστημιόπολη, Ιλίσια(Απρίλιος), <http://www.eepe.gr/>,

Δροσινού, Μ. (2013). Ανάγνωση πράξεων παραβατικής συμπεριφοράς και οικογενειακή παιδαγωγική. Η περίπτωση Asperger από το Κονέκτικατ των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. 15ο Διεθνές Συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης Κατάρτισης και Έρευνας στην Οικογενειακή Εκπαίδευση και του Πανεπιστημίου Πατρών. Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών, (Μάιος), Ιστοσελίδα συνεδρίου: <http://www.aifref2013.upatras.gr/el/index.php>

Δροσινού - Κορέα, Μ. (2013). Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία): Τι συμβαίνει με την παιδαγωγική αξιολόγηση όταν "κάτι δεν πάει καλά με την ένταξη στο σχολείο"; 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο ειδικής Αγωγής, με θέμα «Η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμΑ) και των Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΑμΕΕΑ) στην Ελλάδα του 21ου Αιώνα», ΤΕΙ, Αιγάλεω, (Δεκέμβριος), Ιστοσελίδα συνεδρίου: http://www.pesea.gr/Synedria_Hmerides.htm

Δροσινού - Κορέα, Μ., Κατσουράκη, Ευαγ. & Δημητρίου, Ελ.-Ευαγ. (2013). Αριθμητική ετοιμότητα και δυσκολίες στην εκτέλεση πράξεων. Διερεύνηση παραγόντων δυσαριθμησίας. 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο ειδικής Αγωγής, με θέμα «Η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμΑ) και των Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΑμΕΕΑ) στην Ελλάδα του 21ου Αιώνα», ΤΕΙ, Αιγάλεω, (Δεκέμβριος), Ιστοσελίδα συνεδρίου: http://www.pesea.gr/Synedria_Hmerides.htm

Δροσινού - Κορέα, Μ. & Μπαρμπαγιάννη, Μ. (2013). Η ενταξιακή πρακτική της "παράλληλης" υποστήριξης στο νηπιαγωγείο και υπόθεση της πρώιμης παρέμβασης. 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο ειδικής Αγωγής, με θέμα «Η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμΑ) και των Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΑμΕΕΑ) στην Ελλάδα του 21ου Αιώνα», ΤΕΙ, Αιγάλεω, (Δεκέμβριος), Ιστοσελίδα συνεδρίου: http://www.pesea.gr/Synedria_Hmerides.htm

Δροσινού, Μ. (2013). «Φρανσουά Τρυφώ, Τα 400 χτυπήματα: μαθησιακές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά και εκπαιδευτικές παρεμβάσεις» Συμβουλευτικός Σταθμός Νέων, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευση Νομού Αχαΐας. Σειρά Ανοικτών Διαλέξεων με θέμα Έφηβος, Οικογένεια, Σχολείο. Πάτρα. (Μάρτιος)

Δροσινού, Μ. (2013). Το γνωστικό αντικείμενο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και η προαγωγή του από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Διάλεξη στην ημερίδα Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Μεσσηνίας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών, Τμήμα Φιλολογίας (Καλαμάτα). Θέμα: Η ειδική αγωγή και η εκπαίδευση των παιδιών με σύνθετες δυσκολίες. Προτάσεις για την υποστήριξη της ένταξης στην σχολική κοινότητα, Καλαμάτα, (Μάρτιος)

Δροσινού, Μ. (2013). Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας (ΔΜΕ) και Μαθησιακές δυσκολίες. Η περίπτωση διδακτικής και παιδαγωγικής υποστήριξης του προφορικού λόγου. Διάλεξη στην ημερίδα-κοπή πίτας της Π.Α.Λ.Ο.: Πανελλήνια Αντικωφωτική και Λογοθεραπευτική Οργάνωση, Ινστιτούτο λογοθεραπευτικής στήριξης, Καλαμάτα, (Φεβρουάριος)

Δροσινού, Μ., Πανόπουλος, Ν., Σκρεπετού, Γ., Γρηγοροπούλου, Σ., Παρασκευοπούλου, κ., & Κονιδιτσιώτη, Ν. (2013). Η συμμετοχή σε μικροομαδικές παραβατικές δραστηριότητες και η παρουσία των σύνθετων γνωστικών συναισθηματικών και κοινωνικών δυσκολιών. e- Poster με αριθμό ΡΟ.08. 1^ο Πολυθεματικό Συνέδριο Ψυχιατρικής & 2η Διεπιστημονική Συνάντηση Σχέσεων Ψυχιατρικής & Δικαίου με Διεθνή Συμμετοχή, Κοζάνη στο Αμφιθέατρο Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας Κοζάνη, (Απρίλιος).

Δροσινού- Κορέα, Μ., Βαγγελάτου, Φ., & Γκολφάκη, Α. (2013). Διαταραχές διαγωγής, παραβατικότητα και ειδικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις. Νο: ΡΟ.79. 8ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο "Ψυχική οδύνη και ανθεκτικότητα σε συνθήκες κρίσης", που διοργανώνεται από την Παιδοψυχιατρική Εταιρεία Ελλάδος - Ένωση Ψυχιάτρων Παιδιών και Εφήβων συνεδριακό κέντρο του Metropolitan Hotel, Αθήνα. (Μάιος-Ιούνιος),

2012

Drossinou M. and Barmpagianni M. (2012). Parents' perceptions and nursery teachers' experiences of early intervention - inclusive practice - Parallel Support. International Professional Conference Organized by the 20-year old Early Intervention Center of Budapest (October), Web: www.koraifejlesztzo.hu

Δροσινού, Μ. & Μπαρμπαγιάννη, Μ. (2012). Αντιλήψεις γονέων και εμπειρίες νηπιαγωγών για τη πρώιμη παρέμβαση και την ενταξιακή πρακτική της "Παράλληλης" υποστήριξης. 23ο Επιστημονικό Πανελλήνιο Συνέδριο της Π.Α.Λ.Ο. στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, (Καλαμάτα). (Νοέμβριος), www.palo-totalcom.org

Δροσινού, Μ. (2012). Διαδικασίες εκτίμησης και περιεχόμενο αξιολόγησης των σύνθετων γνωστικών συναισθηματικών και κοινωνικών δυσκολιών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η αποτίμηση των κινδύνων στο οικογενειακό περιβάλλον. 23ο Επιστημονικό Πανελλήνιο Συνέδριο της Π.Α.Λ.Ο. στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Καλαμάτα, (Νοέμβριος), www.palo-totalcom.org

2011

Δροσινού, Μ. (2011). The inclusion of students with dyslexia. Proposals for good practices. Στο EAIE - FEDORA Summer University, στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, (Ιούνιος), http://dasta.uoi.gr/fedora/images/stories/abstract_mdrossinou.pdf
http://dasta.uoi.gr/fedora/images/stories/17_06_s6_mdrossinou.pdf

Δροσινού, Μ. (2011). Πρώιμη ανίχνευση συναισθηματικών διαταραχών στα παιδιά. Στο 7ο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο, με θέμα “Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση ανατροφή, κοινωνία” στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών .

Δροσινού, Μ. και Παπαλεωνίδα, Π. (2011). Τα ειδικά σχολεία: ο άγνωστος κόσμος της ειδικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων με Διεθνή Συμμετοχή, στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, (Σεπτέμβριος),

Δροσινού, Μ., (2011). Προβλήματα Εθισμού στο Διαδίκτυο και Παραβατική Συμπεριφορά. Μελέτη Δύο Περιπτώσεων Φοιτητών από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στο 7ο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο, με θέμα “Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση ανατροφή, κοινωνία” στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Drossinou- Korea, M. and Skaltsa, I. (2011). Career Services (C.S.) for students and young graduates of the Agricultural University of Athens (A.U.A): Introducing them to the profession of Agronomist. Στο FATE - FEDORA Summer University, IOANNINA (Greece), (June), http://dasta.uoi.gr/fedora/images/stories/abstract_mdrossinou_iskaltsa.pdf

Drossinou-Korea, M., Katsoyraki, L., Mertzani, M., Batsou, A., and Naou, Chr. (2011). Students with specific learning and emotional difficulties: Applications of activities of learning readiness with the collaboration of School community. British Dyslexia Association Conference, (June), <http://www.bdadyslexia.org.uk>

Drossinou- Korea, M., Katsouraki, L., Mertzani, M., Alexandra, Mpatsou, A., and Naou Chr. (2011). Pratiques pedagogiques d'integration a des eleves avec des besoins educatifs speciaux, avec des activites de promptitude d'apprentissage. Colloque Psychopathologie & Handicap chez L'Enfant et l'adolescent: Questions, Tensions, Enjeux - Lyon. www.psy-colloque-2011.org
<http://www.appea.org/evenement/Psychopathologie-et-handicap>

2010

Δροσινού, Μ. και Χρυσοσπάθη, Π. (2010). Στοχευμένες Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας Σε Παιδιά με Νοητική Στέρηση. Η Αξιοποίηση τους από τη Ψυχολόγο στο Πλαίσιο της Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Ένταξης σε ΣΜΕΑΕ. Στο 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Αγωγής με θέμα “Η Ειδική Αγωγή Αφετηρία Εξελίξεων Στην Επιστήμη Και Στην Πράξη”, που διοργάνωσε το Ε.Κ.Π.Α., Φ.Π.Ψ., Τομέας Παιδαγωγικής με την Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, Πανεπιστημιόπολη, Ιλίσια, (Απρίλιος), <http://www.eepe.gr/>,

Δροσινού, Μ. (2010). Η Ξένη Γλώσσα Και Η Διαχείριση Της Από Φοιτητές Με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Δυσλεξία): Διαχρονική Μελέτη Στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στο 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Αγωγής με θέμα “Η Ειδική Αγωγή Αφετηρία Εξελίξεων Στην Επιστήμη Και Στην Πράξη”, που διοργάνωσε το Ε.Κ.Π.Α., Φ.Π.Ψ., Τομέας Παιδαγωγικής με την Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, Πανεπιστημιόπολη, Ιλίσια, (Απρίλιος), <http://www.eepe.gr/>,

Δροσινού, Μ., Μερτζάνη, Μ., Μπάτσου, Α., Κατσουράκη, Λ. και Νάου, Χρ. (2010). Συνεργασία Γενικής Ειδικής Αγωγής Σε Μαθητές Με Νοητική Υστέρηση Και Συναισθηματικές Δυσκολίες. Εφαρμογές Δραστηριοτήτων. Στο 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Αγωγής με θέμα “Η Ειδική Αγωγή Αφετηρία Εξελίξεων Στην Επιστήμη Και Στην Πράξη”, που διοργάνωσε το Ε.Κ.Π.Α., Φ.Π.Ψ., Τομέας Παιδαγωγικής με την Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, Πανεπιστημιόπολη, Ιλίσια, (Απρίλιος), <http://www.eepe.gr/>,

Δροσινού, Μ., Μερτζάνη, Μ., Μπάτσου, Α., Κατσουράκη, Λ. και Νάου, Χρ. (2010). Στοχευμένες Δραστηριότητες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης σε μαθητές με Νοητική Στέρωση: Εφαρμογές από Εξατομικευμένα Προγράμματα Μαθησιακής Ετοιμότητας σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και σε Τμήματα Ένταξης. Στο Δ' Ελλαδοκυπριακό Συνέδριο, Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Νέας Γενιάς με θέμα: Στο Δρόμο Για Το Σπίτι Μου.”Μον^ Το My Home”, που διοργάνωσαν Κέντρο Κοινωνικής Φροντίδας Εστία, Ειδικό Σωματείο Ερμής, Εργαστήρι Ειδικής Αγωγής Μαργαρίτα, Ίδρυμα Για Το Παιδί Θεοτόκος. ΚΥΠΡΟΣ- Ίδρυμα Χρίστος Στέλιου Ιωάννου, Ίδρυμα Θεοτόκος Λεμεσού, Κέντρο Απασχόλησης Άγιος Λάζαρος Λάρνακα, στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, (Απρίλιος),

Δροσινού, Μ., (2010). Τα «Μπράβο» Και Τα «Άριστα» Στα Τετράδια Ορθογραφίας Μαθητών Με Μαθησιακές Δυσκολίες. Ειδικές Παιδαγωγικές Διευθετήσεις Ή Προβλήματα Διδακτικής Πράξης; Στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα «Μαθαίνω Πως Να Μαθαίνω», που διοργάνωσε το Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής & Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.Ε.Κ.), Αθήνα, (Μάιος),

Δροσινού, Μ. και Πάστρα, Α. (2010). Η Δραματοποίηση του Παραμυθιού του Εγωιστή Γίγαντα, του Oscar Wild, σε Παιδιά με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού. Στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα «Μαθαίνω Πως Να Μαθαίνω», που διοργάνωσε το Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής & Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.Ε.Κ.), Αθήνα, (Μάιος),

Δροσινού, Μ., Σκαλτσά, Ι., και Χάραρη, Β., (2010). Συμβουλευτική στην ειδική αγωγή. η περίπτωση του Γραφείου Διασύνδεσης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, με θέμα: «Συμβουλευτική Ψυχολογία: Εφαρμογές - Προκλήσεις» που διοργάνωσε η Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία (ΕΛΨΕ) - Κλάδος Συμβουλευτικής Ψυχολογίας (ΣυΨ), Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο, (Μάιος),

Δροσινού, Μ., (2010). Τα άτομα με ειδικές ανάγκες, η Συμβουλευτική και η ένταξή τους στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον. Στην επιστημονική διημερίδα του Τομέα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, (Ιούνιος),

2009

Δροσινού, Μ. (2009). Διημερίδα του Δικτύου: «Περιβαντολλοντική Εκπαίδευση και Ειδική Αγωγή» για εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Στερεάς Ελλάδας, που διοργάνωσε το «Δίκτυο Περιβαντολλοντικής Εκπαίδευσης για μαθητές με αναπηρίες- παρέμβαση ζωής». Στυλίδα Φθιώτιδας,

Δροσινού, Μ., (2009). Παιδαγωγικές παρεμβάσεις με δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας σε μαθητές με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής- Υπερκινητικότητα. Στο 1ο Πανελλήνιο συνέδριο Γνωσιακών-Συμπεριφοριστικών προσεγγίσεων σε παιδιά και εφήβους στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, (Απρίλιος),

Δροσινού, Μ. (2009). Reasonable adjustments' to overcome barriers, for 'learners' with Specific Learning Difficulties (SpLDs): A case study of good practice from Agricultural University of Athens. Στο FEDORA Congres: « Life long Guidance, the Key to Life long Learning » στο Πανεπιστήμιο Freie Universitaet του Βερολίνου της Γερμανίας, (October) <http://www.studienberatung.fu-berlin.de/fedora2009/workshops.html>.

Δροσινού, Μ. (2009). Η Μετάβαση των Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΕΕΑ) από τη Δευτεροβάθμια στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Η Περίπτωση του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Συνέδριο με θέμα «Μετάβαση και Συνέχεια Στην Εκπαίδευση: Αναζητώντας το Πλαίσιο για τη Συνεργασία Παιδιών, Νέων, Οικογένειας, Εκπαιδευτικών Ίδρυμάτων και Κοινωνικών Υπηρεσιών», που διοργάνωσε το

Εργαστήριο Παιδαγωγικών Ερευνών και Εφαρμογών του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης και το Διδασκαλείο Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Κρήτης, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο, (Οκτώβριος),

Δροσινού, Μ. (2009). Παιδιά Μικρής Ηλικίας, με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές (ΔΔΑ): Η Μετάβαση από τις Υπηρεσίες Πρώιμης Παρέμβασης στο Νηπιαγωγείο. Συνέδριο με θέμα «Μετάβαση και Συνέχεια στην Εκπαίδευση: Αναζητώντας το Πλαίσιο για τη Συνεργασία Παιδιών, Νέων, Οικογένειας, Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Κοινωνικών Υπηρεσιών», που διοργάνωσε το Εργαστήριο Παιδαγωγικών Ερευνών και Εφαρμογών του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης και το Διδασκαλείο Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Κρήτης, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο, (Οκτώβριος).

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΔΙΚΤΥΑ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

AUTISME FRANCE : www.autisme-france.fr, (Γαλλία)

BASPCAN Member : British Association for the Study and Prevention of Child Abuse and Neglect, www.baspcan.org.uk, (Μεγάλη Βρετανία)

BDA Member: British Dyslexia Association ,

<http://www.bdadvslexia.org.uk/membership/ioin-us/individual.html>, (Μεγάλη Βρετανία)

E.E.Π.Ε. Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος, <http://www.eepe.gr> , (Ελλάδα)

F.E.D.O.R.A: Forum European De L'Orientation Academique - Πανευρωπαϊκό Forum Επαγγελματικής Συμβουλευτικής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (εκπρόσωπος της Ελλάδας στην ομάδα Equal Opportunities), (Γαλλία)

F.F.P.P. Member : Federation Fran9aise des Psychologues et de Psychologie, <http://www.psychologues-psychologie.net>, (Γαλλία)

NASEN Member: The National Association for Special Educational Needs with Membership no. 15255. (Supporting and developing good practice into 21st century), <http://www.nasenlive.org.uk/>(Μεγάλη Βρετανία)

S.E.B.D.A Member.: The Social Emotional and Behavioural Difficulties Association, <http://www.sebda.org/> (Μεγάλη Βρετανία)

E.E.Π.Α.Α., αρωγό μέλος: Ελληνική Εταιρία Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων, <http://www.autismgreece.gr>. (Ελλάδα)

I.A.A. P.: International Association of Applied Psychology. Founded 1920, www.iaapsy.org, (Η.Π.Α)

Π Ε Σ Ε Α: Πανελλήνιος Επιστημονικός Σύλλογος Ειδικής Αγωγής, <http://www.pesea.gr/>, (Ελλάδα)

Π.Α.Λ.Ο. : Πανελλήνια Αντικωφωτική και Λογοθεραπευτική Οργάνωση, www.palo-totalcom.org (Ελλάδα)

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Εκτός από τα Ελληνικά που είναι η μητρική μου γλώσσα, κατανοώ και επικοινωνώ επίσης με Αγγλικά (πολύ καλά), με Γαλλικά (πολύ καλά) και με Ιταλικά (πολύ καλά) .

Ενδιαφέρομαι για τις διεπιστημονικές εξελίξεις στο χώρο της επιστήμης της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και γι αυτό τον λόγο συμμετέχω - όσο αυτό είναι δυνατό - σε συνέδρια και επιστημονικές οργανώσεις .

Τα ερευνητικά και επιστημονικά ενδιαφέροντα έχουν ανθρωποκεντρικό προσανατολισμό σύμφωνα με το κοινωνικό και εκπαιδευτικό μοντέλο της ΕΑΕ, με έμφαση την Στοχευμένη Ατομική Δομημένη Ενταξιακή Παρέμβαση σε άτομα με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Ειδικότερα επικεντρώνεται στις στρατηγικές διδασκαλίας σε μαθητές με : Νοητικές Αναπηρίες (νοητική καθυστέρηση), Παραβατική συμπεριφορά,

Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (Δυσλεξία), Διάχυτες Αναπτυξιακές διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού.

Ακόμη, τα τελευταία χρόνια υποστηρίζω προγράμματα ατομικής και μικροομαδικής συμβουλευτικής Φοιτητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

Δρ Μαρία Χ. Δροσινού - Κορέα,

Επίκουρη καθηγήτρια στο γνωστικό αντικείμενο ειδική αγωγή και εκπαίδευση, επί θητεία, ΦΕΚ διορισμού: 820/30.06.2014, τ. Γ, στο Τμήμα φιλολογίας, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2018

Περίοδος από 1998 έως 30.06-2014

α. Διδακτορική διατριβή με επιβλέπουσα την καθηγήτρια ψυχοπαθολογίας, με έμφαση τις ψυχοθεραπευτικές μεθόδους, Κλαίρη Συνοδινού

(1) Δροσινού, Μ (1998). Οργάνωση και οι μηχανισμοί της παιδικής παραβατικότητας μέσα από κοινωνικές και ψυχολογικές δομές. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, τμήμα ψυχολογίας, [1]

Η διατριβή μελετά τα προβλήματα παραβατικής συμπεριφοράς στα παιδιά μικρής ηλικίας 4,6-10,6 χρόνων και αποδίδονται σε μια σειρά αιτιολογικών παραγόντων, όπως είναι οι σύνθετες γνωστικές συναισθηματικές κοινωνικές δυσκολίες, με υπόβαθρο τις μη εγγενείς μαθησιακές δυσκολίες. Ανάμεσα στους παράγοντες συγκαταλέγονται η κακοποίηση του παιδιού, η γονεϊκή παραμέληση, η εγκατάλειψη και η διαβίωση σε περιβάλλον ενδοοικογενειακής βίας. Στο πλαίσιο της παιδαγωγικής και ψυχοδυναμικής σκέψης, εξετάζεται το πρόβλημα της οργάνωσης και των μηχανισμών της παιδικής παραβατικότητας μέσα από ψυχολογικές διεργασίες και τους κοινωνικούς θεσμούς. Στη συζήτηση, υπογραμμίζεται η διαχρονικότητα του προβλήματος της παιδικής παραβατικότητας. Σε αυτήν περιλαμβάνονται τα ευρήματα πενταετούς ερευνητικής προσπάθειας κατανόησης του προβλήματος παιδικής παραβατικότητας στο πεδίο της κλινικής και κοινωνικής ψυχολογίας. Μελετήθηκαν οι μηχανισμοί και η οργάνωση της παιδικής παραβατικότητας σύμφωνα με το αξιακό δομικό σύστημα της οικογένειας, την ενδοοικογενειακή βία, την γονεϊκή παραμέληση και την κακοποίηση. Επιπλέον, περιέχονται ερευνητικά δεδομένα για την αποτελεσματική διδακτική υποστήριξη των μαθητών με στοιχεία παραβατικής συμπεριφοράς στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, με έμφαση τα ειδικά σχολεία και τις ειδικές τάξεις στο ιστορικό και υποβαθμισμένο κέντρο της Αθήνας

β. Βιβλία ειδικής αγωγής στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, (με κριτές τα μέλη του τμήματος Ειδικής Αγωγής και του τμήματος Ερευνών, Τεκμηρίωσης και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας)

(2) Δροσινού, Μ. (2009). Βιβλίο για τον εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής με τίτλο “Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας”: -Προφορικός λόγος, -Ψυχοκινητικότητα, -Νοητικές ικανότητες, -Συναισθηματική Οργάνωση. Εκδ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, - ΟΕΔΒ, Αθήνα σε έντυπη μορφή και σε και ηλεκτρονική ανάρτηση α) στο http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=200&ep/Τμήμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης/ (Ημερ. Ανάκτησης 25 Φεβρ 2018) και β) στη Δικτυακή ηλεκτρονική Πύλη του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων στο http://www.e-yliko.gr/amea/Vivlio_PI/downloads/Vivlio_Ekp/kefalaia/VivlioEkp_EAE.pdf Εκπαιδευτικό Υλικό για μαθητές

με αναπηρίες ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες/ Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας(Ημερ. Ανάκτησης 25 Φεβρ 2018) [[2]

Στο βιβλίο αυτό παρουσιάζονται επικαιροποιημένες διδακτικές παρεμβάσεις με ενδεικτικές στοχευμένες δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας. Με τη γνώση τόσο των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι μαθητές μας, όσο και των δυσκολιών που συναντούμε αρκετές φορές στην διαχείριση ζητημάτων διδακτικής μεθοδολογίας και ειδικής παιδαγωγικής, προτείνουμε οπτικοποιημένες στοχευμένες δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας από την καθημερινότητα των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια βαθμίδα. Αυτές βασίζονται στην καθημερινότητα και τα βιώματα των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες. Το εκπαιδευτικό υλικό που εκτίθεται απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς γενικής και ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, που υποστηρίζουν την ενταξιακή μαθησιακή διαδικασία στο σχολείο. Επιπλέον, καθοδηγούν τον εκπαιδευτικό με μεθοδολογικές οδηγίες για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων μαθησιακής ετοιμότητας που εκτίθενται στα τέσσερα βιβλιοτετράδια του μαθητή με βιωματικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν τις νευροαναπτυξιακές περιοχές: - Προφορικός λόγος, - Ψυχοκινητικότητα, -Νοητικές Ικανότητες, και -Συναισθηματική οργάνωση, σύμφωνα με τις αρχές και τη φιλοσοφία του Πλαισίου του Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ).

[3] [4] [5] [6] Δροσινού, Μ. (2009). Τέσσερα βιβλιοτετράδια για το μαθητή με θεματολογική περιγραφή βιωματικών δραστηριοτήτων Μαθησιακής Ετοιμότητας στις νευροαναπτυξιακές περιοχές -Προφορικός λόγος,(1) -Ψυχοκινητικότητα(2), -Νοητικές ικανότητες(3), -Συναισθηματική Οργάνωση(4) με φωτογραφίες (σλάιτς) συνοδευόμενο από διδακτικό υλικό κάρτες ταυτοποίησης και κάρτες μνήμης και ηχητικό εκπαιδευτικό υλικό (τρία cds). Εκδ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο,- ΟΕΔΒ, Αθήνα σε έντυπη μορφή και σε και ηλεκτρονική ανάρτηση α) στο [http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=200&ep=15, 16, 17, 18 /](http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=200&ep=15,16,17,18) Τμήμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης/ (Ημερ. Ανάκτησης 25 Φεβρ 2018) και β) στη Δικτυακή ηλεκτρονική Πύλη του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων στο http://www.e-yliko.gr/amea/Vivlio_PI/downloads/Vivlio_Ekp/kefalaia/VivlioEkp_EAE.pdf Εκπαιδευτικό Υλικό για μαθητές με αναπηρίες ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες/ Δραστηριότητες Μαθησιακής Ετοιμότητας(Ημερ. Ανάκτησης 25 Φεβρ 2018). [3] [4] [5] [6]

Στο βιβλιοτετράδιο για το μαθητή με δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας στον προφορικό λόγο παρουσιάζονται επικαιροποιημένες διδακτικές παρεμβάσεις με ενδεικτικές στοχευμένες δραστηριότητες στην ακρόαση, στην συμμετοχή στον διάλογο περιμένοντας τη σειρά, και με παιδαγωγικές ασκήσεις στην προφορική έκφραση με σαφήνεια και ακρίβεια. Στο βιβλιοτετράδιο για το μαθητή με δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας στην ψυχοκινητικότητα παρουσιάζονται επικαιροποιημένες διδακτικές παρεμβάσεις με ενδεικτικές στοχευμένες δραστηριότητες στην αδρή και λεπτή κινητικότητα, στον προσανατολισμό στο χώρο, στον ρυθμό και στο χρόνο και στην πλευρίωση. μαθησιακής ετοιμότητας. Στο βιβλιοτετράδιο για το μαθητή με δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας στις νοητικές ικανότητες παρουσιάζονται επικαιροποιημένες διδακτικές παρεμβάσεις με ενδεικτικές στοχευμένες δραστηριότητες στην οπτική μνήμη, στην ακουστική μνήμη, στην λειτουργική μνήμη, στην συγκέντρωση προσοχής, στις λογισμαθηματικές σχέσεις, στις λογικές σειρές και στους συλλογισμούς. Στο βιβλιοτετράδιο για το μαθητή με δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας στην συναισθηματική οργάνωση παρουσιάζονται επικαιροποιημένες διδακτικές παρεμβάσεις με ενδεικτικές στοχευμένες δραστηριότητες στο αυτοσυναίσθημα, στο ενδιαφέρον για την μάθηση και στην συνεργασία με τους άλλους. Αυτές βασίζονται στις γενικές και ειδικές παιδαγωγικές αρχές και τη φιλοσοφία του Πλαισίου του Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ) και αξιοποιούν την καθημερινότητα και τα βιώματα των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες, στις νευροαναπτυξιακές περιοχές του προφορικού λόγου, - Ψυχοκινητικότητα, -Νοητικών Ικανοτήτων και -Συναισθηματικής οργάνωσης.

γ. κεφάλαια σε έντυπα βιβλία

(7)Δροσινού. Μ. (2012). Πρόλογος στο βιβλίο, Επμλ Νατάσα Δίπλα Κοινωνικές Ιστορίες. Αυθεντικές Ιστορίες Επιμέλεια της Carol Gray Εκδ. Γλαύκη, Χανιά. σελ.7,8,9, [7]

Στο πρόλογο αναφέρεται ότι οι ιστορίες που περιέχονται στο βιβλίο είναι αυθεντικές και απευθύνονται σε παιδιά και ενήλικες με Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού. Έχουν γραφεί από μαθητές των τάξεων Ψυχολογίας και Κοινωνιολογίας του Λυκείου Jenison (Michigan - Αμερική). Η "Κοινωνική Ιστορία", νοηματοδοτείται ως παιδαγωγική μέθοδος που καταλήγει σε ένα κείμενο με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, το οποίο μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι άνθρωποι με Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού. Μια "Κοινωνική Ιστορία" ως μέθοδος απαιτεί μελέτη και σεβασμό της οπτικής γωνίας και του τρόπου αντίληψης του ατόμου με αυτισμό. Μια "Κοινωνική Ιστορία" ως κείμενο, είναι μια μικρή ιστορία με ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που περιγράφει καταστάσεις ή

γεγονότα, γενικές ιδέες, πολιτισμικές αντιλήψεις ή κοινωνικές δεξιότητες, με τέτοιο τρόπο, ώστε να έχει νόημα για ανθρώπους με αυτισμό. Με τη λογική αυτή, κάθε "Κοινωνική Ιστορία" απευθύνεται στις ανάγκες και προάγει την κοινωνική κατανόηση κι από τις δυο πλευρές, τόσο των ατόμων με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού όσο και εκείνων με τυπική ανάπτυξη, σε μια ισότιμη βάση. Συχνά, το αποτέλεσμα μιας "Κοινωνικής Ιστορίας" είναι η ανανέωση της ευαισθησίας που δείχνει ο κόσμος για τα άτομα με αυτισμό και συγχρόνως η πρόοδος σε ότι αφορά τη συμπεριφορά των ίδιων των ατόμων με αυτισμό.

(8) Δροσινού, Μ. (2010). Μητέρες και παιδιά με προβλήματα παραβατικής συμπεριφοράς. Η άλλη νοηματοδότηση της κοινωνίας σε κρίση. Βιβλίο, Επιμλ Παπαχριστόπουλος Ν, και Σαμαρτζή, Κ Οικογένεια και νέες μορφές γονεϊκότητας. Εκδ. Opportuna: Πάτρα, σελ. 909-920, [8]

Η μελέτη αυτή εξετάζει την παραβατική συμπεριφορά, στη βάση της σχέσης του παιδιού με τη μητέρα. Το δείγμα αναφέρεται σε 60 παιδιά και 60 μητέρες. Στη μέθοδο χρησιμοποιήσαμε ημιδομημένα ερωτηματολόγια, ένα για τα παιδιά και ένα για τις μητέρες, στον χώρο του σχολείου και καταγραφές από τα διδακτικά προγράμματα ειδικής αγωγής στο σχολικό πεδίο υποχρεωτικής εκπαίδευσης μέσα από παρεμβάσεις στα ειδικά σχολεία και στις ειδικές τάξεις (τμήματα ένταξης). Η νοηματοδότηση των δυσκολιών στη συμπεριφορά και στη μάθηση των παιδιών από τις μητέρες αναδεικνύει το ζήτημα της κοινωνίας σε κρίση. Η κατανόηση, η αποδοχή ή μη του προβλήματος καθώς και η συμμετοχή στην προτεινόμενη εκπαιδευτική παρέμβαση των μητέρων καταγράφονται στα εξατομικευμένα υποστηρικτικά διδακτικά προγράμματα. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι : α) ίχνη παραβατικής συμπεριφοράς ανιχνεύονται μόλις στην ηλικία των 4,6 χρόνων. β) Το μετατραυματικό άγχος, η κακοποίηση και η διαταραγμένη ψυχική υγεία των μητέρων διαμορφώνει και ενισχύει τις συνθήκες ανάπτυξης παραβατικών στοιχείων στη συμπεριφορά των παιδιών. γ) Η έγκαιρη και κατάλληλη ψυχολογική, κοινωνική και εκπαιδευτική παρέμβαση, τόσο στις μητέρες όσο και στα παιδιά, μειώνει την εξέλιξη των παραβατικών στοιχείων στη συμπεριφορά και προάγει την κοινωνική κατανόηση.

(9) Δροσινού, Μ. και Συνοδινού, Κ. (2010). Παιδική Παραβατικότητα στα νήπια. Αιτιολογικοί παράγοντες. Βιβλίο, Επιμέλεια Παπαχριστόπουλος Ν, και Σαμαρτζή, Κ. Υγεία, ασθένεια και Κοινωνικός Δεσμός. Εκδ. Opportuna: Πάτρα, σελ. 923-940, [9]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα των αιτιολογικών παραγόντων της Παιδικής Παραβατικότητας στα νήπια. Η μεθοδολογία μας αξιοποίησε συναφείς μελέτες στην ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία και στοιχεία από την έρευνα για την διδακτορική μας διατριβή. Σε αυτή μελετήσαμε περιπτώσεις νηπίων σε υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας, (Κολωνός, Ακαδημία Πλάτωνος, Άγιος Πεντελεήμων Αχαρνών, Λιοσίων, Πλατεία Βάθη, Μεταξουργείο). Οι πιθανοί αιτιολογικοί παράγοντες αναγνωρίζονται μέσα στο περιεχόμενο των μηχανισμών μάθησης. Αυτοί ανιχνεύθηκαν "ως ίχνη" στις οργανώσεις παραβατικών συμπεριφορών στα νήπια και κατεγράφησαν σε σχέση με την επιθετικότητα, την κακοποίηση, την παραμέληση, την εγκατάλειψη, το φαινόμενο βίας, τις μαθησιακές δυσκολίες, τα προβλήματα διαταραχής της συμπεριφοράς, τη διαταραχή της ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα.

[10] Δροσινού, Μ. (2009). Μελέτη περίπτωσης μαθητή με προβλήματα βίας και επιθετικής συμπεριφοράς στο δημοτικό σχολείο. Στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης/Τόμος Β΄, σελ. 230-247 και σε ηλεκτρονική ανάρτηση [www.pi-schools.gr/ programs/sxoltaxi/tomos_B.pdf](http://www.pi-schools.gr/programs/sxoltaxi/tomos_B.pdf) (Ημερ. Ανάκτησης 2 Μάτη 2018), [10]

Η μελέτη αυτή εξετάζει τα προβλήματα βίας και επιθετικής συμπεριφοράς, τα οποία απασχολούν τη σύγχρονη κοινωνία και αρκετές φορές φαίνεται να ακουμπούν τον νευραλγικό χώρο του σχολείου και των διαδικασιών μάθησης. Οι σύνθετες γνωστικές συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες μαζί με το φτωχό κοινωνικο οικονομικό περιβάλλον αποτυπώνονται σε έναν μεγάλο βαθμό στον χώρο μέσα στο οποίο ο μαθητής του δημοτικού σχολείου ζει, αναπτύσσεται και βιώνει την καθημερινότητα του. Η μελέτη περίπτωσης την οποία συζητούμε εστιάζεται στη διαχείριση προβλημάτων βίας και επιθετικής συμπεριφοράς σε μαθητή της τετάρτης τάξης δημοτικού δημόσιου σχολείου στο Λεκανοπέδιο της Αττικής, μέσα στο οποίο λειτουργεί τμήμα ένταξης ειδικής αγωγής. Ο μαθητής, που για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης ονομάστηκε Κώστας παρουσιάζει σύμφωνα με τους δασκάλους του μέτριες επιδόσεις στα μαθήματα και προβλήματα συμπεριφοράς που εκδηλώνονται με λεκτική και σωματική επιθετικότητα και πράξεις βίας. Μετά από γνωμάτευση του Κέντρου Διάγνωσης Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.) της περιφέρειας για σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και με σύμφωνη γνώμη του γονέα, ο μαθητής δέχεται εξατομικευμένη υποστήριξη με δραστηριότητες μαθησιακής και συναισθηματικής ετοιμότητας, 3 ώρες την εβδομάδα σε ξεχωριστή αίθουσα από δάσκαλο ειδικής αγωγής. Η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων προσώπων γύρω από τον Κώστα, τον βοήθησε να κατανοήσει τα λάθη στη συμπεριφορά του και να τα διαχειριστεί με κριτήρια τις συναισθηματικές ιδιαιτερότητες, τις κλίσεις, τα ταλέντα και τα ενδιαφέροντα του.

[11] Δροσινού, Μ και Κοσμίδου Χρ. (2007). Δεξιότητες Συμβουλευτικής για την Εκπαίδευση: Κριτική Ολική Προσέγγιση Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ), Οδηγός Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο τομέα της Εκπαίδευσης. Κεφ. IV, σελ. 111-143 και ηλεκτρονικά στο <http://repository.edulll.gr/1142>, [11]

Ο Οδηγός Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στον τομέα της Εκπαίδευσης έχει ως βασικό στόχο την συμβολή στην προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη μέσα από τις υπηρεσίες ΣΥΕΠ και με βάση μια ολική και κριτική προσέγγιση των υπηρεσιών αυτών. Απευθύνεται είτε σε στελέχη ΣΥΕΠ που εργάζονται σε σχετικές υπηρεσίες στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της απασχόλησης, είτε σε εκπαιδευτικούς που διδάσκουν το μάθημα του ΣΕΠ στο Γυμνάσιο, στο Γενικό Λύκειο, όπως και το μάθημα «ΣΕΠ και εργασιακό περιβάλλον» στο πλαίσιο του Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑΛ).

[12] Δροσινού, Μ., Κοσμίδου Χρ. και Μπούκα Αλ. (2007). Δεξιότητες Συμβουλευτικής: Κριτική Ολική Προσέγγιση. Οδηγός Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο τομέα της Απασχόλησης. Κεφ. IV, σελ. 115-146, και ηλεκτρονικά στο <http://hdl.handle.net/10795/1142>, [12]

Ο οδηγός αυτός εκπονήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ), στο πλαίσιο του ρόλου του για το συντονισμό, την υποστήριξη, την πληροφόρηση και γενικότερα την ενίσχυση της δράσης των φορέων και στελεχών που παρέχουν υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΥΕΠ) στην εκπαίδευση, στην κατάρτιση και στην απασχόληση.

[13] Drossinou, M. & Kaderoglou, E. (2005). Early Intervention Services in Greece. Present Situation and Future Prospects. Ch. 19, p. 481-502. In the Book M. J. Guralnick (2005). The Developmental Systems Approach to Early Intervention. Baltimore: Paul H. Brookes Publishing, Co., ISBN: 978-1-55766-797-7 και στο <http://products.brookespublishing.com/The-Developmental-Systems-Approach-to-Early-Intervention-P195.aspx>, [13]

The book discusses the today's challenges to early intervention — including limited resources, the need for professional development, and the changing role of families — they create programs that vary dramatically in quality, approach, and organization. A more consistent, coherent, and effective early intervention system is the goal of this enlightening book, which describes a state-of-the-art, research-based developmental systems model to guide programs for children from birth to 5 years of age. Also we read Practices in the United States and Practices from other countries (Greece Austria, Australia, Great Britain, , Israel, Italy, and Sweden). We have included as guidance on improving from Greece with emphasis to early intervention approaches for children with disabilities to the developmental systems model.

δ. Άρθρα σε ελληνόφωνα περιοδικά (με κριτές)

[14] Δροσινού, Μ. και Παπαλεωνίδα, Γ. (2012). Τα ειδικά σχολεία: ο άγνωστος κόσμος της εκπαίδευσης, *Τετράδια Ανάλυσης Δεδομένων*, 13:14-27 , [14]

Στην εργασία αυτή προσεγγίζεται ο «άγνωστος κόσμος» της δευτεροβάθμιας Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ), μέσω των απόψεων εκπαιδευτικών που διδάσκουν στα γενικά σχολεία, σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ) και σε Τμήματα Ένταξης (ΤΕ). Βασίζεται σε έρευνα πεδίου που πραγματοποιήθηκε σε 21 σχολικές μονάδες το 2009. Διερευνά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικοί, τις διαφοροποιήσεις που εφαρμόζονται στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και τις προτάσεις των εκπαιδευτικών για καλές πρακτικές, σε συνδυασμό με το προφίλ τους. Με την εφαρμογή μεθόδων της Πολυδιάστατης Ανάλυσης Δεδομένων αναδύθηκαν διαφοροποιήσεις των απόψεων των εκπαιδευτικών οι οποίες σχετίζονται κυρίως με τον τύπο της σχολικής μονάδας στην οποία εργάζονται και την εξειδίκευσή τους στην ΕΑΕ.

[15] Δροσινού, Μ. (2011). Η Μετάβαση των Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΕΕΑ) από τη Δευτεροβάθμια στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Η Περίπτωση του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. *Φιλολογική, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων (ΠΕΦ)*, 118, σσ. 60-66, [15]

Η εργασία είναι διαχρονική και σκοπεύει να παρουσιάσει την διαδικασία μετάβασης μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΕΕΑ) από την Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών από το 2002 μέχρι και το 2009. Η μετάβαση για τους “Φυσικώς Αδύνατους” υποστηρίζεται από κοινού με την Φοιτητική Μέριμνα και το Γραφείο Διασύνδεσης. Στην έρευνα συμμετείχαν 71 φοιτητές, από αυτούς 50 είχαν πιστοποιημένες ΕΕΑ, (10:κορίτσια). Στην μεθοδολογία αξιοποιήσαμε υλικό από εβδομαδιαίες ατομικές συνεδρίες, μηνιαίες μικροομαδικές συναντήσεις με αντικείμενο συζήτησης τις μνημονικές τεχνικές και διμηνιαίες ανοιχτές

συναντήσεις σε θέματα γενικής συμβουλευτικής. Στα αποτελέσματα καταγράψαμε δυσκολίες στη μετάβαση από την μία βαθμίδα στην άλλη.

[16] Δροσινού, Μ. Κυδωνιάτου, Ευτ., Ανδριώτου Σ. (2010). Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης στο Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης Μυτιλήνης. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 17: 182-198 και στην ηλεκτρονική ανάρτηση του Παιδαγωγικό Ινστιτούτο www.pi-schools.gr/, (Ημερ. Ανάκτησης 28 Φεβρουαρίου 2018), [16]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα της Πρώιμης Παρέμβασης (ΠΠ) στο Ειδικό Νηπιαγωγείο. Η έγκαιρη παρέμβαση, ο εντοπισμός και ο καθορισμός του προβλήματος, η επισήμανση των σημείων και των ενδείξεων επικινδυνότητας για την ανάπτυξη του παιδιού είναι η αφετηρία για μια διεπιστημονική (ψυχολογική, ιατρική, παιδαγωγική, κοινωνική) προσέγγιση της ανάπτυξης του παιδιού. βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Η Πρώιμη Παρέμβαση (ΠΠ) απευθύνεται σε όλα τα παιδιά που βρίσκονται σε κατάσταση επικινδυνότητας ή έχουν αναπτυξιακά προβλήματα και περιλαμβάνει τη διαδικασία από την πρώτη στιγμή που εντοπίζεται και καθορίζεται το πρόβλημα έως την εκπαίδευση και την καθοδήγηση. Η ΠΠ είναι μια σύνθεση υπηρεσιών για πολύ μικρά παιδιά και τις οικογένειές τους, η οποία καλύπτει οποιαδήποτε δράση λαμβάνεται όταν ένα παιδί έχει ανάγκη ειδικής στήριξης ώστε να διασφαλίσει και να ενισχύσει την προσωπική ανάπτυξη του παιδιού, να ενδυναμώσει τις ικανότητες των οικογενειών και να προωθήσει την κοινωνική ενσωμάτωση τόσο του ίδιου του παιδιού όσο και της οικογένειάς του. Στο παράδειγμα του Ειδικού Νηπιαγωγείου Μυτιλήνης προσεγγίζουμε την πρώιμη παρέμβαση μέσω όλων των μορφών των παιδοκεντρικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων που αφορούν στην καθοδήγηση των γονέων αμέσως μετά τον προσδιορισμό της αναπτυξιακής κατάστασης του παιδιού.

[17] Δροσινού, Μ. Χαρπαντίδου, Μ., και Βουράκη, Β. (2010). Μαθητές με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού (ΔΑΔ-ΦΑ). Παρέμβαση με διδακτικές διαφοροποιήσεις «Χαρτογράφησης εννοιών». *Μέντορας*, 13: 96-114 και Ηλεκτρονική ανάρτηση του Παιδαγωγικό Ινστιτούτο www.pi-schools.gr/ (Ημερ. Ανάκτησης 28 Φεβρουαρίου 2018), [17]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα του αυτισμού με παρεμβάσεις σε μαθητές με ΔΑΔ-ΦΑ μέσα από διδακτικές διαφοροποιήσεις ως στρατηγικές μάθησης σε μαθητές από 11,7 έως 13,4 (Μ.Ο 12,9). Παράλληλα, η μελέτη εστιάστηκε στο κείμενο των Roberts, V, and Joiner, R. (2007). Investigating the Efficacy of concept Mapping with Pupils with Autistic Spectrum Disorder. *British Journal of Special Education*, 34 (3): 127-135. Η αποτελεσματικότητα των διαφοροποιημένων διδακτικών παρεμβάσεων διερευνάται σε σχέση με την αξιοποίηση της «χαρτογράφησης εννοιών» στη μαθησιακή διαδικασία.

[18] Δροσινού, Μ. (2009). Διδακτικές διαφοροποιήσεις στα Ε.Ε.Ε.Ε.Κ., με δραστηριότητες μαθησιακής και προεπαγγελματικής Ετοιμότητας, σε μαθητές με αυτισμό. *Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 15: 121-134 και σε ηλεκτρονική ανάρτηση του www.pi-schools.gr/, (Ημερ. Ανάκτησης 2 Μαρτίου 2018), [18]

Η εργασία μελετά το πρόβλημα εκπαίδευσης των μαθητών με αυτισμό στα Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.) ως προς τους άξονες της μαθησιακής και προεπαγγελματικής ετοιμότητας. Η παιδαγωγική μεθοδολογία αξιοποίησε καταγραφές και υλικό με αντικείμενα - «παπουτσόκουτα» από τις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν με διαφοροποιημένα διδακτικά προγράμματα Ειδικής Αγωγής και Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Στα αποτελέσματα έχουμε καταγράψει μαζί με τους εκπαιδευτικούς ως σημαντική τη βοήθεια που δέχονται οι μαθητές με αυτισμό ηλικίας 14-24 χρόνων στα Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. με τα προαναφερθέντα διαφοροποιημένα διδακτικά προγράμματα, από το 2001 μέχρι τον Ιούνιο 2008.

[19] Δροσινού, Μ. (2009). Διεπιστημονική συνεργασία σε παιδιά με προβλήματα παραβατικής συμπεριφοράς. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού Ειδικής Αγωγής. Στο ηλεκτρονικό περιοδικό *Τα εκπαιδευτικά*, <http://www.taekpaideutika.gr/html/91-92:76-89>. (Ημερ. Ανάκτησης 2 Μαρτίου 2018), [19]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα της ψυχοκοινωνικής παρέμβασης σε παιδιά με προβλήματα παραβατικής συμπεριφοράς. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ειδικής αγωγής διαμορφώθηκε στο πλαίσιο της διεπιστημονικής συνεργασίας. Η μεθοδολογία αξιοποίησε την συστηματική εμπειρική παρατήρηση, την άτυπη παιδαγωγική αξιολόγηση και τις καθημερινές καταγραφές από την παιδαγωγική παρέμβαση στην ειδική τάξη, στη συμβατική τάξη, στην αυλή και στο σπίτι. Επίσης εκτίμησε το υλικό από τα έντυπα καταγραφής της συνεργασίας με τον γονέα που βρίσκεται στο τέλος κάθε ενότητας των βιβλιοτετραδίων των μαθητών με δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας (ΥΠΕΠΘ-ΠΙ, 2003). Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις αναπτυξιακές περιοχές του προφορικού λόγου, της συναισθηματικής οργάνωσης και των νοητικών ικανοτήτων με τις οποίες ο εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής ενεπλάκη

μέσα από τη δόμηση εξατομικευμένων διδακτικών προγραμμάτων σύμφωνα με το Πλαίσιο του Αναλυτικού Προγράμματος της Ειδικής Αγωγής (Π.Α.Π.Ε.Α.). Στα αρχικά αποτελέσματα φάνηκε η δυσκολία της παρέμβασης από τον δάσκαλο της κοινής τάξης σύμφωνα με τις λογικές του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.ΕΠ.Π.Σ.). Ακόμη διαπιστώθηκε η δυσκολία κατανόησης του περιεχομένου της παραβατικής συμπεριφοράς τόσο από τη σχολική κοινότητα όσο και από το οικογενειακό αξιακό σύστημα. Επίσης, αναδείχθηκε η ανάγκη της διεπιστημονικής συνεργασίας με άλλες επιστημονικές ειδικότητες, όπως της/του κοινωνικού λειτουργού, της/του κλινικού ψυχολόγου, του ψυχιάτρου, του θεραπευτή οικογενειακών σχέσεων, του ειδικού παιδαγωγού (εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής). Στα συμπεράσματα, στα θετικά σημεία εντάχθηκαν η ανταλλαγή σημαντικών πληροφοριών και απόψεων στην προσπάθεια καλύτερης διεπιστημονικής προσέγγισης. Στα αρνητικά καταγράφηκε το έλλειμμα του σχολείου να αντιμετωπίσει παιδιά με προβλήματα παραβατικής συμπεριφοράς στη λογική της γνωσιοκεντρικής προσέγγισης των αναγκών των μαθητών.

[20] Δροσινού, Μ. (2007). Δομημένα διδακτικά προγράμματα προεπαγγελματικής ετοιμότητας στα Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.). Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, 12:114-128 και στην ηλεκτρονική ανάρτηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου www.pi-schools.gr (Ημερ. Ανάκτησης 28 Φεβρουαρίου 2018), [20]

Η μελέτη επιχειρεί να αναδείξει τη σημασία της παιδαγωγικής υποστήριξης σε μαθητές με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.). Η μεθοδολογία αξιοποιεί τη μελέτη τριών περιπτώσεων μαθητών με νοητικές αναπηρίες, αυτισμό, σοβαρά προβλήματα συμπεριφοράς, ηλικίας 14–22 χρόνων, εστιάζοντας στην αλληλεπιδραστική πειραματική παιδαγωγική παρέμβαση. Η δόμηση και καταγραφή σχεδίων (projects) εξατομικευμένης διδακτικής εργασίας στην προεπαγγελματική ετοιμότητα συζητήθηκαν με εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στα αρχικά συμπεράσματα αναδείχθηκε η τάση ότι οι εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας είναι σε θέση και μπορούν να υποστηρίξουν μαθητές στην προεπαγγελματική ετοιμότητα. Με προϋπόθεση, οι ίδιοι να γνωρίζουν και να έχουν μελετήσει το Π.Α.Π.Ε.Α., να έχουν εκπαιδευτεί στη δόμηση εξατομικευμένων διδακτικών προγραμμάτων και να είναι διαθέσιμοι να κατανοήσουν και να καταγράψουν παιδαγωγικά την προεπαγγελματική ετοιμότητα με τις Λίστες Ελέγχου Βασικών Δεξιοτήτων (Λ.Ε.Β.Δ.).

[21] Δροσινού, Μ. (2001) Μελέτη πάνω στον Αυτισμό, Γλασκώβη 2000 Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, τχ.4, σσ.83-105 και σε ηλεκτρονική ανάρτηση <http://www.pi-schools.gr/publications/epitheorisi/teyxos4/>, (με ημερομηνία ανάρτησης 2 Μαρτίου 2018), [21]

Ο αυτισμός σαν πρόβλημα στη νέα χιλιετία, που ξεκίνησε, αποτελεί μια πρόκληση για έρευνα. Η δυνατότητα είναι μοναδική με δεδομένο ότι εμπλέκονται μια σειρά από επιστήμονες, όπως γιατροί, παιδίατροι, βιολόγοι, νευρολόγοι, αναπτυξιολόγοι, γενετιστές, ψυχίατροι, ψυχολόγοι, ψυχαναλυτές, δάσκαλοι, ηλεκτρονικοί επιστήμονες νέων τεχνολογιών. Το πρόβλημα, ωστόσο, επικεντρώνεται σταθερά στη δυσκολία μας να επικοινωνήσουμε με τα αυτιστικά άτομα, μέσα από λειτουργικούς και μη κανόνες - κανονισμούς με βάση τους οποίους «εργάζεται» η δομή του κοινωνικού συστήματος. Το σχολείο, το σπίτι, το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον σαν μονάδες ανταπόκρισης συγκεκριμένων συμπεριφορών καλούνται να «δουν» την εικόνα της πολιτισμικής ή μη προόδου στα μάτια των αυτιστικών παιδιών. Η αναγνώριση και ο προσ-διορισμός των δικών μας δυσκολιών περιγράφει τις λειτουργικές και κοινωνικές ανεπάρκειες, που δημιουργεί ο αυτισμός. Με αποτέλεσμα η παρέμβαση για επίλυση των ειδικών αναγκών να καθίσταται, στις περισσότερες περιπτώσεις, μη προσβάσιμη και ανεπαρκής. Η εκπαιδευτική προσέγγιση καλείται να εστιάσει και να οργανώσει εξατομικευμένες διδακτικές δραστηριότητες που «δίνουν νόημα» στο χώρο εργασίας, στο χώρο φαγητού και τουαλέτας, στον ελεύθερο χρόνο.

[22] Δροσινού, Μ. (2005). Υποστήριξη φοιτητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία) στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Τριπτόλεμος, Περιοδικό του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, σσ. 39-48\ και στην Ηλεκτρονική ανάρτηση του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών [www.career.aua.gr /amea/](http://www.career.aua.gr/amea/). (Ημερ. Ανάκτησης 20 Φεβρουαρίου 2017), [22]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα της υποστήριξης φοιτητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία). Η δυσλεξία ως νευρολογική διαταραχή και γνωστικοδομική δυσλειτουργία δημιουργεί ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στον προφορικό λόγο, στον χωροχρονικό προσανατολισμό, στη μνήμη, στη μνήμη ακολουθιών, στην ανάγνωση, στη γραφή, στην αυτοεικόνα του ατόμου. Αυτές οι δυσκολίες δρουν ελλειμματικά στη δόμηση και αναδόμηση μαθησιακών αναπαραστάσεων που συνδέονται ιδιαίτερα με την ανάγνωση και τη γραφή. Κάποιοι συζητούν για μια ιδιότυπη μορφή αναπηρίας, της οποίας η διάγνωση σε πολλές περιπτώσεις δύσκολα οπτικοποιείται με τη συνήθη λογική των αισθητηριακών ή κινητικών αναπηριών. Στην έρευνα συμμετείχαν N= 48 φοιτητές του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με μέσο όρο ηλικίας τα 22 χρόνια. Από αυτούς 16 ήταν κορίτσια (N1=16) και 32 ήταν αγόρια (N2=32) και προέρχονταν από όλα τα τμήματα. Μεθοδολογικά η υποστήριξη βασίστηκε σε δύο τεχνικές: α) της εξατομικευμένης συμβουλευτικής υποστήριξης με την δόμηση εξατομικευμένου

εκπαιδευτικού προγράμματος και β) των μικροομαδικών εργαστηριακών συζητήσεων και πρακτικών ασκήσεων με σκοπό την κατανόηση, αποδοχή και αντιμετώπιση των μαθησιακών και των ειδικών μαθησιακών δυσκολιών (δυσλεξίας). Στα αποτελέσματα φάνηκε ότι βοήθησε εξαιρετικά η υποστήριξη μέσα από το Γραφείο Διασύνδεσης (Γ.Δ.). Η δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε μια σειρά από υπηρεσίες, που παρέχονται από το Γ.Δ., επιτρέπει σε όσους φοιτητές επιθυμούν να συμβουλευτούν κάποιον για το πρόβλημα τους να έρχονται σε επαφή με το κατάλληλο άτομο χωρίς να στιγματίζονται και να περιθωριοποιούνται.

[23] Δροσινού, Μ. (2004). Πολυδύναμο Ενιαίο Κέντρο Ειδικής Αγωγής και βιωσιμότητα των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, 9: 143-156 και Ηλεκτρονική ανάρτηση του Παιδαγωγικό Ινστιτούτο www.pi-schools.gr/. (Ημερ. Ανάκτησης 28 Φεβρουαρίου 2018), [23]

Η μελέτη εξετάζει την λειτουργική διοικητική εξέλιξη και την οικονομική βιωσιμότητα των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ) μετά τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Ο προβληματισμός εστιάζεται στο ενδεχόμενο ότι τα τεχνικά έργα υποδομής των ΣΜΕΑ, που χρηματοδοτούνται από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναμένεται ότι θα περιοριστούν, μετά την ένταξη των νέων κρατών μελών. Σε αυτή την περίπτωση θα επιβαρυνθεί η ποιότητα των παρεχόμενων ειδικών εκπαιδευτικών υπηρεσιών σύμφωνα με τις πολιτικές της ένταξης. Στην συζήτηση διαφαίνεται η αναγκαιότητα του Πολυδύναμου Ενιαίου Κέντρου Ειδικής Αγωγής (ΠΕΚΕΑ). Τα ΠΕΚΕΑ προτείνονται σε εκπαιδευτικές περιφέρειες της χώρας, στις τοπικές κοινωνίες όπου έχουν εξασφαλιστεί ενταξιακές υποδομές και συντρέχουν οικονομικοί λόγοι βιωσιμότητας των ΣΜΕΑ.

[24] Δροσινού, Μ. και Χατζηγεωργίου, Α. (2007). Αδυναμία συγκέντρωσης προσοχής, υπερκινητικότητα και παρορμητικότητα σε μαθητές των δύο πρώτων τάξεων. Η επίδραση στην ακαδημαϊκή επίδοση και πρόοδο. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 150: 105-120, [24]

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί δημοσιευμένη¹ ερευνητική εργασία των Merrell²[1] και Tymms στο περιοδικό Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας της Μεγάλης Βρετανίας, το 2001 με τίτλο "Inattention, hyperactivity and impulsiveness: Their impact on academic achievement and progress". Αυτή διεξήχθη στο Πανεπιστήμιο του Durham. Η έρευνα μελέτησε την αναλογία παιδιών που αξιολογήθηκαν από τους δασκάλους τους ως υπερβολικά απρόσεχτα, υπερκινητικά ή παρορμητικά στη τάξη. Επίσης εξέτασε τη σχέση αυτών των στοιχείων συμπεριφοράς με την επίδοση και την πρόοδο. Το δείγμα αποτέλεσαν 4.148 παιδιά σε εθνική εκπροσώπηση σχολείων της Αγγλίας. Στην μεθοδολογία, αξιολογήθηκε η επίδοση στην ανάγνωση και στα μαθηματικά των παιδιών στην αρχή και το τέλος του έτους υποδοχής (recerption year), και μετά από 2 χρόνια, στο τέλος της πρώτης τάξης. Η συμπεριφορά εκτιμήθηκε στο τέλος της πρώτης χρονιάς με διαβαθμισμένη κλίμακα σύμφωνα με τα διαγνωστικά κριτήρια για τη Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ), όπως αυτά αναγράφονται στο εγχειρίδιο της Αμερικάνικης Ψυχιατρικής Οργάνωσης (1994). Στα αποτελέσματα, αναφέρθηκε η αναλογία των παιδιών που σημείωσαν υπερβολική βαθμολογία στην διαβαθμισμένη κλίμακα κριτηρίων συμπεριφοράς. Βρέθηκε ότι η επίδοση και η βαθμολογία τυπικής απόκλισης (value-added score) στην ανάγνωση και στα μαθηματικά των παιδιών με υψηλή βαθμολογία στη διαβαθμισμένη κλίμακα κριτηρίων συμπεριφοράς είναι εκπαιδευτικά και στατιστικά σημαντικά χαμηλότερη από την επίδοση των παιδιών με μηδενική βαθμολογία στην ίδια κλίμακα.

[25] Δροσινού, Μ. (1999) Παιδική παραβατικότητα σε μικρές ηλικίες (4, 6-10 χρόνων) και ο παράγων «τηλεόραση», *Νέα Κοινωνιολογία*, τχ.28: 97-111, [25]

Η παρούσα εργασία αποτελεί μέρος της διδακτορικής διατριβής που κατέθεσε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Ψυχολογίας, με θέμα «'Οργάνωση και μηχανισμοί της παιδικής παραβατικότητας». Το άρθρο εξετάζει τον παράγοντα της τηλεόρασης αναφορικά με την παιδική παραβατικότητα σε μικρές ηλικίες (4, 6-10 χρόνων) από το 1979. Η συμμετοχική παρατήρηση στον χώρο της ειδικής αγωγής, βασίζεται στην εμπειρία της συγγραφέως σε ειδικά σχολεία κωφών και βαρήκοων μαθητών, καθώς και σε ειδικά σχολεία για εκπαιδευσιμα καθυστερημένα νοητικά παιδιά. Ειδικότερα οι παρατηρήσεις για την τηλεόραση από το 1986, έχουν ταυτιστεί με την εργασία της ως δασκάλα ειδικής αγωγής σε προγράμματα ενσωμάτωσης, στην Αθήνα. Στο πλαίσιο αυτό έχει συναντήσει μαθητές σε τέσσερις ειδικές τάξεις στο κέντρο της Αθήνας. Οι τρεις από αυτές σε υποβαθμισμένες γειτονίες της Ακαδημίας Πλάτωνος και του Κολωνού. Το αντικείμενό της αναφέρεται στην υποστήριξη παιδιών (5-14 χρόνων) ειδικών τάξεων με ιατροπαιδαγωγική διάγνωση: νοητική υστέρηση, προβλήματα συμπεριφοράς, κοινωνικά προβλήματα, συναισθηματικές διαταραχές, διάσπαση προσοχής, αυτισμός, παραβατική συμπεριφορά, υπερκινητικότητα. Περίπου 30 μαθητές, κάθε σχολική χρονιά, βοηθήθηκαν και ενσωματώθηκαν σε δυναμικό 600 μαθητών που φοιτούσαν στο δημοτικό σχολείο. Πολλοί από αυτούς έχουν συνεχίσει την ενσωμάτωσή τους στο γυμνάσιο.

[26] Δροσινού, Μ. (2006). Συμβουλευτική Παρέμβαση στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.Εξατομικευμένα Υποστηρικτικά Προγράμματα Ειδικής Αγωγής σε Φοιτητές με Μαθησιακές Δυσκολίες και Δυσλεξία. Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού,(ΕΛΕ.ΣΥΠ), 76-77: 31-48, [26]

Αυτή η μελέτη επιδιώκει να αναδείξει τις δυνατότητες που παρέχει η συμβουλευτική παρέμβαση σε φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες και δυσλεξία. Η δυσλεξία ως νευρολογική διαταραχή και γνωστικοδομική δυσλειτουργία δημιουργεί ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο προφορικό λόγο, στο χωροχρονικό προσανατολισμό, στη μνήμη με έμφαση στη μνήμη ακολουθιών, στην ανάγνωση, στη γραφή, στην αυτοεικόνα του ατόμου. Η παρέμβαση πραγματοποιείται μέσω εξατομικευμένων υποστηρικτικών προγραμμάτων ειδικής αγωγής. Στην έρευνα συμμετείχαν 26 φοιτητές του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, από αυτούς οι 15 είχαν διάγνωση για δυσλεξία. Μεθοδολογικά χρησιμοποιήθηκαν οι τεχνικές της εξατομικευμένης συμβουλευτικής υποστήριξης και της διαδραστικής καταγραφής, παρουσία του φοιτητή μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή, στο συμφωνημένο χρόνο των εβδομαδιαίων ατομικών συνεδριών στο γραφείο διασύνδεσης. Στα αποτελέσματα φάνηκε ότι τα εξατομικευμένα υποστηρικτικά προγράμματα ειδικής αγωγής υποστηρίζουν τους φοιτητές, όταν αυτοί έχουν "αίτημα" συνεργασίας με το Γραφείο Διασύνδεσης, χωρίς να τους "στιγματίζουν". Επιπλέον, σημαντική φαίνεται να είναι η συμβουλευτική παρέμβαση σχετικά με την κατανόηση και την αντιμετώπιση δυσκολιών, οι οποίες εντοπίζονται στις αντιληπτικές, μνημονικές, αναγνωστικές λειτουργίες, στο γραφικό – αναγνωστικό χώρο και στα προβλήματα συμπεριφοράς

ε. Πρακτικά σε εθνικά συνέδρια

[27] Δροσινού, Μ. (2010). Η Ξένη Γλώσσα και η Διαχείριση της από Φοιτητές με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Δυσλεξία): Διαχρονική Μελέτη στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, σελ. 921-942. 2ο Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδας: "Η Ειδική Αγωγή Αφετηρία εξελίξεων στην Επιστήμη και στην Πράξη. Αθήνα. Εκδ. Γρηγόρη. ISBN 978-960-333-633-4, [27]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα της Ειδικής Αγωγής σε φοιτητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία), που υποστηρίζονται από το γραφείο Διασύνδεσης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Σε αυτή την εργασία δίδεται έμφαση στην ειδική παιδαγωγική διαχείριση της ξένης γλώσσας, από το 2002 μέχρι σήμερα 2010. Στην μεθοδολογία μας καταγράψαμε δεδομένα από τις εξατομικευμένες παιδαγωγικές συναντήσεις με έμφαση την ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων σε επίπεδο διαχείρισης, οργάνωσης και προγραμματισμού της μελέτης των μαθημάτων της ξένης γλώσσας. Ακόμη μελετήσαμε δεδομένα από τα μικροομαδικά βιωματικά εργαστήρια μνημονικών τεχνικών. Στα αποτελέσματα έχει φανεί ότι οι φοιτητές που παραπέμπονται στο γραφείο Διασύνδεσης από τη Φοιτητική Μέριμνα ως "φυσικώς αδύνατοι" και έχουν διατυπωμένο αίτημα για βοήθεια ολοκληρώνουν τις σπουδές τους με επιτυχία συμπεριλαμβανομένων και των δυσκολιών της ξένης γλώσσας. Κάποιοι, δυσκολεύονται και καθυστερούν να πάρουν πτυχίο, επειδή δεν προσέρχονται στις εξετάσεις των ξενόγλωσσων μαθημάτων ή επειδή δεν κατέχουν πιστοποιημένους τίτλους γλωσσομάθειας με τους οποίους θα μπορούσαν να απαλλαγούν από τις υποχρεώσεις της ξένης γλώσσας.

[28] Δροσινού, Μ. (2010). Τα «Μπράβο» και τα «Άριστα» Στα Τετράδια Ορθογραφίας Μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες. Ειδικές Παιδαγωγικές Διευθετήσεις Ή Προβλήματα Διδακτικής Πράξης; Στα πρακτικά του 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου του Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.Ε.Κ.), με θέμα «Μαθαίνω Πως Να Μαθαίνω», σελ. 1-13, ISSN 1790-8574. http://www.elliepek.gr/documents/5o_synedrio_eisigiseis/Drosinou.pdf, (με ημερομηνία ανάκλησης 2 Μαρτίου 2018), [28]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα της αξιολόγησης των επιδόσεων των μαθητών στην ορθογραφία. Ο τρόπος με τον οποίο βαθμολογείται η ορθογραφία στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου "μαθαίνει στο παιδί πώς να μαθαίνει" να αξιολογεί την προσπάθεια του. Ακόμη μαθαίνει στο παιδί πώς οι δάσκαλοι του και οι άλλοι σπουδαίοι ενήλικες "βλέπουν" και αξιολογούν τη χειρόγραφη μνημονική ανάκληση του γλωσσικού αποσπάσματος, που εξετάζεται για την ορθογραφική επάρκεια. Στην εργασία μας προσεγγίσαμε το πρόβλημα της διδακτικής πράξης στην ορθογραφία σε σχέση με την αναγραφή των αξιολογικών χαρακτηρισμών «μπράβο» και «άριστα». Αυτοί είναι χειρόγραφοι και ακολουθούν κάτω από την ημερήσια ορθογραφία στο μάθημα της γλώσσας και επιβραβεύουν μαζί με τις σωστές και τις λανθασμένες επιλογές του μαθητή στην ορθογραφία των λέξεων, διαδικασία που δεν είναι η ορθή. Στα αποτελέσματα φάνηκε ότι οι μαθητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία) δυσκολεύονται να διακρίνουν το σωστό από το λάθος στην ορθογραφημένη χειρόγραφη αναπαράσταση των λέξεων και αρκετοί με αυτόν τον παράδοξο τρόπο μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν "να κάνουν λάθη". Η αξιολόγηση των επιδόσεων με «μπράβο» και «άριστα», παρά το γεγονός ότι νοσηματοδοτείται στο πλαίσιο των ειδικών παιδαγωγικών διευθετήσεων εμποδίζει το μαθητή να κατανοήσει τον λόγο της επιβράβευσης ή τη διαδικασία διόρθωσης του λάθους. Ο δάσκαλος αξιολογεί τη χειρόγραφη πράξη και διορθώνει "μηχανικά" τα ορθογραφικά λάθη, χωρίς να παρεμβαίνει διδακτικά

για να εξηγήσει στον μαθητή το περιεχόμενο του λάθους. Ο μαθητής με μαθησιακή δυσκολία βρίσκεται σε κατάσταση σύγχυσης και άγχους και δυσκολεύεται να διακρίνει την διαδικασία της διόρθωσης λάθους από την ορθογραφική αποκατάσταση της λανθασμένης λέξης.

[29] Δροσινού, Μ. και Πάστρα, Α. (2010). Η Δραματοποίηση του Παραμυθιού του Εγωιστή Γίγαντα, του Oscar Wild, σε Παιδιά Με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού. Στα πρακτικά του 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου, Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.Ε.Κ.), με θέμα «Μαθαίνω Πως Να Μαθαίνω», σελ. 1-11, ISSN 1790-8574. Στο http://www.elliepek.gr/documents/5o_synedrio_eisigiseis/Drosinou.pdf, (με ημερομηνία ανάκλησης 2 Μαρτίου 2018), [29]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα του αυτισμού με έμφαση την εκπαίδευση των παιδιών με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού (ΔΑΔ-ΦΑ). Η έρευνα είναι μακρόχρονη από το 1993 μέχρι σήμερα και υποστηρίζει παιδιά με αυτισμό μέσω της δραματοποίησης του παραμυθιού του «Εγωιστή γίγαντα». Αυτή επιχειρεί να αναπτύξει το πλαίσιο της ψυχοπαιδαγωγικής και θεραπευτικής παρέμβασης ως τρόπου επικοινωνίας με τα παιδιά αυτά, με στόχο την ανάδυση “των χαρισμάτων” χωρίς να στοχεύει μόνο στην εξέλιξη των γνωστικών τους ικανοτήτων. Αυτή η σκέψη γεννάει την ελπίδα ότι το παιδί με ΔΑΔ-ΦΑ μπορεί να βοηθηθεί, με την ανάπτυξη μιας ειδικής ψυχοπαιδαγωγικής παρέμβασης, που θα διαχειριστεί με κατάλληλο τρόπο τους παράγοντες του χώρου και του χρόνου, και θα αξιοποιήσει θεραπευτικά το μύθο και την τέχνη.

[30] Δροσινού, Μ. (2007). Παιδαγωγικές Παρεμβάσεις στο Προφορικό Λόγο με Δραστηριότητες Φωνολογικής Ετοιμότητας. Το Έντυπο Καταγραφής της Αλληλεπίδρασης. Στα πρακτικά του 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου του Ελληνικού Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.Ε.Κ.), με θέμα “Σχολείο Ίσο για Παιδιά Ανισα”, σελ. 303-309, σε ηλεκτρονική ανάρτηση του http://www.elliepek.gr/documents/4o_synedrio_eisigiseis/303_309.pdf (Ημερ. Ανάκτησης 2 Μαρτίου 2018), [30]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα των παιδαγωγικών παρεμβάσεων στο προφορικό λόγο σε μαθητές με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ). Ειδικότερα μελετάται η περίπτωση της φωνολογικής ενημερότητας με δομημένα διαθεματικά διδακτικά προγράμματα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Αυτά εξελίσσονται στη λογική του Πλαισίου του Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής αγωγής και Εκπαίδευσης (Π.Α.Π.Ε.Α) και του Πειραματικού Αναλυτικού Προγράμματος των Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών (Π.Α.Π.Ε.Μ.Δ.). Στη μεθοδολογία χρησιμοποιήσαμε ως εργαλεία την αλληλεπιδραστική πειραματική παιδαγωγική παρέμβαση με τη δόμηση και καταγραφή σχεδίων (projects) εξατομικευμένης διδακτικής εργασίας. Η εφαρμογή της συζητήθηκε με εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι μέχρι σήμερα δεν έχουν επιμορφωθεί στις αρχές και τις εφαρμογές του ΠΑΠΕΑ και του ΠΑΠΕΜΔ. Στα αρχικά συμπεράσματα αναδείχθηκε η τάση ότι οι εκπαιδευτικοί μας μπορούν να αναπτύξουν παιδαγωγικές παρεμβάσεις στον προφορικό λόγο με προσαρμοσμένες δραστηριότητες μαθησιακής ετοιμότητας που εστιάζουν στη φωνολογική ενημερότητα. Με προϋπόθεση ότι οι ίδιοι έχουν ενδιαφερθεί, έχουν μελετήσει το ΠΑΠΕΑ, έχουν εκπαιδευτεί στην δόμηση εξατομικευμένων διδακτικών προγραμμάτων και είναι διαθέσιμοι να κατανοήσουν, να καταγράψουν παιδαγωγικά και να υποστηρίξουν διδακτικά τον προφορικό λόγο με τις Λίστες Ελέγχου Βασικών Δεξιοτήτων (ΛΕΒΔ).

[31] Δροσινού, Κορέα, Μ. (2012). Το γνωστικό αντικείμενο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και η προαγωγή του από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Η ειδική αγωγή και η εκπαίδευση των παιδιών με σύνθετες δυσκολίες. Προτάσεις για την υποστήριξη της ένταξης στην σχολική κοινότητα (σσ. 1-11). Καλαμάτα: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, [31]

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, με τη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών και το Τμήμα Φιλολογίας (Καλαμάτα) τα τελευταία πέντε χρόνια (2009-2013) έχει υποστηρίξει δυναμικά το γνωστικό αντικείμενο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ) σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Σύμφωνα με τα στοιχεία μας, περισσότεροι από 200 φοιτητές, αυριανοί φιλόλογοι, που θα στελεχώσουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες στην Περιφέρεια Πελοποννήσου έχουν διδαχθεί θεματικές των γνωστικών αντικειμένων ειδικής αγωγής. Σε προπτυχιακό επίπεδο παρέχονται τα μαθήματα α) Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (ΕΑΕ)- 13Κ43_11 και β) Κοινωνική ένταξη Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΚΕ-ΑμΕΑ) – 13 Ε 23 . Το περιεχόμενο των διαλέξεων εστιάζεται στις σύγχρονες τάσεις ΕΑΕ προσεγγίζοντας τις ιδιαιτερότητες των μαθητών με αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

[32] Δροσινού, Μ. (2012). Παιδιά Μικρής Ηλικίας, με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές (ΔΔΑ): Η Μετάβαση από τις Υπηρεσίες Πρώιμης Παρέμβασης στο Νηπιαγωγείο. Στο (Επιμ) Γουργιώτου, Εφ Μετάβαση και

Συνέχεια στην Εκπαίδευση: Αναζητώντας το Πλαίσιο για τη Συνεργασία Παιδιών, Νέων, Οικογένειας, Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Κοινωνικών Υπηρεσιών: Πρακτικά, σσ.355-363, Εκδ. Γρηγόρη. ISSN: 978-960-93-4493-7, [32]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα των παιδιών με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές (ΔΑΔ) στο Φάσμα του Αυτισμού (ΦΑ), τα οποία υποστηρίζονται από υπηρεσίες Πρώιμης Παρέμβασης (ΠΠ) μη εποπτευόμενες από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στην παρούσα μελέτη εξετάζουμε τον ρόλο του εκπαιδευτικού, της οικογένειας και τις δυσκολίες στη διαδικασία της μετάβασης στο νηπιαγωγείο. Τα δείγμα της έρευνας αποτελείται από 50 γονείς με Μέσο Όρο ηλικίας 43,4 χρόνια, και 50 νηπιαγωγούς με Μέσο Όρο χρόνων υπηρεσίας 15 έτη. Από αυτές οι 20 εργάζονται ή έχουν εργαστεί σε ειδικά νηπιαγωγεία ή σε νηπιαγωγεία με συστεγαζόμενα ειδικά δημοτικά σχολεία. Η αναφορά στην ομάδα των γονέων ταυτοποιείται με τις μητέρες, οι οποίες με δική τους πρωτοβουλία ενεπλάκησαν με τις δημόσιες ή ιδιωτικές υπηρεσίες, στην διαδικασία Πρώιμης ανίχνευσης και Παρέμβασης. Η μεθοδολογία αξιοποίησε συζητήσεις με ημιδομημένα ερωτηματολόγια και ηχογραφημένες αυθόρμητες προφορικές διηγήσεις στην περιγραφή του προβλήματος των ΔΑΔ στο ΦΑ. Στα αποτελέσματα καταγράψαμε τη δυσκολία της μετάβασης από την μία υπηρεσία στην άλλη για τους εξής λόγους. α) Οι νηπιαγωγοί στο γενικό νηπιαγωγείο αγνοούσαν την διαδικασία της ΠΠ που είχε ακολουθηθεί από τον γονέα και την οικογένεια. β) Οι μητέρες (N=30) με την καθοδήγηση των ειδικών απέφυγαν να θέσουν το πρόβλημα στην νηπιαγωγό. γ) Τα προγράμματα της ΠΠ αναπτύχθηκαν αποσπασματικά, χωρίς συνέχεια και υλοποιήθηκαν από "εκπαιδευτές", σε αρκετές περιπτώσεις, χωρίς εξειδίκευση στις ΔΑΔ στο ΦΑ.

[33] Δροσινού, Μ. (2010). Μαθητές με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση. Η διασύνδεση με τη κοινότητα. Στα Πρακτικά, Συνέδριο Επαγγελματικής Εκπαιδευσεως.« Η διαχρονική ανάπτυξη της ΤΕΕ στον τόπο μας - Προβλήματα και προοπτικές, σελ.73-85, του Ιδρύματος Ευγενίδου, Αθήνα, [33]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα των μαθητών με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΤΕΕ), οι οποίοι δυσκολεύονται ή αποτυγχάνουν να ενσωματωθούν στο συμβατικό σχολείο της γειτονιάς ή διακόπτουν τη φοίτηση τους ή παραμένουν στα σπίτια τους ή υποαπασχολούνται ως ανειδίκευτοι εργάτες. Το μέχρι τώρα θεωρητικό υπόβαθρο εκπαιδευτικής στόχευσης, μαθησιακής διαδικασίας και παιδαγωγικής δεοντολογίας φαίνεται να απαιτεί κριτική αναστοχαστική επαναπλαισίωση της ΤΕΕ. Ειδικότερα για τους μαθητές ΑΜΕΑ η αποστολή της ΤΕΕ οδηγεί στην αυτόνομη ή ημιαυτόνομη ενήλικη διαβίωση μέσα από την ελεύθερη ή προστατευόμενη επαγγελματική απασχόληση με βάση τις αρχές της Κοινωνικής Οικονομίας. Η διασύνδεση των μαθητών με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με την κοινότητα παραπέμπει στο θέμα της ενσωμάτωσης σε αυτή μέσω των προσώπων και των θεσμών που την εκπροσωπούν. Το Επαγγελματικό Λύκειο, καλείται ως νέο σχολείο να διασυνδεθεί με την κοινότητα, τις δημοτικές και διαδημοτικές υπηρεσίες, τις επιχειρήσεις, τα καταστήματα της περιοχής και να μετουσιώνει εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς θεσμούς σε ρόλους. Παρά το γεγονός ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να υποστηριχτεί "πάντα" η αυτονομία μέσω της εργασίας για τους μαθητές με νοητικές αναπηρίες, ή πολλαπλές αναπηρίες ή βαρύ αυτισμό, φαίνεται η διαχείριση της ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης να συναντά τον νέο ρόλο του εκπαιδευτικού στην ΤΕΕ. Το Επαγγελματικό Λύκειο Ειδικής Αγωγής καλείται να αναπτύξει διδακτικά σχέδια εργασίας με αντικείμενα γύρω από την προεπαγγελματική ετοιμότητα. Τα κριτήρια δόμησης ορίζονται με "έξυπνες και κατάλληλες" προσαρμογές στις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών διευκολύνοντας την συναλλαγή και ένταξη στην κοινότητα. Ο εξυπηρετούμενος σκοπός επιδιώκει να βοηθήσει τα παιδιά και τις οικογένειες τους να αποκωδικοποιήσουν το "σημαντικό μήνυμα" για το τι θέλουν και το τι μπορούν να κάνουν, κατανοώντας τα εμπόδια που βιώνουν καθημερινά ως μαθητές με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

[34] Δροσινού, Μ (2012). Η Οργάνωση και οι μηχανισμοί της παιδικής παραβατικότητας μέσα από ψυχοδυναμικές και κοινωνικές δομές. περιοδικό για την ψυχανάλυση «Εκ των υστέρων».τχ23: 151-160, [34]

Η εργασία μελετά τα προβλήματα παραβατικής συμπεριφοράς στα παιδιά. Αυτά τα προβλήματα αποδίδονται σε μια σειρά αιτιολογικών παραγόντων, όπως είναι οι σύνθετες γνωστικές συναισθηματικές κοινωνικές δυσκολίες, με υπόβαθρο τις μη εγγενείς μαθησιακές δυσκολίες. Ανάμεσα στους παράγοντες συγκαταλέγονται η κακοποίηση του παιδιού, η γονεϊκή παραμέληση, η εγκατάλειψη και η διαβίωση σε περιβάλλον ενδοοικογενειακής βίας. Στο πλαίσιο της παιδαγωγικής και ψυχοδυναμικής σκέψης, εξετάζεται το πρόβλημα της οργάνωσης και των μηχανισμών της παιδικής παραβατικότητας μέσα από ψυχολογικές διεργασίες και τους κοινωνικούς θεσμούς. Στη συζήτηση, υπογραμμίζεται η διαχρονικότητα του προβλήματος της παιδικής παραβατικότητας με αναφορά στη βιογραφική ταινία του Francois Truffaut " τα 400 χτυπήματα, (Les Quatre cents coups)".

στ. Πρακτικά σε διεθνή συνέδρια.

[35] Drossinou– Korea, M. (2007).The Dyslexic Individual Cognitive Style a case Study from Agricultural University o f Athens. Πρακτικά σελ.203-215 από το FEDORA- 2007 PSYCHE Conference. Επιμλ. Θ. Γκιοβαζολιάς, Ε. Καραδήμας, Α. Καλαντζή - Ασίζι. Εκδ. Ελληνικά γράμματα. Αθήνα [35]

Dyslexic people can often perform a range of complex tasks, such as solving complicated problems in science or design. In this paper, we present a case study in which a student at the Agricultural University of Athens, Nikolas, 21 years old, diagnosed from the age of 10 years as dyslexic, has had the opportunity to identify his personal cognitive style. The dyslexic individual cognitive style is based on identifying one or more deficits in cognitive skills, such as: learn to read and spell, arrange and organize writing, copy from the board, remember instructions, tell the time or find the way around, organize mind maps of a lecture. In this case, the cognitive style is quite comprehensible, as the strategies Nicolas has developed for dealing with many aspects of his life clearly disclose it. We also discuss Nicolas' meta-cognitions and learning disabilities, in order to explain the inconsistency between his poor memory for words or sequences of letters, and his abilities and achievements. Nicolas was helped to develop the skills that are necessary in order to manage the course demands successfully.

η. σε έντυπα περιοδικά χωρίς κριτές

[36] Δροσινού, Μ. Τσάνα. Ε., και Μακρή. Β. (2009). Ειδικά σχολεία και τμήματα ένταξης. Σκέψεις για το μέλλον της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. *Θέματα Ειδικής Αγωγής* 47:3-18, [36]

Η μελέτη αυτή εξετάζει το πρόβλημα της σχολικής ένταξης. Η ένταξη κατανοείται άλλοτε με ευρύτητα και άλλοτε με ασάφεια. Ο προβληματισμός μας στηρίχτηκε στα ευρήματα από την μελέτη σε τρεις χώρες σε σχολεία της Μεγάλης Βρετανίας, των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και των Κάτω Χωρών της Ευρώπης. Σε αυτήν καταγράφηκαν οι αναφορές στις στάσεις των εκπαιδευτικών μπροστά στο κρίσιμο «δίλημμα της διαφοράς». Η πρόθεσή μας είναι να αναστοχαστούμε τις παιδαγωγικές πρακτικές της ειδικής εκπαίδευσης και να αναπτύξουμε περισσότερο εκλεπτυσμένους τρόπους σκέψης σχετικά με την πρόληψη. Το πρόβλημα της αδυναμίας λειτουργικής αξιοποίησης της ένταξης προκαλεί σοβαρές εντάσεις και αντιθέσεις στην σχολική κοινότητα. Στα δεδομένα σημειώνουμε το σταθερό αριθμό των μαθητών που φοιτούν στα ειδικά σχολεία, παρά τις πρωτοβουλίες ενταξιακής πολιτικής (ειδικές τάξεις, τμήματα ένταξης, προγράμματα συνεκπαίδευσης). Ένα ακόμη δεδομένο σημειώνεται στις δυσκολίες που συναντούν τόσο οι σχεδιαστές πολιτικών ειδικής εκπαίδευσης όσο και οι προωθητές της ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα. Στην παρούσα χρονική περίοδο είναι ανάγκη να ξανασκεφτούμε ποιους στόχους εξυπηρετεί η κατανομή των όρων «κυρίαρχη εκπαίδευση» και «ειδική εκπαίδευση» στα άκρα μιας μονοδιάστατης συνεχούς γραμμής και να προτείνουμε για συζήτηση ένα πολυδιάστατο τρόπο παιδαγωγικής προσέγγισης, με προσανατολισμό στην πρόληψη και την σημασία της στην ειδική εκπαίδευση. Το 'ευέλικτο αλληλεπιδραστικό συνεχές' που προτείνουμε, αναφέρεται στην αναγνώριση της ταυτότητας του προβλήματος της ένταξης, στη συμμετοχικότητα, στην τοποθέτηση παιδιών με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες στις τάξεις του γενικού σχολείου, στα αναλυτικά προγράμματα και στη διδακτική διαχείριση ως αποτέλεσμα της ανάλυσης των ατομικών χαρακτηριστικών. Τα σχολεία, είτε γενικά, είτε ειδικά, χρειάζεται να κινηθούν από κοινού, προς την κατεύθυνση του πολυδιάστατου μοντέλου, στο οποίο η ένταξη δεν εξετάζεται μονοσήμαντα ως η τοποθέτηση των παιδιών στο ίδιο σχολικό περιβάλλον. Ο προβληματισμός για μια "ποιοτική" προσέγγιση της έννοιας της ένταξης απαιτεί, τόσο από τους τεχνοκράτες, όσο και από τους εκπαιδευτικούς των γενικών και ειδικών σχολείων, ενδιαφέρον για επανεξέταση του όλου ζητήματος, με σκοπό τη ρεαλιστική διερεύνηση και κατανόηση των πτυχών της ένταξης.

